

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget - Energi- og miljøkomiteen

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2393-

5. mai 2022

Rettebrev – Meld. St. 11 (2021-2022)

Jeg viser til Meld. St. 11 (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser.

I omtalen av *Tiltak for energioppgradering for husholdninger med lave inntekter* fra side 47 i den foreløpige utgaven har det ved en inkurie falt ut et tekstavsnitt i korrekturrunden.

Det siste avsnittet på side 48 skulle i sin helhet fremstå som følger:

«Regjeringen vil fra 2023 gi Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Det legges opp til å finansiere ordningen gjennom å overføre deler av midlene øremerket husholdninger og forbrukere fra Enovas årlige bevilgning til Husbanken fra 2023. Overføringen vil inkludere midlene avsatt til ordningen rettet mot kommunale boliger i 2022. Midlene øremerket husholdninger og forbrukere i avtalen med Enova vil bli justert tilsvarende ned fra 2023 gjennom et tillegg til avtalen. Med en slik overføring vil 400 mill. kroner komme husholdningene til gode, gjennom Enova, som støtter de som går foran og tester ut nye løsninger, og gjennom Husbanken, som bidrar til at også de med lavere inntekt kan gjennomføre energitiltak. Enova vil samtidig bistå Husbanken med kompetanse på energiområdet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2023 med forslag til hvordan midlene kan benyttes.»

Jeg anmoder om at energi- og miljøkomiteen gjøres oppmerksom på dette. Jeg presiserer at endringen vil rette opp omtalen slik at den fremkommer slik regjeringen hadde ment.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Terje Aasland', written in a cursive style.

Terje Aasland

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1963-

19. mars 2022

Representantforslag 136 S (2021-2022) om å forlenge strømkompensasjonen

Jeg viser til brev av 11. mars 2022 med vedlagt representantforslag nr. 136 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Olaug Vervik Bollestad og Dag-Inge Ulstein. Representantene fremmer følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen videreføre strømkompensasjonen fra 1. april til 30 juni 2022, med en makspris på strøm på 50 øre per kWh eksklusiv merverdiavgift som skal gjelde alle strømkunder, fra husholdninger og sekundærboliger og frivillige og ideelle organisasjoner til næringsdrivende og bedrifter.

Kraftsituasjonen det siste året har vært ekstraordinær med høye strømpriser til norske forbrukere. Regjeringen tar utfordringene i strømmarkedet på største alvor, og har på kort tid fremmet flere kraftfulle tiltak for å avhjelpe situasjonen og avlaste vanlige folk i Norge i en krevende tid. Vi har etablert en stønadsordning for husholdninger, redusert elavgiften, økt støtte til energieffektiviseringstiltak, økt bostøtte, økt rammetilskudd til kommunene, gitt strømspønd til studenter, samt gitt tilskudd til idrettslag og frivillige organisasjoner og jordbruks- og veksthusnæringen

Representantene fremmer et forslag som gjelder stønad til alle strømkunder. Dette vil være en utvidelse sammenlignet med de stønadsordninger som er etablert i dag. Regjeringen har forståelse for at de ekstraordinære strømprisene oppleves som krevende for mange. Det er likevel viktig å vurdere grensene mellom den enkeltes og statens ansvar, slik at vi bruker fellesskapets midler på en best mulig måte. Regjeringen følger situasjonen i strømmarkedet tett og vurderer fortløpende behovet for nye tiltak.

Olje- og energidepartementet er ansvarlig for ordningen som gjelder for husholdninger, herunder også fellesmålt husholdningsforbruk i borettslag og sameier. Jeg har sendt på høring et forslag om forlengelse ordningen for husholdninger slik at ordningen gjelder energibruk til og med mars 2023.

Etter pristiltaksloven § 1 kan det fastsettes maksimalpriser når det er nødvendig for å fremme en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. Kompetansen er delegert til Konkurransetilsynet. Konkurransemyndighetenes beredskapsansvar gjennom pristiltaksloven er et virkemiddel i myndighetenes krisehåndtering ved alvorlige forstyrrelser i tilgangen på varer og tjenester. Fullmakten benyttes sjelden.

Prisregulering er et inngripende tiltak som kan ha utilsiktede konsekvenser. Dersom det skal innføres prisregulering i et marked, må det gjøres grundige undersøkelser slik at man er sikker på at tiltaket er nødvendig og forholdsmessig, og at problemene er så store at det er grunn til å sette prismekanismen ut av spill i et marked.

En regulering av kraftprisen vil imidlertid kunne medføre tilpasninger og konsekvenser i kraftmarkedet som er vanskelig å overskue i dag, herunder EØS-rettslige problemstillinger.. For priser som er preget av svingninger, slik som kraftprisene, kan maksimalpris føre til at markedet tilpasser seg. En følge av dette kan være at prisene blir høyere i de periodene hvor de ellers ville være lavere. Leverandørenes insentiver til å konkurrere på pris og forbrukernes insentiver til å sette seg inn i priser vil også svekkes, noe som vil kunne skade konkurransen i markedet på sikt.

Formålet med strømstønadordningen er å gi økonomisk stønad til husholdninger som følge av det som må anses å være ekstraordinære strømutfgifter. Snittprisen på kraft mellom 2010 og 2020 er 33 øre per kWh. Gjennomsnittlig norsk kraftpris for landet som helhet var i 2019, som betegnes som et «normalår», 38 øre per kWh. En pris på 50 øre per kWh er ikke en ekstraordinær høy pris.

Endringen som er foreslått av representantene innebærer en helt ny ordning sammenlignet med de ordningene som er etablert i dag. De administrative og økonomiske konsekvensene av en slik ny ordning vil kreve nærmere utredning. For at husholdningene skal få utbetalt stønad for aprilforbruket allerede i mai, haster det med en forlengelse av ordningen for husholdningene. For å lykkes med det, er det viktig at ordningen forlenges i sin nåværende form.

Regjeringen vil følge opp kraftsituasjonen 2021-2022 med en grundig gjennomgang av årsakene til årets situasjon, og risikoen for liknende situasjonen framover. Gjennomgangen vil også inkludere en vurdering av flere av tiltakene som har blitt foreslått, som makspris på kraft, krav til fyllingsgrad i magasinene og ulike måter å sikre strømkundene på. Dette arbeidet har høy prioritet framover, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med våre vurderinger i Prop. 1 S til høsten. Regjeringen har også oppnevnt en energikommisjon som blant annet skal kartlegge energibehovene våre og foreslå grep for økt energiproduksjon.

Jeg mener på grunnlag av dette det ikke vil være hensiktsmessig å endre strømstøtnadsordningen som foreslått.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Terje Aasland', written in a cursive style.

Terje Aasland

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1963-

18. mars 2022

Representantforslag 138 S (2021-2022) om å bygge opp en kraftfull havvindsatsing

Jeg viser til brev fra Stortinget av 11. mars vedlagt representantforslag 136 S (2021-2022) fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson. Representanten fremmer følgende forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen sørge for at det utlyses konsesjoner for utbygging av havvindparker på minst 20 GW innen 2030.*
- 2. Stortinget ber regjeringen sørge for at havvindparker i Sørliche Nordsjø II og andre relevante områder skal levere strøm til både Norge og andre land gjennom såkalte hybridkabler, som dimensjoneres slik at det sikres netto krafttilskudd til Norge og samtidig at utbygging blir lønnsomt uten subsidier.*
- 3. Stortinget ber regjeringen legge til grunn kvalitative kriterier for tildeling av areal til fornybar energiproduksjon til havs, også for Sørliche Nordsjø II som legger særlig vekt på at utbygging og drift skal skape betydelig industriutvikling og arbeidsplasser som skapes i Norge.*
- 4. Stortinget ber regjeringen raskt etablere en natur plan for havvind, som oppsummerer tilgjengelig kunnskap om miljøeffekter av havvind, og som kartlegger alle deler av havmiljøet i områder som er og kan bli aktuelle for norsk havvind, grundig. Oppsummering og kartlegging skal starte i 2022, og resultatene skal legges til grunn for utlysning i en kvalitativ konkurransemodell samt for natur- og miljøkrav til utbygging og drift.*
- 5. Stortinget ber regjeringen legge til grunn kvalitative kriterier for tildeling av areal til fornybar energiproduksjon til havs, også for Sørliche Nordsjø II, som legger særlig vekt på at både utbygging og drift skal ha høyere ambisjoner for natur og miljø enn tidligere energiprosjekter i Norge og kreve svært lav eller positiv samlet naturpåvirkning over tid.*

Regjeringen har ambisiøse mål for satsingen på havvind, og jobber for å at de første havvindprosjektene skal være satt i drift før 2030. I dag er det åpnet områder som kan bygge ut til sammen 4,5 GW kapasitet.

Videre har vi satt i gang arbeidet med å identifisere nye områder som skaper forutsigbarhet for at nye arealer vil bli åpnet etter Utsira Nord og Sørilige Nordsjø II. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skal, med bidrag fra en gruppe direktorater, identifisere områder som egner seg for fornybar energiproduksjon til havs, og som legger til rette for god sameksistens med andre næringer og interesser. Slik legger vi også til rette for en langsiktig satsning som også skaper forutsigbarhet for næringen. Arbeidet vil ta ett år. Deretter vil regjeringen vurdere hvilke og hvor mange områder som vil gå videre til en konsekvensutredning med sikte på åpning og utlysning av arealer for fornybar energiproduksjon til havs.

Regjeringen har besluttet at kraften fra det ene av de to prosjektene på Sørilige Nordsjø II bare skal føres til Norge, og vi er nå i gang med å utvikle en auksjonsmodell som gjør at den første fasen lar seg realisere. Dette sikrer tilgang til ny fornybar kraft til Sør-Norge, samtidig som vi kommer raskt i gang med utviklingen av havvind i Norge.

Vindkraft til havs vil bli en større del av kraftproduksjonen i Europa. Vi har bedt NVE om å utrede virkningene på kraftsystemet av ulike nettløsninger for vindkraft til havs. Utredningen vil se på konsekvenser for kraftsystemet på land både av ulike dimensjoner av hybridprosjekter og alternative nettløsninger, der det ikke legges til rette for nye mellomlandsforbindelser som kan øke eksportkapasiteten fra fastlands-Norge. Utredningen vil også se på den videre utviklingen av nett til havs. Utredningene vil gjennomføres i løpet av 2022. Regjeringen vil komme tilbake til hvilke nettløsninger som kan være aktuelle på det andre prosjektet på Sørilige Nordsjø II etter at denne utredningen er gjennomført.

Regjeringen har besluttet at auksjon vil være hovedmodellen for tildeling av arealer for fornybar energiproduksjon til havs, og skal benyttes for tildeling av areal på Sørilige Nordsjø II. I særlige tilfeller vil det være mulig å benytte kvalitative kriterier. Uavhengig av om det er kvalitative kriterier eller auksjon legger vi opp til at aktørene må prekvalifisere seg før de kan delta i konkurranse om areal. Gjennom prekvalifiseringen vil vi sikre at aktørene som deltar i konkurransen og til slutt får tildelt areal er egnet til å planlegge, bygge, eie og drive et storskala energiprojekt til havs.

Når det gjelder representantens forslag til en naturplan for havvind, viser jeg til det omfattende arbeidet som ble gjennomført i den strategiske konsekvensutredningen fra 2010-2012. Dette arbeidet la, sammen med en vurdering av hvorvidt kunnskapsgrunnlaget fremdeles stemte fra 2018, grunnlaget for å åpne områdene Utsira Nord og Sørilige Nordsjø II. Gjennom arbeidet med identifisering av nye områder og etterfølgende konsekvensutredning vil NVE sammen med en bred direktoratsgruppe oppsummere og kartlegge tilgjengelig kunnskap om blant annet miljøeffekter av havvind for de områdene som kan være aktuelle å åpne for fornybar kraftproduksjon.

I tillegg til den overordnede konsekvensutredningen som gjøres før åpning av areal, skal det gjennomføres prosjektspesifikke konsekvensutredninger som vurderer konsekvensene av konkrete prosjekter i det aktuelle prosjektområdet. Disse utredningene legger grunnlaget for vurderingen av konsesjonssøknaden og hvilke tiltak aktøren må iverksette for å ivareta natur og miljø til havs.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Terje Aasland', written in a cursive style.

Terje Aasland

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1963-

19. april 2022

Representantforslag 171 S (2021-2022) - om energipolitikk for fremtiden

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen 1. april 2022 vedlagt representantforslag 171 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Birgit Ollne Kjerstad, Ingrid Fiskaa, Kirsti Bergstø, Freddy André Øvstegård, Kathy Lie og Lars Haltbrekken. Representantene fremmer følgende forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen utrede og opprette en statlig enhet som har til formål å kjøpe kraft direkte fra produsentene for å videreselge den i langtidskontrakter til husholdninger og næringsliv.*
- 2. Stortinget ber regjeringen utrede et toprissystem for kjøp av strøm for husholdninger hvor et basisforbruk per måned har en fast pris, og hvor øvrig forbruk prises som markedet for øvrig eller på annen måte. Det må utredes ulike måter for å oppnå et slikt toprissystem og hva terskelen for et basisforbruk må være for likevel å oppnå tilstrekkelig energieffektivisering.*
- 3. Stortinget ber regjeringen utrede hvilke tiltak som må på plass for at Norge skal kunne spare minst 13 TWh innen 5 år for både husholdninger og næringsbygg. Dette kan være ordninger slik som: låneordninger for eksempel etter modell av Lånekassen, områdesatsinger i områder med dårlig boligmasse og sosiøkonomiske utfordringer, og krav til statlig utleie av næringsbygg.*
- 4. Stortinget ber regjeringen sette et mål for en nasjonal produksjon på minst 5 GW installert solenergi innen 2030, og igangsette utredning av tiltak som styrer mot dette målet.*

5. *Stortinget ber regjeringen utrede en økt grunnrenteskatt på superprofitt for kraftproduksjon og vurdere hvordan økt skatteinntekt kan gå til tilbakebetaling til husholdninger og næringsliv som sikrer fordeling og opprettholdelse av industri.*
6. *Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om lovendringer som innfører en form for konsesjonssystem som gir mulighet for å prioritere hvem som får tilknytning til og uttak fra nettet av større nye forbrukere.*

1. Statlig innkjøp av kraft

Regjeringen vil i forbindelse med gjennomgangen av kraftsituasjonen 2021-2022 vurdere tiltak som har blitt foreslått, herunder statlig innkjøp av kraft. Jeg mener det er svært viktig å vente på de faglige vurderingene før det konkluderes med om noe bør og skal gjennomføres. Jeg vil også vise til regjeringens arbeid med konkrete tiltak som skal legge til rette for bedre fastprisavtaler til folk og bedrifter, slik som varslet 6. april.

2. Utrede toprissystem for kjøp av strøm for husholdninger

Representantene foreslår et toprissystem hvor basisforbruket er rimelig og øvrig forbruk er dyrere. Det finnes ikke noen klar definisjon av hva et basisforbruk av strøm er. Det er mange variabler som har betydning for strømforbruket til en husholdning, blant annet disponibelt areal og antall husholdningsmedlemmer. Begge disse variablene er viktigere enn husholdningens inntekt. Slik sett er gir et toprissystem som representantene foreslår også begrensede og lite treffsikre fordelingseffekter.

Prisregulering er dessuten et lite målrettet tiltak. Kraftleverandørenes insentiver til å konkurrere på pris og forbrukernes insentiver til å sette seg inn i priser vil kunne svekkes. Dette vil kunne skade konkurransen i markedet på sikt. Prissignalene er dessuten viktige for å synliggjøre at det er knapphet på strøm, og at vi derfor bør spare på strømmen og gjøre energieffektive valg både på kort og lang sikt.

Høye priser er klart negativt for husholdningene. Regjeringen er opptatt av at norske strømkunder skal beskyttes mot ekstreme priser. Derfor har vi innført flere kraftfulle og målrettede tiltak. Vi har blant annet innført en strømstønsordning som gir husholdningene beskyttelse mot ekstraordinært høye strømpriser samtidig som den ivaretar insentivene til å spare på strømmen og å gjøre energieffektive valg.

Regjeringen følger opp kraftsituasjonen 2021-2022 med en grundig og bred gjennomgang. Vi vil vurdere tiltak som kan redusere sårbarheten for ekstraordinært høye kraftpriser til norske forbrukere i årene framover. Vurderingene vil inkludere flere av forslagene som har vært fremmet gjennom høsten og vinteren, som makspris på strøm. Som en del av dette arbeidet vil regjeringen også evaluere erfaringene med stønsordningene som er innført og i hvilken grad husholdningene har tilpasset seg høye strømutgifter gjennom reduksjon av

strømbruken, for eksempel ved substitusjon til andre energibærere eller gjennom energisparing.

Basert på overnevnte gjennomgang anbefaler jeg ikke å gå videre med representantenes forslag om toprissystem.

3. Utrede tiltak for å redusere energibruken i husholdninger og næringsbygg med 13 TWh innen fem år

I budsjettforliket ble regjeringspartiene enige med SV om å utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. Dette er et overordnet energieffektiviseringsmål for hele bygningssektoren, og omfatter alle typer bygg, herunder boliger, yrkesbygg og offentlige bygg.

Som en del av forberedelsene til en gjennomføring av EUs energieffektiviseringsdirektiv arbeider Olje- og energidepartementet, i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet, med å etablere en langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger. En arbeidsgruppe bestående av NVE og Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har fått i oppdrag å utarbeide et underlag til en slik strategi. Underlaget skal gi en oversikt over bygningsmassen, beskrive kostnadseffektive tiltak og presentere estimater av de forventede energibesparelsene som følge av eksisterende og vedtatt politikk.

Energieffektivisering er en viktig del av energikommisjonens mandat. Kommisjonen skal vurdere potensialet for energieffektivisering i ulike sektorer, og hvilken rolle dette kan spille i den langsiktige forbruksutviklingen. Kommisjonen skal vurdere virkemidler for å utløse potensialet for energieffektivisering, herunder vurdere behovet for en bedre samordning av eksisterende virkemidler og behovet for å etablere nye.

Regjeringen vil fra 2023 gi Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Det legges opp til å finansiere ordningen gjennom å overføre av midlene øremerket husholdninger og forbrukere fra Enovas årlige bevilgning til Husbanken fra 2023. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2023 med forslag til hvordan midlene kan benyttes.

Regjeringen jobber med å utarbeide en plan med tiltak for å redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030 som skal legges frem i budsjettet for 2023.

4. Mål for nasjonal produksjon på minst 5 GW installert solenergi innen 2030

Norge har i dag 7000 solcelleanlegg som er knyttet til kraftnettet som ved inngangen av 2021 hadde en samlet installert kapasitet på 145 MW. De fleste av disse mindre anleggene er tilknyttet boligmassen. I årene framover antar NVE det blir større interesse for store solkraftanlegg og har utarbeidet en veileder for konsesjonsbehandlingen av nye anlegg. Utbyggingen av solkraft er mer aktuelt i dag enn for få år siden, gjennom de siste års

teknologiutvikling og fallende kostnader. Dersom utviklingen fortsetter, kan solkraft få en større rolle i den norske kraftforsyningen fram mot 2040.

Veksten i den totale produksjonskapasiteten i Norge framover er antatt å være lavere enn tidligere, blant annet på grunn av nødvendige planleggings- og konsesjonsbehandlingsprosesser for ny kraftproduksjon. NVE legger til grunn i deres Langsiktige kraftmarkedsanalyse fra 2021 at produksjonsøkningen mellom 2021-2030 består av noe vindkraft, solkraft og vannkraft. I NVEs analyser reduseres kraftoverskuddet fram mot 2030. Hvor stor veksten i kraftforbruket blir er likevel usikker, også i lys av hvordan en urolig tid i energimarkedene påvirker kraftprisen og den økonomiske utviklingen i årene som kommer. Utviklingen av kraftsystemet tar tid. Arbeidet med å sikre fortsatt utbygging av ny kraftproduksjon de kommende årene og utviklingen av overføringsnettet må derfor pågå parallelt.

Kraftsituasjonen det siste året har vært ekstraordinær, med høye strømpriser til norske forbrukere. Regjeringen har derfor oppnevnt en energikommisjon som skal vurdere hva som er de grunnleggende dilemmaene i norsk energipolitikk fram mot 2030 og 2050, og hvordan ulike politiske valg kan påvirke den langsiktige utviklingen i norsk kraftforsyning. I tillegg vil regjeringen gjennomføre en grundig gjennomgang av kraftsituasjonen 2021-2022.

I Hurdalplattformen har regjeringspartiene vist til en ambisjon om å se konsesjonsbehandlingen av blant annet solkraft og andre energi- og infrastrukturutbygginger i sammenheng, på en måte som kommer både industrien og samfunnet for øvrig til gode, og tar hensyn til miljø og lokalsamfunn. Innspillene fra vurderingen av kraftsituasjonen 2021-2022, energikommisjonen og utvalget som skal vurdere problemstillinger knyttet til overføringsnettet vil inngå som grunnlag i arbeidet med den langsiktige utviklingen i norsk kraftforsyningen. Regjeringen vil komme tilbake til Hurdalsplattformens ambisjon om å fastsette et mål for hvor stor produksjonen av solenergi skal være innen 2030 etter at energikommisjonen har lagt fram sin utredning.

Basert på overnevnte utredning anbefaler jeg ikke å gå videre med forslaget.

5. Utrede en økt grunnrenteskatt på superprofitt for kraftproduksjon og vurdere hvordan økt skatteinntekt kan gå til tilbakebetaling til husholdninger og næringsliv som sikrer fordeling og opprettholdelse av industri.

Jeg har forelagt dette spørsmålet for Finansministeren. Finansministeren har følgende svar:

«Felleskapet får allerede en stor andel av inntektene i vannkraftnæringen. Vannkraftnæringen ilegges mange skatter som ikke gjelder for andre næringer. I tillegg til selskapsskatt betaler næringen grunnrenteskatt, eiendomsskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgifter. Over 90 pst. av vannkraftproduksjonen er dessuten offentlig eid.

Høye grunnrenteinntekter fra vannkraften bidrar til at velferdsnivået i Norge kan opprettholdes med et lavere nivå på andre skatter og avgifter, og med et lavere effektivitetstap siden grunnrenteskatten for vannkraft er nøytral. Grunnrenteskatten er godt tilpasset svingende kraftpriser og sørger for at staten får en andel av dagens ekstraordinært høye inntekter i kraftsektoren, samtidig som den ikke virker tyngende i perioder med lave kraftpriser. Vi må ta vare på disse gode egenskapene. Inntektene fra grunnrenteskatt ble 2,3 mrd. kroner for 2020, da kraftprisene var svært lave, mens inntektene anslås til i størrelsesorden 18 mrd. kroner for 2021.

Grunnrenteskatten er fra 2021 lagt om til kontantstrømskatt for nye investeringer, det vil si at nye investeringskostnader kan utgiftsføres umiddelbart. For at kontantstrømskatten skal virke nøytralt over tid må tidlige investeringsfradrag få samme skatteverdi som senere nettoinntekter, og det kan derfor bli krevende å endre kontantstrømskattesatsen.»

6. Utrede og fremme forslag om lovendringer med et konsesjonssystem som gir mulighet for å prioritere hvem som får tilknytning til og uttak fra nettet

Norge har i dag et stort kraftoverskudd i år med normale værforhold. I Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sine analyser reduseres kraftoverskuddet frem mot 2030 grunnet økt kraftforbruk. Hvor stor veksten i kraftforbruk og ny kraftproduksjon faktisk blir, er usikker. I tillegg til dette, er tilgang til nettkapasitet et viktig tema. I dag er situasjonen slik at etterspørselen i flere deler av landet overstiger tilgjengelig kapasitet i strømmettet.

Utgangspunktet etter dagens regelverk er at alle aktører har rett til tilknytning til nettet, og hvis det ikke er tilstrekkelig kapasitet i nettet må nettselskapene investere i nytt nett. Aktørene må i slike tilfeller betale sin andel av investeringskostnaden for nytt nett (anleggsbidrag). Når nettselskapene håndterer nye henvendelser om forbruk og i konsesjonsbehandlingen av eventuelle nettløsninger for tilknytning av forbruk, tas det ikke stilling til hvilket forbruk som skal tilknyttes nettet, ettersom energiloven gir alle aktører rett på tilknytning til nettet. Som hovedprinsipp behandles søknader om nettilknytning hos nettselskap fortløpende i den rekkefølgen de kommer inn. Nettselskapenes praksis for tildeling av kapasitet skal skje på grunnlag av objektive, transparente og ikke-diskriminerende kriterier.

Nøytralitet er et robust kriterium som overlater til markedet og andre rammebetingelser å bestemme hvilket forbruk som kommer til. Gitt at markedene og teknologien er i stadig utvikling er det svært vanskelig å sette opp robuste kriterier for prioritering av nettilknytning for visse typer forbruksaktører.

Både nettselskapene og energimyndighetene opplever nå stor pågang fra aktører som ønsker rask tilknytning til nettet. Det innebærer flere konsesjonssøknader og økt saksmengde hos NVE. For å øke saksbehandlingskapasiteten har regjeringen i statsbudsjettet for 2022 bevilget 10 mill. kroner til NVE til stillinger for å håndtere økning i saker om nettanlegg. For å sikre at de viktigste konsesjonssakene tas til behandling først, har NVE tydeliggjort hvilke saker som vil bli prioritert. Hovedprinsippet er fortsatt at

sakene behandles fortløpende i den rekkefølgen de kommer inn. Men søknader som gjelder forsyningssikkerhet, beredskapssituasjoner eller endringer i anlegg prioriteres.

Jeg mener vi må ha fokus på å bygge det strømnettet som er nødvendig, og regjeringen er opptatt av å få opp tempoet i nettutviklingen. Det offentlige utvalget som ble nedsatt i forbindelse med Meld. St. 36 (2020-2021), Strømnnettutvalget, skal innen 15. juni 2022 vurdere sentrale problemstillinger knyttet til utviklingen av strømnettet. Utvalget skal se på tre overordnede temaer: Tiltak som kan redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettanlegg, prinsipper for å ivareta en samfunnsøkonomisk utvikling av strømnettet i en tid med stor usikkerhet ved forbruksutviklingen og mulige forbedringer i systemet med tilknytningsplikt. Som et underpunkt under temaet tilknytningsplikt skal utvalget blant annet vurdere om det er hensiktsmessig å innføre kriterier for hvordan Statnett og nettselskapene kan prioritere nye tilknytninger i tilfeller der det oppstår kø av aktører som ønsker nettilknytning, og eventuelt foreslå slike kriterier. Regjeringen ser fram til å motta Strømnnettutvalgets rapport i juni og vil følge opp denne.

Basert på ovennevnte vurderinger og pågående utredninger fra Strømnnettutvalget anbefaler jeg Stortinget å ikke gå videre med forslaget om å utrede og fremme forslag om lovendringer som innfører en form for konsesjonssystem som gir mulighet for å prioritere hvem som får tilknytning til og uttak fra nettet av større nye forbrukere.

Med hilsen

Terje Aasland

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1963-

26. april 2022

Representantforslag 190 S (2021-2022) om hurtigspor for flytende havvind

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen 8. april 2022 vedlagt representantforslag 190 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes, Lars Haltbrekken og Kari Elisabeth Kaski om hurtigspor for flytende havvind:

- 1. Stortinget ber regjeringen gjennom petroleumsregelverket ta initiativ til at flytende havvind blir brukt til å elektrifisere offshore olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel. Det skal ikke gis tillatelser som svekker fiskeriene og viltlevende marine arter.*
- 2. Stortinget ber regjeringen stille krav om at alle oljeselskaper med utvinningstillatelse på norsk sokkel skal igangsette utredning av elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner med flytende havvind.*
- 3. Stortinget ber regjeringen innføre krav til nullutslipp for supply- og serviceskip til innehavere av utvinningstillatelser på norsk sokkel.*
- 4. Stortinget ber regjeringen sikre krav til norsk innhold til utbygging av flytende havvind for elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner på norsk sokkel.*
- 5. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med ny eierskapsmelding fremme forslag til hvordan det statlige eierskapet kan bidra til investeringer i norsk leverandørindustri knyttet til flytende havvind.*

6. *Stortinget ber regjeringen i forbindelse med gjennomgang av virkemiddelapparatet særlig vurdere hvordan virkemidlene kan innrettes for å raskt utvikle verdikjeder for flytende havvind i Norge.*

Forslag nr. 5 er oversendt næringsministeren og forslag nr. 6 er oversendt næringsministeren og klima- og miljøministeren. Svarene er tatt inn under henholdsvis forslagene nr. 5 og 6.

Forslag 1 og 2

Kvoteplikt og CO₂-avgift er hovedvirkemidler for å få ned klimagassutslippene på norsk sokkel. Disse gir selskapene sterk egeninteresse av å redusere utslippene fra produksjonen. Dette inkluderer incentiver til å legge om kraftproduksjonen fra gassturbiner offshore til bruk av havvind dersom en slik løsning er teknisk mulig og kan bidra til kostnadseffektive utslippsreduksjoner. Om det er bunnfast eller flytende havvind som vurderes vil variere fra felt til felt og bl.a. være avhengig av havdypet på feltet.

I tillegg skal rettighetshaverne i forbindelse med alle nye, større utbygginger i petroleumsvirksomheten vurdere alternative løsninger for energiforsyningen. Som følge av dette er det godt lagt til rette for at alle relevante løsninger blir vurdert av selskapene, det være seg kraft-fra-land, havvind, gassturbiner med CO₂-håndtering eller andre løsninger.

En petroleumsinnretning trenger kontinuerlig energi for stabil og sikker drift; elektrisitet, mekanisk energi til direkte drift av utstyr og varme til blant annet prosessanlegget. En petroleumsinnretning kan derfor ikke drives med havvind alene, men er avhengig av kraft fra land eller en annen fullstendig energiløsning på innretningen, som gassturbiner, i tillegg til havvind. På feltene Gullfaks og Snorre skal dagens plattformer delvis forsynes med kraft fra flytende havvind fra anlegget Hywind Tampen. Dette er mulig fordi plattformene har full reservekraft med gassturbiner.

Som følge av dagens virkemiddelbruk pågår det nå blant annet konkrete prosjekter for delvis å erstatte kraft fra gassturbiner på enkelte felt på norsk sokkel med lokalt produsert havvind tilsvarende Hywind Tampen-prosjektet. På feltene Ekofisk og Brage pågår det en konsekvensutredningsprosess med sikte på å etablere havvind.

Dagens virkemiddelbruk, regelverk og praksis legger til rette for at selskapene vurderer og eventuelt tar i bruk flytende havvind når det er hensiktsmessig. Rettighetshaverne på det enkelte olje- og gassfelt vil derfor, som ledd i driften av feltet, vurdere om det er lønnsomt å legge om kraftforsyningen til flytende havvind.

Forslag 3

Når det gjelder krav til nullutslipp for supply- og serviceskip, har Stortinget allerede fattet et anmodningsvedtak: «Stortinget ber regjeringen legge frem forslag som sikrer null- og lavutslippsløsninger for offshorefartøy i petroleumsproduksjon.» En status for dette arbeidet

ble gitt Prop. 1 S (2021-2022) Olje- og energidepartementet. Her het det «Departementet tar sikte på å arbeide vidare med dei problemstillingane Sjøfartsdirektoratet har identifisert, og behovet for slike krav sett i lys av den varsla auken i CO₂-avgifta og annan verkemiddelbruk. Arbeidet vil konsentrere seg om dei fartøygruppene Sjøfartsdirektoratet har identifisert. Departementet vil også arbeide vidare med spørsmåla om kva det å stille krav vil medføre knytt til havretten og EU/EØS-retten. Departementet tar sikte på å gi ein status for arbeidet seinast i samband med budsjettet for 2023.»

Regjeringen arbeider vidare med å svare ut dette anmodningsvedtaket. Det vil her være naturleg også å se hen til Hurdalsplattformen der det heter at regjeringen vil stille «krav om lavutslippssøsninger fra 2025 og nullutslipp fra 2030 til offshore supply-skip.»

Forslag 4

Regjeringen har ambisiøse mål for satsingen på havvind. Vi har et mål om at satsningen på havvind skal bidra til industriutvikling. Dette gjøres blant annet gjennom å etablere et hjemmemarked ved utlysning av havvindområder i Norge, hvor norske leverandører med nærhet til markedet og erfaring og kunnskap fra norsk sokkel har gode muligheter til å delta. Gjennom deltakelse i et hjemmemarked vil norsk leverandørindustri bygge verdifull erfaring, også når de skal konkurrere om oppdrag i utlandet. Videre vil regjeringen legge til rette for innovasjon og teknologiutvikling. Flytende havvind har potensial til å bli en viktig kilde til fornybar energi både på verdensbasis og på norsk sokkel. Gjennom å tildele arealet på Utsira Nord etter kvalitative kriterier vil vi legge til rette for innovasjon og teknologiutvikling som kan bidra til framtidige kostnadsreduksjoner for flytende havvind. Uavhengig av om det er kvalitative kriterier eller auksjon legger vi opp til at aktørene må prekvalifisere seg før de kan delta i konkurranse om areal. Gjennom prekvalifiseringen vil vi sikre at aktørene som deltar i konkurransen og til slutt får tildelt areal er egnet til å planlegge, bygge, eie og drive et storskala energiprojekt til havs. Utbygging av vindkraft til havs vil gi økt utslippsfri kraftproduksjon i Norge. Det trengs for å møte økende etterspørsel etter fornybar kraft. Kraftsituasjonen i Norge og i Europa den siste tiden illustrerer viktigheten av å øke tilgangen på fornybar kraft.

Forslag 5

Privat eierskap er utgangspunktet for norsk næringsliv. Norske bedrifter skal ha gode og forutsigbare rammevilkår som legger til rette for private investeringer og verdiskaping. Norge har konkurransedyktige og kompetente teknologimiljøer, og det er i dag flere selskaper, både med og uten statlig eierandel, som kan utnytte forretningsmuligheter innenfor vindkraft til havs. Statlig eierskap skal brukes når dette er det beste virkemiddelet. Hvorvidt staten går inn som eier i norsk leverandørindustri knyttet til flytende havvind vil blant annet avhenge av en vurdering av om eierskap anses å være det beste virkemiddelet for å legge til rette for en lønnsom og effektiv leverandørindustri til norsk havvind. Dette reiser en rekke problemstillinger og krever grundige vurderinger i forkant.

Forslag 6

Regjeringen jobber for at de første havvindprosjektene skal være satt i drift før 2030. Vi

arbeider for å effektivisere konsesjonsprosessen og korte ned tiden fram mot bygging av havvind. Kraftsituasjonen i Norge og i Europa den siste tiden illustrerer viktigheten av å øke tilgangen på fornybar kraft. I dag er det åpnet områder der til sammen 4,5 GW kapasitet kan bygges ut. Videre har vi satt i gang arbeidet med å identifisere nye områder for utbygging. Dette vil skape forutsigbarhet for at nye arealer vil bli åpnet etter Utsira Nord og Sørlige Nordsjø II. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skal, med bidrag fra en gruppe direktorater, identifisere områder som egner seg for fornybar energiproduksjon til havs, og som legger til rette for god sameksistens med andre næringer og interesser. Slik legger vi også til rette for en langsiktig satsning som også skaper forutsigbarhet for næringen.

Følgende svar er innhentet fra Næringsministeren: «Regjeringen har ambisiøse mål både i klima- og næringspolitikken. Vi skal bidra til at det skapes lønnsomme og attraktive jobber i hele landet, øke de grønne investeringene, styrke eksporten fra fastlandet og kutte klimagassutslipp.

For å bidra til dette har vi satt i gang et arbeid med et grønt industriløft. Dette arbeidet vil blant annet resultere i et veikart for å realisere store prosjekter innenfor hydrogen, havvind, CO₂-håndtering, batterier, skog- og trenæring, og andre grønne prosjekter i fastlandsindustrien. I arbeidet med veikartet skal vi se ulike virkemidler, rammevilkår og politikkområder i sammenheng. Målet er å få mobilisert mest mulig privat kapital til et grønt industriløft. Regjeringen tar sikte på å legge frem veikartet i løpet av våren 2022.

Vi har allerede gjennomført tiltak i virkemiddelapparatet for å sørge for at det treffer grønne prosjekter bedre. Blant annet har vi utvidet Eksfins mandat slik at etaten også kan tilby eksportfinansiering til norske kjøpere av bunnfaste offshore vindkraftprosjekter, på lik linje med flytende vindkraftprosjekter. Vi utvider Eksfins mandat slik at Eksfin får anledning til å finansiere klimavennlige investeringer med eksportpotensial, for eksempel i leverandørindustrien til havvindprosjekter. I tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2022 gjorde vi omdisponeringer blant annet gjennom en ny ordning med grønne vekstlån og betydelig økt deltakelse i InvestEU. Omdisponeringene kan samlet bidra til betydelig økte grønne investeringer».

Følgende svar er innhentet fra Klima- og miljøministeren: «Enova bidrar til teknologiutvikling og innovasjon innen vindkraft til havs på ulike modenhetsnivå. Enova gir forprosjektstøtte til storskala havvindprosjekter, både utredning av fullskala konsepter og enkeltelementer som kan bidra til kostnadsreduksjoner. I 2019 støttet Enova Hywind Tampen med 2,3 mrd. kroner».

Med hilsen

Terje Aasland

**DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT**

Statsråden

Energi og miljøkomiteen Stortinget
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1540-

25. april 2022

**Representantforslag 217 S (2021-2022) om uavhengige
konsekvensutredninger i vindkraftsaker**

Jeg viser til brev fra Energi- og miljøkomiteen av 8. april 2022, med representantforslag 217 S (2021-2022) om uavhengige konsekvensutredninger i vindkraftsaker.

Forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) regulerer konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven og tiltak etter sektorlover. Formålet med bestemmelsene om konsekvensutredning er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres. Jeg er derfor opptatt av at det lages gode konsekvensutredninger i Norge.

Ansvar for forskriften er delt. Klima- og miljødepartementet har ansvaret for delen som gjelder for tiltak som reguleres etter sektorlover, mens Kommunal- og distriktsdepartementet har ansvaret for delen som gjelder for planer etter plan- og bygningsloven. De norske reglene om konsekvensutredning gjennomfører to EU-direktiver om konsekvensutredning. Disse er direktiv 2014/52/EU (EIA-direktivet) om vurdering av visse prosjekters miljøvirkning og direktiv 2001/42/EØF (SEA-direktivet) om vurdering av miljøvirkningene av visse planer og programmer.

KU-forskriften har regler som skal sikre at konsekvensutredninger blir objektive og så gode som mulig. Herunder regler som skal ivareta utredningenes uavhengighet. Det gis også omfattende og oppdatert veiledning fra Miljødirektoratet og Kommunal- og distriktsdepartementet, som bidrar til bedre praktisering av regelverket. Målet er å styrke de offentlige og private fagmiljøene som utarbeider og de offentlige fagmiljøene som behandler

og kontrollerer konsekvensutredningene, slik at kvaliteten på konsekvensutredningene blir god og utredningsprosessene blir etterprøvbare og transparente.

Forslagsstiller og ansvarlig myndighet har ulike roller og ansvar i arbeidet med konsekvensutredninger. For å sikre at prosjekt- og planprosessene er transparente og etterprøvbare, og at konsekvensutredningene blir gode, stiller KU-forskriften en rekke krav til forslagsstiller og til ansvarlig myndighet. Etter forskriften er forslagsstiller ansvarlig for å gjennomføre konsekvensutredningen, herunder bære kostnadene forbundet med utredningen. Det er særskilt regulert at forslagsstiller har ansvar for at opplysningene som gis til myndighetene er riktige og etterprøvbare, og at de oppfyller kravene i forskriften, jf. KU-forskriften § 4. Ansvarlig myndighet skal ved behandlingen av saker etter forskriften opptre objektivt og ha tilstrekkelig fagkunnskap. Dersom ansvarlig myndighet samtidig er forslagsstiller, skal de to rollene så langt det er mulig holdes administrativt adskilt, jf. KU-forskriften § 5. De fleste konsekvensutredninger som utarbeides i Norge gjøres etter plan- og bygningsloven, med kommunen som ansvarlig myndighet. Det gjennomføres også en del konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover. I disse tilfellene klargjør forskriften hvilke sektormyndigheter som er ansvarlig myndighet for ulike tiltak. Ansvarlig myndighet har ansvar for at påse at utredningsprosessen og konsekvensutredningen følger KU-forskriften.

Forskriftens regler om høring og offentlig ettersyn av forslag til plan- eller utredningsprogram og av konsekvensutredninger legger til rette for en åpen prosess, hvor berørte offentlige myndigheter og andre blir hørt og kan gi innspill i en tidlig fase. Etter høring og offentlig ettersyn fastsetter ansvarlig myndighet plan- eller utredningsprogrammet. Ansvarlig myndighet har også etter høringen mulighet til å stanse videre behandling av saken ved å unnlate å fastsette programmet, jf. KU-forskriften § 16.

Planforslag eller søknad om tiltak med konsekvensutredning skal sendes på høring til berørte myndigheter, parter og interesseorganisasjoner og legges ut til offentlig ettersyn. Ansvarlig myndighet skal, på bakgrunn av høringen og egne vurderinger, ta stilling til om konsekvensutredningen som er utarbeidet tilfredsstillende forskriftens krav til innholdet, eller om det er behov for tilleggsutredninger eller ytterligere dokumentasjon. Ved behandlingen av planen eller tiltaket skal ansvarlig myndighet ta tilbørlig hensyn til både konsekvensutredningen og innkomne høringsuttalelser.

I tillegg har berørt statlig og regionalt organ, andre kommuner og Sametinget under nærmere vilkår, adgang til å fremme innsigelse til forslag til kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner, og i konsesjonssaker etter energilovgivningen. Grunnlag for innsigelse kan blant annet være at saken ikke er behandlet i tråd med bestemmelsene i KU-forskriften. Regionale og statlige sektormyndigheter har et viktig ansvar for å vurdere innholdet i og kvaliteten på plan- og utredningsprogram og konsekvensutredning.

KU-forskriften stiller også krav til metode og kildebruk, og til personene som utfører konsekvensutredningen. Det følger av forskriften at konsekvensutredningen skal følge anerkjent metodikk, og inneholde en beskrivelse av de metodene som er brukt for å

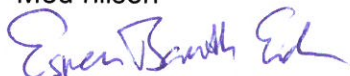
kartlegge virkningene for miljø og samfunn. Videre regulerer forskriften at konsekvensutredningen skal utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Disse bestemmelsene er med på å sikre god kvalitet og etterprøvbarhet.

Jeg vil også gjøre oppmerksom på at selve konsekvensutredningen og hvordan denne har vært vurdert av ansvarlig myndighet, kan være grunnlag for klage på vedtatt plan eller innvilget søknad om tiltak. Dette er ikke regulert i KU-forskriften, men følger av forvaltningsloven og alminnelig forvaltningsrett.

Jeg er enig i at vi trenger sterke offentlige fagmiljøer i Norge. Innenfor mine ansvarsområder gjelder det blant annet Miljødirektoratet og Riksantikvaren. Dette ivaretas blant annet gjennom instruks og tildelingsbrev fra ansvarlig departement til den enkelte etat. Jeg viser også til det som fremkommer ovenfor om styrking av offentlige fagmiljøer gjennom veiledning. Når det gjelder kommunene, så er det adgang til å kreve gebyr etter plan- og bygningsloven § 33-1. Saksbehandlingsgebyr etter denne bestemmelsen er begrenset til kommunens kostnader til arbeid som kommunen er pålagt å utføre etter plan- og bygningsloven og til behandling av private planforslag.

Avslutningsvis er jeg som forslagsstillerne opptatt av at det lages gode konsekvensutredninger. Gode utredninger er en forutsetning for at det kan gjøres gode avveiiinger og treffes kloke beslutninger. Det er derfor bra at det er interesse og engasjement knyttet til regelverket for konsekvensutredninger, og hvordan de gjennomføres. Jeg mener at dagens regelverk og veiledning legger godt til rette for det, og kan forsikre om at vi fortløpende vurderer om det er behov for endringer i forskriften eller i veiledningen.

Med hilsen

Espen Barth Eide

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1963-~~061061~~

2.mai 2022

Representantforslag 222 S (2021-2022) om energi for fremtiden

Jeg viser til brev fra Stortinget av 8.april 2022 vedlagt representantforslag 222 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Nikolai Astrup, Erna Solberg, Tina Bru, Mathilde Tybring-Gjedde, Ove Trellevik, Bård Ludvig Thorheim og Linda Hofstad Helleland om energi for fremtiden.

Representantforslaget omfatter 65 ulike forslag som samlet sett omfatter tema innenfor hele den norske energipolitikken. Jeg vil vise til at regjeringen 8.april i år la fram Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021), der hovedtrekkene i denne regjeringens energipolitikk er redegjort for så vel som regjeringens forslag til tiltak innen viktige satsingsområder i den norske energi- og kraftsektoren.

Enkelte av forslagene fra representantene sorterer under andre statsråders ansvarsområde. Disse er forelagt de respektive statsråder til uttalelse.

Forslag 1 Stortinget ber regjeringen sørge for at også mindre bedrifter med store strømutfgifter målt mot omsetning får hjelp til å håndtere strømregningen i dagens situasjon med ekstraordinært høye priser.

Forslag 1 er oversendt Næringsministeren som har følgende uttalelse:

«Siden høsten 2021 har strømprisene vært klart høyere enn gjennomsnittet for siste tiår, både i det norske og europeiske markedet. Dette berører de aller fleste strømkunder, også i næringslivet.

Når det gjelder spørsmålet om bedrifter skal kompenseres for denne prisøkningen og eventuelt i hvilken grad, bygger dette på en bred vurdering der mange hensyn er relevante. Blant annet må vi hele tiden vurdere grensene mellom bedriftenes og statens ansvar. Vi skal være forsiktige med å ta grep som flytter ansvaret for å drive for egen regning og risiko fra bedriftene til skattebetalerne.

Noen bedrifter har valgt fastprisavtaler på strøm. De har dermed akseptert å betale mer for strømmen i perioder der spotprisen er lav, som i 2019 og 2020, mot å få fordelene av å være forsikret mot prisøkning i fremtiden. Dette var en mulighet alle bedrifter hadde, men som mange valgte å ikke benytte seg av.

Som regjeringen har gjort rede for i Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021), vil den fortsette arbeidet med å redusere kostnadene for strømkundene i perioder der strømprisen er ekstraordinært høy, blant annet gjennom å legge til rette for å avlaste strømkundene for pristopper og svingninger i kraftmarkedet gjennom bedre fastprisavtaler. Regjeringen utreder nå konkrete tiltak som skal legge til rette for et bedre tilbud av fastprisavtaler til husholdninger og næringsliv.

Gitt den svært uforutsigbare situasjonen i energimarkedene og vedvarende høye strømpriser holder regjeringen fortsatt alle alternativer åpne. Vi kan ikke avvise at det kan bli aktuelt å ta nye grep knyttet til strømprisene, som vil berøre næringslivet.»

Forslag 2 Stortinget ber regjeringen vurdere innretningen for prisområdene for strøm.

I henhold til forskrift om systemansvar (FoS) § 5 har Statnett, som systemansvarlig, blant annet ansvar for å inndele Norge i budområder for å håndtere store og langvarige flaskehalsen i regional- og sentralnettet. Formålet med inndelingen i markedsområder er hensynet til driften av det samlede kraftsystemet og utnyttelsen av de totale ressursene. Grensen for markedsområdene settes på de stedene hvor det i mange driftssituasjoner oppstår flaskehalsen i nettet, men det er ikke alltid slik at det er flaskehalsen, og dermed forskjellig pris, mellom områdene.

Jeg mener dagens ansvarsfordeling for inndeling i budområder fungerer etter hensikten og at vi ikke bør sette i gang et arbeid for å vurdere å endre på dette nå.

Forslag 3 Stortinget ber regjeringen styrke NVEs saksbehandlingskapasitet og innføre frister for saksbehandling.

I statsbudsjettet for 2022 bevilget regjeringen 10 mill. kroner til Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) til stillinger for å håndtere økning i saker om nettanlegg.

I forbindelse med Meld. St. 36 (2020-2021) *Energi til arbeid*, sendte Olje- og energidepartementet en bestilling der de ba «NVE, i samråd med Statnett og de NVE finner nødvendig, om å foreslå tiltak innenfor gjeldende regelverk, som på kort sikt kan redusere

tiden det tar å konsesjonsbehandle nettanlegg.» Resultatet fra dette ledetidsprosjektet var at NVE foreslo og iverksatte, ved årsskiftet 2021/2022, flere tiltak for å redusere tiden det tar å konsesjonsbehandle nettanlegg. NVE vil stille strengere krav til at søknadene og utredningene er gode nok, de vil ha en felles fremdriftsplan i større saker og de vil jobbe for et bedre IKT-verktøy i konsesjonsbehandlingen. Videre vil NVE redusere hvilke tiltak i transformator- og koblingsstasjoner som er søknadspliktige, de vil endre krav om MTA-plan og detaljeringsnivå for mindre anlegg med mindre virkninger, og de vil kreve at nettselskapene i større grad enn i dag etterstreber å inngå frivillige avtaler med grunn- og rettighetshavere for mindre anlegg.

I forbindelse med Meld. St. 36 (2020-2021) *Energi til arbeid* nedsatte regjeringen Solberg et utvalg som skal vurdere sentrale problemstillinger knyttet til utviklingen av strømmettet. I utvalgets mandat ligger blant annet at utvalget skal foreslå tiltak for å redusere tiden det tar å planlegge og konsesjonsbehandle nettanlegg. Hensynet til effektivitet må balanseres mot hensynet til et tilstrekkelig godt kunnskapsgrunnlag, gode miljøutredninger, samt god forankring og involvering av berørte interesser. Utvalget skal også utrede om og hvordan konsesjonsprosessen for oppgradering av eksisterende anlegg eller etablering av nye anlegg kan forenkles, herunder om deler av konsesjonsbehandlingen og planleggingen kan gjennomføres parallelt og om detaljeringsgraden kan reduseres. Utvalget skal vurdere mulige forbedringer i systemet med tilknytningsplikt, og som et underpunkt til dette blant annet vurdere om det er hensiktsmessig å innføre kriterier for hvordan Statnett og nettselskapene kan prioritere nye tilknytninger i tilfeller der det oppstår kø av aktører som ønsker nettilknytning, og eventuelt foreslå slike kriterier.

Representantenes forslag knyttet til konsesjonsbehandling av nettanlegg berører Strømnettutvalgets mandat. Jeg vil anbefale å ikke slutte seg til disse forslagene, men å avvende utvalgets rapport som skal leveres innen 15. juni. Jeg ser frem til å motta utvalgets rapport, og vil følge opp denne.

Forslag 4 Stortinget ber regjeringen vurderer om flere ledd i konsesjonsprosessen for å få nettilgang kan kjøres parallelt, ikke sekvensielt.

Se svar på forslag 3.

Forslag 5 Stortinget ber regjeringen sørge for at NVE prioriterer prosjekter etter viktighet, og etablerer et eget hurtigløp for kraft- og nettutbygging knyttet til store industrietableringer.

Se svar på forslag 3.

Forslag 6 Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide områdekonsesjonen til å gjelde for anlegg på høyere spenningsnivåer, for å redusere antallet konsesjonssøknader.

Se svar på forslag 3.

Forslag 7 Stortinget ber regjeringen sørge for at strømmettet blir bedre utnyttet, ved å slå fast at alt nytt strømforbruk som kan være på vilkår om utkobling etter behov, bør være på vilkår.

Endringen i forskrift om nettregulering og energimarkedet som ble gjennomført av Solberg-regjeringen i april 2021, innførte muligheten for tilknytning til strømmettet med vilkår om utkobling. Dette innebærer at kunden kan kobles ut, eller får redusert forsyning, i tråd med vilkår i avtalen. Dette kan bidra til at aktører kan få raskere tilknytning til nettet og at man unngår investeringer i nettkapasitet. Dette er en frivillig løsning for både nettselskap og nettkunde. Departementet uttalte i en nettsak i forbindelse med offentliggjøring av forskriftsendringen at «Etter departementets syn kan tilknytning med permanente vilkår være et godt tiltak for eksempelvis uttakskunder som har egen reserveforsyning. Tiltaket er mindre egnet for uttakskunder som i liten grad tåler å bli koblet ut eller få restriksjoner på maksimalt forbruk.» Det vil dermed være en vurdering fra sak til sak om det er mulig og eller ønskelig med tilknytning av uttak på vilkår. Jeg anbefaler Stortinget å ikke gå inn for forslaget som reduserer denne fleksibiliteten.

Forslag 8 Stortinget ber regjeringen legge til rette for at nettselskapene benytter ny teknologi for å utnytte den reelle kapasiteten i strømmettet.

Inntektsrammereguleringen av nettselskapene gir incentiver til effektiv drift, utvikling og utnyttelse av strømmettet. Ved kapasitetsutfordringer i strømmettet vil eksempelvis bruk av ny teknologi kunne bidra til bedre utnyttelse av den reelle kapasiteten, og vil kunne være et alternativ til å øke kapasiteten gjennom investeringer i nye nettanlegg. Inntektsreguleringen gir nettselskapene incentiver til å velge den løsningen som gir lavest kostnad over tid. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) arbeider med flere forslag til forbedringer i inntektsrammemodellen, og vurderer også tiltak som skal bidra til mest mulig balanserte incentiver mellom driftstiltak og investeringer.

Nettselskapene har også anledning til å få dekket kostnader til godkjente FoU-prosjekter direkte gjennom inntektsrammen. Dette gjelder FoU-prosjekter som kan bidra til en mer samfunnsmessig rasjonell drift, utnyttelse og utvikling av strømmettet. RME har også utviklet et rammeverk for pilot- og demoprojekter. Dette rammeverket består i hovedsak i at nettselskaper og andre aktører på en enkel måte skal få informasjon om hvordan gjeldene regelverk påvirker nye forretningskonsepter og andre innovative løsninger. RME har allerede innvilget flere dispensasjoner etter dette rammeverket.

RME og Enova finansierer en oppfølgingsstudie knyttet til Enovas Storskala demonstrasjon av fremtidens energisystem. Enova har delt ut 210,3 millioner kroner til åtte storskala demoprojekter av framtidens energisystemer. Gjennom denne oppfølgingsstudien kartlegges drifts- og samfunnsøkonomiske gevinster knyttet til disse prosjektene.

Noen teknologier krever samarbeid mellom flere for å virkelig få utnyttet mulighetene teknologi kan gi. I prosjektet Digital samhandling samarbeider RME med bransjen om å finne hva slags områder det er hensiktsmessig at bransjen samarbeider om, og en styringsmodell for hvordan dette samarbeidet kan utvikles videre med nok fart og gjennomslagskraft. Et sentralt mål for arbeidet er mer effektiv utnyttelse av ressursene i kraftsystemet.

Jeg mener på denne bakgrunn at det allerede er lagt godt til rette for at nettselskapene kan benytte ny teknologi. Jeg legger derfor til grunn at representantforslaget allerede er i prosess.

Forslag 9 Stortinget ber regjeringen legge til rette for gode områdeløsninger for gasseksport og -transport fra Barentshavet.

De etablerte strukturer legger godt til rette for etablering av rasjonelle transportløsninger på norsk sokkel. Gassco er operatør av det norske oppstrøms gasstransportsystemet og er ansvarlig for drift og som systemoperatør for å ta initiativet til og koordinere prosesser for videre utvikling av gassrørledningsnett, prosessanlegg og mottaksterminaler. Gasscos arkitektrolle omfatter alle aktuelle eksportløsninger for gass.

Gasseksportkapasiteten ut fra Barentshavet er i dag begrenset av kapasiteten på Hammerfest LNG. Gassco har over tid studert muligheter for og konsekvenser av å øke eksportkapasiteten. Alternativer som har vært utredet omfatter både tilkobling til rørsystemet til Europa og økt LNG-eksportkapasitet. Nylig har en tredje mulighet, gasseksport i form av blå ammoniakk, blitt lansert som et mulig tredje alternativ. Denne løsningen skal nå modnes til det nivå som de andre løsningene allerede er slik at alternativene kan sammenlignes.

En økning i eksportkapasitet vil gi muligheter for å akselerere produksjon av gass fra feltene i området, gjøre det mulig å bygge ut mindre gassfunn i årene framover og gjøre det mer attraktivt å lete, fordi utsiktene til lønnsom utbygging og produksjon kan bli bedre. Som arkitekt for gasstransportsystemet vil Gassco vurdere de ulike løsningene når de er modnet så mye at de kan sammenlignes.

Forslag 10 Stortinget ber regjeringen vurdere om gass skal være hovedprioriteten i letepolitikken fremfor olje.

Målsettingen for letepolitikken er å gjøre nye funn som er nødvendig for å sikre et jevnt aktivitetsnivå, høyest mulig verdiskaping og statlige inntekter på mellomlang og lang sikt. Formålet med letevirksomheten er å bidra til ressurstilvekst og dermed legge til rette for utbygging og produksjon av de uoppdagede ressursene. Letevirksomhet er innrettet for å oppnå dette på en effektiv måte. En nødvendig forutsetning for å opprettholde produksjonsnivået over tid er at det gjøres lønnsomme funn regelmessig. Jevn tilførsel av prospektiv leteareal er viktig for å opprettholde både leteaktiviteten og den langsiktige verdiskapingen fra norsk sokkel.

En forutsetning for å skape størst mulig verdier fra petroleumsressursene er at rammeverket gjør at oljeselskapene, som driver den daglige leting, utbygging og drift, har en egeninteresse av å fatte de beslutningene som maksimerer verdiskapingen fra norsk sokkel. I rammeverket for petroleumsvirksomheten er det en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom myndighetene og næringen. Gjennom konsesjonsrundene tildeles utvinningstillatelser til

kvalifiserte oljeselskaper. Utvinningstillatelsen medfører en rett til å utforske og senere produsere eventuelle ressurser i et gitt geografisk område. Hver utvinningstillatelse blir tildelt etter en grundig prosess. Selskapene som får tildeling påtar seg et fastsatt arbeidsprogram som de har en plikt til å gjennomføre. Arbeidsprogrammet er utformet med milepæler. Ved disse milepælene kan aktørene selv foreta en lønnsomhetsvurdering av hvorvidt de ønsker å gå videre i arbeidsprogrammet eller levere tilbake utvinningstillatelsen til staten.

Operativ leteaktivitet gjennomføres på norsk kontinentalsokkel av oljeselskapene. Det er aktørene i næringen som har mest kunnskap, kompetanse og informasjon om muligheter og utfordringer i sine leteområder, funn og felt. Det er derfor oljeselskapene som forestår den daglige operasjonelle aktiviteten. Petroleumspolitikken er utformet slik at den gjør det interessant for selskapene å utnytte de samfunnsøkonomisk lønnsomme forretningsmulighetene som finnes innenfor norsk petroleumsvirksomhet.

Det må bores letebrønner for å avklare hvilke faktiske ressurser som er til stede. Før en undersøkelsesbrønn er boret vet man ikke hvilke ressurser som faktisk er til stede i undergrunnen –for eksempel volum til stede, om det er gass eller olje eller kvalitet på reservoaret. I tillegg må man gjerne også bore avgrensingsbrønner. Det er ønskelig å finne, og senere produsere, lønnsomme ressurser på norsk sokkel, uavhengig om det er olje eller gass.

Forslag 11 Stortinget ber regjeringen legge til rette for fortsatt elektrifisering av norsk sokkel, forutsatt god tilgang på kraft og robust nett på land.

Kvoteplikt og CO₂-avgift er hovedvirkemidler for å få ned klimagassutslippene på norsk sokkel. Disse gir selskapene sterk egeninteresse av å redusere utslippene fra produksjonen. Utslippene fra sokkelen er på tur ned og skal videre ned fremover. I Hurdalsplattformen har regjeringen satt et ambisiøst mål, om i samarbeid med næringen, jobbe for at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto null i 2050.

Bruk av kraft fra land er viktig for å redusere klimagassutslippene fra norsk sokkel. Gjennom etablerte virkemidler har selskapene sterk egeninteresse av å bruke slike løsninger når de er teknisk mulig og økonomisk forsvarlig. En slik løsning trenger ulike tillatelser. Slike løsninger må, og vil fortsatt bli, vurdert fra sak til sak, der det blant annet vil bli tatt hensyn til konsekvensene for kraftsystemet og tilgangen kraft for andre næringer og husholdninger.

Regjeringspartiene har i Hurdalsplattformen sagt at elektrifiseringen av sokkelen i størst mulig grad skal skje med havvind eller annen fornybar strøm produsert på sokkelen.

Forslag 12 Stortinget ber regjeringen legge til rette for at deler av kraftbehovet på sokkelen dekkes av havvind med direkte radial fra vindkraftproduksjon innen 2030, for å spare landstrøm der det er mulig.

Kvoteplikt og CO₂-avgift er hovedvirkemidler for å få ned klimagassutslippene på norsk sokkel. Disse gir selskapene sterk egeninteresse av å redusere utslippene fra produksjonen. Dette inkluderer incentiver til å legge om kraftproduksjonen fra gassturbiner offshore til bruk av havvind dersom en slik løsning er teknisk mulig og kan bidra til kostnadseffektive utslippsreduksjoner.

En petroleumsinnretning trenger kontinuerlig energi for stabil og sikker drift; elektrisitet, mekanisk energi til direkte drift av utstyr og varme til blant annet prosessanlegget. En petroleumsinnretning kan derfor ikke drives med havvind alene, men er avhengig av kraft fra land eller en annen fullstendig energiløsning på innretningen, som gassturbiner, i tillegg til havvind.

På feltene Gullfaks og Snorre skal dagens plattformer delvis forsynes med kraft fra flytende havvind fra anlegget Hywind Tampen. Dette er mulig fordi plattformene har full reservekraft med gassturbiner. Det pågår nå konkrete prosjekter for delvis å erstatte kraft fra gassturbiner også på enkelte andre felt som Ekofisk og Brage. Det pågår nå en konsekvensutredningsprosess med sikte på å etablere havvind på disse feltene.

Dagens virkemiddelbruk, regelverk og praksis legger til rette for at selskapene vurderer og eventuelt tar i bruk flytende havvind når det er hensiktsmessig. Rettighetshaverne på det enkelte olje- og gassfelt vil derfor, som ledd i driften av feltet, vurdere om det er lønnsomt å legge om kraftforsyningen til flytende havvind. Regjeringspartiene har i Hurdalsplattformen sagt at elektrifiseringen av sokkelen i størst mulig grad skal skje med havvind eller annen fornybar strøm produsert på sokkelen.

Forslag 13 Stortinget ber regjeringen bidra til utviklingen av CBAM i tråd med norsk industris interesser, med mål om tilslutning til EUs karentoll for å sikre norsk og europeisk industris konkurransekraft innenfor rammen av EUs klimapolitikk og hindre karbonlekkasje fra Europa til land med en mindre ambisiøs klimapolitikk.

Representantforslag 13 er forelagt finansministeren, som har gitt følgende uttalelse: «2. mars 2022 sendte regjeringen et brev til visepresident i EU-kommisjonen Timmermans med norske posisjoner til kommisjonens forslag til CBAM. Norske posisjoner har også blitt formidlet til våre nordiske naboland, Tyskland, Frankrike og Østerrike, samt til generaldirektoratene for skatt og toll, klima og handel, og utvalgte medlemmer av europaparlamentets miljøkomité (ENVI) og finanskomité (ECON).

Regjeringen stiller seg positiv til intensjonen bak forslaget til CBAM, men vil på vanlig måte vurdere de samlede virkningene av mekanismen når utforming er nærmere avklart.

CBAM må være i overensstemmelse med WTO-regelverket. Det er viktig for Norge at det ved innføring av mekanismen forsøkes å unngå internasjonale reaksjoner som kan ha store negative konsekvenser for samarbeidet om en fri verdenshandel.

Regjeringen er opptatt av rammevilkårene for norsk næringsliv. Dersom ordningene med gratis tildeling av kvoter og CO₂-kompensasjon for industrien fases ut, er det viktig at dette skjer på en måte som gjør at de globale utslippene reduseres, ikke bare flyttes til andre land. Indirekte utslipp bør i utgangspunktet ikke omfattes av mekanismen. Man bør høste erfaringer med mekanismen og evaluere virkningen før man vurderer om den bør utvides.

Både Kommisjonen og rådet har inntatt samme posisjon som Norge i spørsmålet om indirekte utslipp og mener at dette ikke skal inkluderes fra start. utfordringer for eksportnæringen er en av flere grunner til at Norge mener man må påse at avvikling av dagens virkemidler mot karbonlekkasje til fordel for CBAM må skje på en måte som bidrar til reduserte utslipp, og ikke bare flytting av utslipp til andre land. Dette er også hensyn som får betydelig oppmerksomhet i diskusjonene i de ulike EU-institusjonene. Rådet har imidlertid ikke tatt stilling til en rekke sentrale forhold rundt mekanismen, for eksempel utfasing av gratiskvoter.

Det er ventet at miljøkomiteen skal stemme over sin posisjon rundt 11. eller 12. mai, med plenumsbehandling av saken i juni. Det er ikke en klart når rådet skal gjenoppta sin behandling av saken. Regjeringen vil fortsette å følge arbeidet i EU tett, og fremme norske synspunkter der det er relevant. Regjeringen vil på vanlig måte ta stilling til spørsmålet om EØS-relevans og en ev. innlemming i Norge når utformingen av mekanismen er avklart i EU.»

Forslag 14 Stortinget ber regjeringen sikre kraftkrevende industri forutsigbar tilgang på elektrisitet og mulighet for langsiktige kraftkontrakter.

Jeg viser til tilleggsmelding til Meld. St. (2020-2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. Der fremgår det at regjeringen vil føre en energipolitikk som bygger på at tilgang til rikelig med fornybar energi skal være et konkurransefortrinn for norsk industri og bidra til positiv samfunnsutvikling.

Kraftkrevende industri har i dag gode mulighet til å inngå langsiktige kraftpriskontrakter med kraftprodusenter.

Jeg mener på denne bakgrunn at regjeringen fører en politikk som følger opp representantforslaget. Jeg legger derfor til grunn at representantforslaget allerede er i prosess.

Forslag 15: Stortinget ber regjeringen etablere et hurtigspor for større industrietableringer og -utvidelser i Norge.

Forslag 15 har blitt forelagt kommunal- og distriktsministeren som har følgende svar:

«Det er kommunene som planmyndighet som har ansvaret for at det settes av tilstrekkelige arealer til industri i sine kommuneplaner, og at det utarbeides reguleringsplaner i tråd med dette. Fylkeskommunene og berørte statlige sektormyndigheter skal bidra i planprosessene. Plan- og bygningsloven angir krav til planene og planprosessene, og har tidsfrister som skal sikre at planer behandles uten unødig opphold. Hvor raskt planprosessene, og dermed arealavklaringene, kan skje, avhenger i stor grad av kapasiteten til planlegging og utredning i kommunen, hos forslagsstiller og hos berørte myndigheter. Med tilstrekkelige ressurser kan en reguleringsplan utarbeides raskt og ned mot et halvt år, og arbeidet kan skje parallelt med utarbeiding av kommuneplanens arealdel. Dersom kommunen og den private part finner det hensiktsmessig, kan søknad om byggetillatelse dessuten behandles felles med privat forslag om reguleringsplan. Effektiv planlegging handler også om at avklaringer etter ulike lover gjøres parallelt, noe som sikres gjennom allerede etablerte samordningsmekanismer i plan- og bygningsloven. Hurtig avklaring av industriarealer avhenger følgelig av tilstrekkelig ressurstilgang og parallellitet i saksbehandlingen, og er dermed et ressurs- og samordningsspørsmål. Kommunal- og distriktsdepartementet mener et «hurtigspor» for arealavklaringen må skje innenfor plansystemet, som er godt rigget for å ivareta denne typen store og viktige oppgaver raskt og effektivt.»

Forslag 16 Stortinget ber regjeringen gjennomføre et pilotprosjekt som skal gi lån til grønne oppstarts- og gründerbedrifter, etter modell av Danmarks Grønne Investeringsfond.

Forslag 16 har blitt forelagt næringsministeren som har gitt følgende svar:

Jeg viser til forslaget om ønske om opprettelse av pilotprosjekt om lån til grønne oppstarts- og gründerbedrifter etter modell av Danmarks Grønne Investeringsfond.

Jeg kan forsikre om at denne regjeringen har store ambisjoner for grønn omstilling. Vi har satt som mål å kutte klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. I tillegg skal vi få flere i arbeid, øke aktiviteten over hele landet, og øke fastlandseksporten med 50 prosent – også det innen 2030. I innsatsen for å få til dette trenger vi nye vekstbedrifter, og et virkemiddelapparat som støtter opp om våre felles ambisjoner.

Regjeringen arbeider videre for et næringsrettet virkemiddelapparat som er tilpasset fremtidens næringsliv og som er aktiv partner i å bidra til grønn omstilling. Innovasjon Norge rapporterer at 2021 ble et rekordår for investeringer i grønne prosjekter. 61 prosent av finansielle midler i Innovasjon Norge gikk til prosjekter med positiv miljøeffekt. De øvrige prosjektene er i hovedsak nøytrale. I 2021 tildelte Innovasjon Norge tilskudd, lån og garantier på om lag 9,2 mrd. kroner, fordelt med 5,3 mrd. kroner i tilskudd, 3,4 mrd. kroner i lån og 470 mill. kroner i garantier. I 2022 styrkes denne innsatsen ytterligere. Grønn plattform, Grønt industriløft og Grønne vekstlån er noen eksempler på ordninger og initiativ som direkte fremmer grønn omstilling.

Når det gjelder Danmarks Grønne Investeringsfond; vi skal absolutt lære og la oss inspirere av hvordan våre nærmeste naboland går frem for å få til den grønne omstillingen. Jeg legger derfor merke til at de konkrete kriteriene som ordningen i Danmark har, blant annet at prosjektene som gis støtte skal ha positiv effekt for klima og miljø og samtidig være lønnsomme, har store likheter med de overordnede føringene som er gitt flere av våre virkemiddelaktører i oppdrags- og tildelingsbrev for 2022. Næringsministeren, som har ansvar for det næringsrettede virkemiddelapparatet, har i sine føringer til Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva for 2022 bedt aktørene styrke sin oppmerksomhet på klima og miljø, herunder miljøteknologi, og prioritere bærekraftige prosjekter med best effekt på klima, miljø og samfunn.

Virkemidler rettet mot gründere er også omfattet av denne føringen. For å få til det grønne skiftet trenger vi definitivt gründere og nye foretak som ser mulighetene i nye, grønne løsninger og næringer. Jeg mener vi i dag har et godt og bredt tilbud rettet mot gründere. Innovasjon Norge har som statens hovedinstrument for gründere og vekstbedrifter en nøkkelrolle, og tilbyr både rådgivning, nettverk, kompetansetjenester og finansiering for oppstartsbedrifter. Nettopp finansiering til grønne prosjekter er sentralt for mange bedrifter, enten de er helt nye eller godt etablert. De offentlige virkemidlene bidrar til å utløse mer privat kapital til denne type prosjekter.

Ordningen med Grønne vekstlån er et godt eksempel på dette. Regjeringen har i 2022 bevilget 100 millioner kroner til tapsavsetning for Grønne vekstlån, som gir rom for lån på 300 millioner kroner fra Innovasjon Norge. Lånene skal utløse privat kapital og gi gunstige betingelser til bedrifter med klimavennlige investeringer. Grønne vekstlån rettes mot bedrifter som gjør klimavennlige investeringer og skal bidra til å øke tempoet på grønn omstilling. Garantier gjennom InvestEU kan bidra til at Innovasjon Norge kan utvide lånerammene ytterligere, slik at det totalt kan gis inntil 600 millioner kroner i grønne vekstlån i 2022. Dette forventes avklart i 3. kvartal 2022. Basert på tidligere erfaringer vil 600 millioner kroner i lån fra Innovasjon Norge kunne bidra til samlede investeringer på opp mot 1,2 til 1,8 milliarder kroner.

Når det gjelder virkemidler direkte rettet mot gründere og oppstartsbedrifter viser Innovasjon Norges egne målinger at en betydelig andel av prosjekter finansiert av disse ordningene har positive miljøeffekter. Kommersialiseringstilskudd er et lavterskeltilbud rettet mot gründere og litt over 30 prosent av prosjektene som fikk tilsagn har positiv miljøeffekt, mens andelen for virkemiddelet Innovasjonslån er oppe i 54 prosent.

Ut over de rettede virkemidlene mot gründere har også oppstartsbedrifter godt gjennomslag i flere av de bredere ordningene. I Miljøteknologiordningen gikk nesten 30 prosent av bevilgningene (i kr) til oppstartsbedrifter, og ordningen med Innovasjonskontrakter er også relevante for mange oppstartsbedrifter. I sistnevnte er andelen prosjekter med positiv miljøeffekt 44 prosent (OFU) basert på tilsagn for 2021.

Dette betyr ikke at vi er i mål, men at vi allerede har på plass mange virkemidler som sikter mot å få til det samme som Danmarks Grønne investeringsfond. Vi har også ambisjon og vilje til prioritering. Jeg tror derfor ikke det er formålstjenlig å opprette enda en ny ordning eller pilotprosjekt. Det er allerede et betydelig antall aktører og programmer for grønn omstilling. Regjeringen vil forenkle det næringsrettede virkemiddelapparatet og er opptatt av et det ikke opprettes nye virkemiddelaktører eller ordninger som bidrar til mer kompleksitet og mindre brukervennlighet.

Forslag 17 Stortinget ber regjeringen samordne nasjonale virkemidler for grønne industrietableringer med EUs ordninger.

Forslag 17 har blitt forelagt næringsministeren som har følgende svar:

«Regjeringen legger vekt på samordning av nasjonale virkemidler for grønne industrietableringer med EUs ordninger. Dette er av avgjørende betydning for at norske bedrifter og prosjekter skal kunne posisjoneres best mulig og nå opp i konkurransen om støtte fra ordninger på EU-nivå.

Etableringen av Grønne vekstlån i statsbudsjettet for 2022, er et godt eksempel på dette. Grønne vekstlån i Innovasjon Norge skal premiere bedrifter som gjør klimavennlige investeringer. Dette vil bidra til å øke tempoet på grønn omstilling i næringslivet og bidra til at Norge reduserer klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030.

Regjeringen har i 2022 bevilget 100 millioner kroner til tapsavsetning for grønne vekstlån, som gir rom for lån på 300 millioner kroner fra Innovasjon Norge. Garantier gjennom InvestEU kan bidra til at Innovasjon Norge kan utvide lånerammene ytterligere, slik at det totalt kan gis inntil 600 millioner kroner i grønne vekstlån i 2022. Dette forventes avklart i 3. kvartal 2022, og ordningen vil da revideres. Basert på tidligere erfaringer vil 600 millioner kroner i lån fra Innovasjon Norge bidra til private investeringer, slik at samlede investeringer blir på 1,2 til 1,8 milliarder kroner.

For å oppnå grønt vekstlån fra Innovasjon Norge, må prosjektet kvalifisere for miljømål 1 i EUs taksonomi, å begrense klimaendringene. Bedriften må beskrive og tallfeste i hvilken grad prosjektet bidrar til dette miljømålet. I tillegg må bedriften omtale eventuelle negative effekter på de øvrige miljømålene og redegjøre for om den ivaretar prinsipper for ansvarlig næringsliv.

Grønne vekstlån og mulighetene for oppskalering gjennom EU-ordninger vil gi norsk næringsliv store muligheter til å få gjennomført omstillingsprosjekter og satsinger som kan bidra på veien til et mer bærekraftig næringsliv.»

Forslag 18 Stortinget ber regjeringen følge opp EUs grønne giv og «Fit for 55» for å bidra til en vellykket energiomstilling i Europa og for å sikre verdiskapingsmuligheter for norsk næringsliv.

Slik regjeringen viser til i Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) er energi- og klimapolitikken i EU tett sammenkoblet, som følge av at energiproduksjon og -forbruk i EU er kilde til om lag 75 pst. av klimagassutslippene. I 2021 la Europakommisjonen fram en rekke regelverksforslag som skal legge til rette for at EU når sitt klimamål om 55 pst. reduksjon i klimagassutslippene under 1990-nivå i 2030 og starte omstillingen til et klimanøytralt samfunn i 2050. Regelverksforslagene omtales samlet som «Fit for 55-package» (Klar for 55). Norge har en positiv grunnholdning til regelverksforslagene i «Klar for 55»-pakken. Regjeringen er enig i at det blir viktig å følge den videre regelverksutviklingen og beslutningsprosessene i EU, og regjeringen vil fremføre norske synspunkter og ivareta norske interesser. Det søkes å påvirke regelverksutformingen slik at de gir mulighet for fleksibilitet og i størst mulig utstrekning kan tilpasses norske særegenheter og fortrinn. Norsk tilknytning til de ulike regelverkene avklares når de er vedtatt.

Jeg mener derfor at forslaget ivaretas av allerede pågående prosesser.

Forslag 19 Stortinget ber regjeringen støtte opp om innføringen av EUs taksonomi for bærekraftige økonomiske aktiviteter.

Forslaget er forelagt finansministeren, som har følgende uttalelse:

«Regjeringen støtter målet om å gjøre det lettere for aktører i finansmarkedene å identifisere bærekraftige investeringer. For at taksonomien skal være et effektivt og troverdig verktøy for å kanalisere kapital til bærekraftig virksomhet og gi selskaper insentiver til omstilling, må kriteriene være ambisiøse og vitenskapsbaserte. Regjeringen vil arbeide for å ivareta norske interesser i EUs arbeid med å videreutvikle taksonomien, med mål om at systemet skal være et verktøy for norske virksomheter som ønsker å finansiere virksomhet som allerede er bærekraftig, eller ønsker å omstille sin virksomhet i en bærekraftig retning. Regjeringen vil gi innspill til Europakommisjonens arbeid gjennom medlemsstatenes ekspertgruppe for bærekraftig finans og i offentlige høringer.

Stortinget vedtok 17. desember 2021 en ny lov som gjennomfører taksonomiforordningen og offentliggjøringsforordningen i norsk rett. Loven vil settes i kraft når de to forordningene er innlemmet og trådt i kraft i EØS-avtalen. Finansdepartementet forventer at forordningene vil kunne tre i kraft i EØS-avtalen i løpet av tredje kvartal 2022. Finansdepartementet har oppfordret norske foretak som er foreslått omfattet av de nye rapporteringspliktene etter taksonomien, til å inkludere taksonomirelatert informasjon i sine årsrapporter for regnskapsåret 2021, selv om loven som gjennomfører regelverket ennå ikke har trådt i kraft når årsrapportene legges frem.»

Forslag 20 Stortinget ber regjeringen aktivt arbeide for å sikre Norges deltagelse i EU-prosesser for klima- og energipolitikk.

Som gjort rede for i Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) blir det viktig å følge den videre regelverksutviklingen og beslutningsprosessene i EU, og regjeringen vil fremføre norske synspunkter og ivareta norske interesser. Det søkes å påvirke regelverksutformingene slik at de gir mulighet for fleksibilitet og i størst mulig utstrekning kan tilpasses norske særegenheter og fortrinn. Norsk tilknytning til de ulike regelverkene avklares når de er vedtatt.

Jeg mener derfor at forslaget ivaretas av allerede pågående prosesser.

Forslag 21 Stortinget ber regjeringen sikre at Norge skal fortsette å være en stabil leverandør av gass til Europa, og vurdere ytterligere tiltak som kan øke eksporten av gass på kort sikt.

Det er selskapene som er rettighetshavere i utvinningstillatelser som markedsfører og selger den olje og gass de produserer fra sin feltportefølje. Equinor avsetter statens olje og gass fra SDØE-ordningen sammen med sin egen produksjon.

Selskapene på norsk sokkel produserer i dag for fullt, eller helt nær dette. Selskapene gjør kontinuerlig vurdering av hvilke muligheter de har i sin portefølje for lønnsom gassproduksjon. Norske felt og produsenter kan gi et viktig bidrag i dagens situasjon ved å opprettholde dagens høye produksjon av olje og gass hver dag gjennom fortsatt høy regularitet i leveransekjeden. For regjeringen er det viktig å legge best mulig til rette for at selskapene, innenfor rammene av sikker og forsvarlig produksjon i henhold til regelverket, kan opprettholde dagens høye produksjon også framover. Dette har blant annet blitt gjort ved, etter søknad fra rettighetshaverne, å fatte vedtak om justerte produksjonstillatelser for enkelte felt. Disse vedtakene vil ikke øke den samlede daglige eksporten av gass fra norsk sokkel vesentlig, men legger til rette for at dagens høye leveransenivå kan videreføres framover.

Produksjonen fra eksisterende brønner og felt vil tømmes ut over tid. Det trengs derfor kontinuerlig tiltak for økt utvinning, nye feltutbygginger og nye funn gjennom leting for å opprettholde et gitt produksjonsnivå over tid. Det er først og fremst ved å starte produksjon fra pågående utbyggingsprosjekter knyttet til funn og økt utvinningstiltak at det vil komme ny produksjonskapasitet. Total norsk gassproduksjon forventes å ligge relativt stabilt fram mot 2030 før den forventes gradvis starte å falle.

Forslag 22 Stortinget ber regjeringen snarest utlyse 26. konsesjonsrunde og legge forholdene til rette for gode områdeløsninger for gass fra Barentshavet.

Jeg viser til mitt svar på representantforslag 123 S (2021-2022) oversendt Stortinget 14. mars 2022 og svar på forslag 9.

Forslag 23 Stortinget ber regjeringen utrede mulighetene for og konsekvensene ved å forsere haleproduksjonen av gass.

Det er selskapene som er rettighetshavere i utvinningstillatelser som markedsfører og, på kommersielle vilkår, selger den olje og gass de produserer fra sin norske feltportefølje. Statens olje- og gassproduksjon fra SDØE-ordningen avsettes av Equinor sammen med selskapet sin egenproduksjon.

Gassprodusent har i dagens markedssituasjon en særlig sterk egeninteresse av å produsere og selge så mye gass som mulig fra sin feltportefølje. Selskapene gjør kontinuerlig vurderinger av hvilke muligheter de har i sin portefølje for lønnsom gassproduksjon, inklusive forsert gassproduksjon.

Produksjon av petroleum fra norsk kontinentalsokkel krever en produksjonstillatelse fra departementet. Rettighetshaverne søker årlig om slik tillatelse og kan også søke om en endret produksjonstillatelse dersom forutsetningene endrer seg i løpet av året. Departementet behandler alle slike søknader effektivt og fortløpende, etter søknad fra rettighetshaverne.

Det er først og fremst gjennom at nye prosjekter kommer i produksjon at gassleveransene kan økes. Uten gjennomføring av nye prosjekter vil produksjonen avta som følge av utvinning fra produserende brønner. Produksjonsutviklingen på sikt vil derfor være nært knyttet til når pågående utbygginger kommer i produksjon, at det blir besluttet og gjennomført ytterligere økt utvinningstiltak, at lønnsomme funn bygges ut og at næringen påviser flere funn gjennom leting.

Forslag 24: Stortinget ber regjeringen legge til rette for forskning på samt utvikling og produksjon av energibærere som hydrogen, ammoniakk og bedre batterier.

Regjeringen satser offensivt på hydrogen. Satsingen er beskrevet i tilleggsmeldingen til Meld. St. (2020-2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. Regjeringen foreslo allerede i fjor høst gjennom budsjettforliket med SV å øke satsingen på forskning og utvikling for hydrogen. I Saldert budsjett 2022 økte Stortinget bevilgningene til støtte til infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen og hydrogenbaserte produkter som ammoniakk med 120 mill. kroner til totalt 220 mill. kroner. Midlene kanaliseres til Norges forskningsråd. Anvendelsen av midlene skal resultere i en koordinert og samlet satsing på hydrogen langs hele verdikjeden fra forskning til markedsintroduksjon. Midlene skal inngå i HEILO-samarbeidet, det vil si de skal ses i sammenheng med andre virkemiddelaktørers satsing på hydrogen, herunder spesielt Enova. Midlene skal også ses i sammenheng med satsingen på hydrogen i andre relevante programmer og budsjettformål i Norges forskningsråd, i første rekke ENERGIX, Climit og de to nye forskningssentrene (FME) på hydrogen og hydrogenbaserte energibærere. Forskning og utvikling på batterier dekkes gjennom det store forskningsprogrammet ENERGIX. Prosjektporteføljen i ENERGIX inneholder i dag en rekke batterirelaterte forsknings- og utviklingsprosjekter.

Forslag 25: Stortinget ber regjeringen arbeide videre for å få på plass storskala produksjon av blå ammoniakk.

Regjeringen vil bidra til å bygge en sammenhengende verdikjede for hydrogen produsert med lave eller ingen utslipp der produksjon, distribusjon og bruk utvikles parallelt. Regjeringens politikk for utviklingen av hydrogen er redegjort for i Meld. St. 11 (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021). Det er allerede etablert et virkemiddelapparat som bidrar til utviklingen av produksjon, distribusjon og bruk av hydrogen. Staten bidrar gjennom en rekke virkemidler, blant annet CO₂-avgift og deltakelse i EUs klimavotemarked, støtte til forskning, utvikling og demonstrasjon, støtte til etablering av knutepunkter og infrastruktur, og gjennom krav i offentlige anskaffelser. Det viktigste staten kan gjøre for å bidra til at hydrogenproduksjon kan bli en konkurransedyktig næring i framtiden er å sørge for generelle og forutsigbare rammebetingelser.

Det er i dag et stort antall prosjekter i Norge som planlegger å produsere, distribuere og bruke hydrogen produsert med lave eller ingen utslipp. Prosjektene er spredd over hele Norge, fra Farsund i sør til Berlevåg i nord. Det er stort spenn i selskaper og aktører som har prosjekt under utvikling. De fleste prosjektene mottar støtte fra staten.

Norge har noen forutsetninger som i utgangspunktet legger til rette for produksjon av hydrogen med ingen eller lave utslipp. Det kan gjøres enten gjennom elektrolyse basert på fornybar kraft eller ved reformering av naturgass med CO₂-håndtering som forutsetter tilgang på kraft, naturgass og plass til CO₂-lagring. Hydrogen er en energibærer som på linje med andre energibærere, som bensin og fjernvarme, produseres fra en energikilde. Disse produksjonsprosessene krever energi og medfører energitap. Det gjør at hydrogen er mer kostbart enn å bruke for eksempel elektrisitet direkte.

Regjeringen stiller seg bak veikartet for hydrogen slik det ble presentert i Meld. St. 36 (2020-2021), men vil i tillegg, for å bidra til å redusere norske klimagassutslipp, ha en ambisjon om å legge til rette for produksjon av hydrogen med lave eller ingen utslipp for å dekke den nasjonale etterspørselen.

Regjeringen vil også legge til rette for etablering av samfunnsøkonomisk lønnsom produksjon av blått hydrogen blant annet gjennom Gassco sin arkitektfunksjon, ved å tildele areal for CO₂-lagring etter lagringsforskriften til interessenter med lagringsbehov og behandle relevante søknader om utbygginger under lagringsforskriften raskt og effektivt. I tillegg vil regjeringen bidra i utviklingen av et marked for hydrogen i Europa blant annet gjennom å delta i relevante samarbeidsfora og -program for hydrogen, regelverksutforming for hydrogen i Europa som EØS-land, forskningssamarbeid, bilateralt samarbeid med relevante land og gjennom å skape et nasjonalt marked for hydrogen.

Det vises videre til svar på forslag 64 vedrørende tildelinger etter lagringsforskriften.

Jeg mener derfor at forslaget ivaretas av allerede pågående prosesser.

Forslag 26 Stortinget ber regjeringen lyse ut nytt areal for havvind tilsvarende 3 GW hvert år fra 2025.

I Meld.St. 11 (2021-2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021)* slår regjeringen fast at vi vil identifisere nye områder med mål om gjentatte runder med åpning av areal for fornybar energiproduksjon til havs. Regjeringen har derfor gitt NVE i oppdrag å identifisere nye områder for fornybar energiproduksjon til havs basert på innspill fra en direktoratsgruppe med sikte på åpning etter havenergilova, sammen med forslag til konsekvensutredningsprogram. Oppdraget har frist 30.april 2023. Deretter må konsekvensutredningen gjennomføres før nye områder kan åpnes. Basert på områdene som identifiseres som del av NVE sitt oppdrag og konsekvensutredningen, vil regjeringen legge til rette for gjentatte runder med åpning av areal for fornybar energiproduksjon til havs og dermed en langsiktig satsing på havvind framover. Dette skaper også forutsigbarhet for næringen.

Forslag 27 Stortinget ber regjeringen snarest, senest før sommeren 2022, komme med en oppdatering av veilederen for havvind som har vært på høring.

Olje- og energidepartementet gjennomførte en høringsprosess av veilederen for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs, i tillegg til forslag til endringer i havenergilova, havenergilovforskrifta 12. juni 2021. Det kom inn over 150 høringssvar. Blant annet avdekket høringsprosessen et behov for avklaringer om organisering og utvikling av nett til havs, og vi vurderer om det er mulig å effektivisere konsesjonsprosessen. Veilederen vil bli oppdatert når disse forholdene er avklart.

Forslag 28 Stortinget ber regjeringen snarest fastsette tidspunkt for tildeling av konsesjoner for Utsira Nord og Sørilige Nordsjø II, og dette bør gjøres innen utgangen av september 2022.

Regjeringen har høye ambisjoner for utvikling av havvind på norsk sokkel. Samtidig er det behov for å avklare flere forhold før det tildeles areal på Utsira Nord og Sørilige Nordsjø II, og dette er fremdeles under arbeid. Blant annet vil regjeringen i løpet av kort tid fremme en lovendring og fastsette det øvrige rammeverket for tildeling av arealer. Etter at det er tildelt areal vil selskapene som har fått eksklusiv rett til å utvikle prosjekter kunne søke konsesjon for produksjon av vindkraft til havs. Regjeringen vil så snart som mulig komme tilbake til tidspunkt for tildeling av areal for Utsira Nord og Sørilige Nordsjø II.

Forslag 29 Stortinget ber regjeringen raskt vurdere om det kan åpnes for ytterligere kapasitet på Sørliche Nordsjø II ut over 3000 MW, og forsere utlysningen av fase II.

Regjeringen har lagt til rette for rask realisering av havvind i Norge ved å beslutte at første fase av Sørliche Nordsjø II bare skal knyttes til Norge. Regjeringen vil vurdere en videre plan for Sørliche Nordsjø II når NVE har levert sin utredning av alternative nettløsninger.

Når det gjelder kapasitetsgrenser ble det ved åpningen av områdene fastsatt maksimal installert effekt på 1 500 MW for Utsira Nord og 3 000 MW for Sørliche Nordsjø II. Jeg viser til Meld. St. 11 (2021-2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021)*, der regjeringen slår fast at det ikke er lagt opp til å heve kapasitetsgrensen utover 3000 MW i forbindelse med utlysning av areal i Sørliche Nordsjø II. Det er en del av oppdraget til NVE om å identifisere nye områder for fornybar energiproduksjon til havs å se på om det er hensiktsmessig å øke arealutnyttelsen i de områder som allerede er åpnet.

Forslag 30 Stortinget ber regjeringen effektivisere konsesjonsprosessen for havvind, blant annet ved at konsesjonssøknad og detaljert plan sendes inn samtidig og behandles parallelt.

Jeg viser til Meld. St. 11 (2021-2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021)* der regjeringen slår fast at vi vil arbeide for å effektivisere konsesjonsprosessen og korte ned tiden fram mot bygging av havvind, slik at de første havvindprosjektene kan være i drift før 2030. At aktørene kan sende inn konsesjonssøknad og detaljplan samtidig og at disse behandles samlet av Olje- og energidepartementet er et av flere tiltak regjeringen vurderer.

Forslag 31 Stortinget ber regjeringen starte tidlig kunnskapsinnhenting og gi oppdrag om å starte utredningsstudier av miljøkonsekvenser knyttet til havvindutbygging umiddelbart. Slike utredningsstudier og datainnhenting bør også vurderes å settes ut til industrien selv.

Olje- og energidepartementet har startet arbeid med å forberede oppstart av forundersøkelser, med forbehold om at regjeringen legger frem forslag til tilleggsbevilgning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett og at dette vedtas av Stortinget.

Forslag 32 Stortinget ber regjeringen legge til rette for deelektrifisering av offshoreinstallasjoner gjennom mobile vindturbiner der det er egnet, for å komme raskt i gang med havvindutbyggingen og som en komplementær løsning på lengre sikt.

Olje- og gassfelt har behov for stabil og kontinuerlig energiforsyning, som ikke kan oppnås ved bruk av havvind alene. Havvind kan likevel bidra til noe reduserte utslipp ved at eksisterende kraftproduksjon på innretninger gjennom gassturbiner kan begrenses.

Regjeringen legger allerede til rette for delektrifisering av offshoreinstallasjoner med havvind. Dette er tilfelle for Gullfaks- og Snorre-feltene når Hywind Tampen-prosjektet idriftsettes, og ytterligere prosjekter på Ekofisk- og Bragefeltet er under vurdering. Se også svar på forslag 12.

Forslag 33 Stortinget ber regjeringen åpne for sentralisert konsekvensutredning av generelle temaer ved utbygging av havvind, som blant annet miljøkonsekvenser.

Etter dagens system gjennomføres det en strategisk konsekvensutredning i forkant av åpning av områder for fornybar energiproduksjon til havs. Denne konsekvensutredningen utarbeides av NVE sammen med andre statlige aktører. Den senere prosjektspesifikke konsekvensutredningen gjennomføres av utbygger som får tildelt et område, da de kjenner prosjektet og utredningsbehovet knyttet til dette best.

Forslag 34 Stortinget ber regjeringen styrke bevilgningen til forskning på miljøkonsekvensene av havvindutbygging på norsk sokkel.

Regjeringen legger til rette for forskning på miljøkonsekvensene av havvindutbygging gjennom det store programmet for energiforskning i Norges forskningsråd, ENERGIX. I det nye forskningscenteret for havvind, FME Northwind, er det i tillegg en egen arbeidspakke for bærekraftig utvikling av vindkraft – både til havs og på land.

Forslag 35 Stortinget ber regjeringen utvikle havvind på norsk sokkel med forbindelser til og i samarbeid med landene rundt Nordsjøen, der hybridkabler innrettes slik at de ikke fører til høyere kraftpriser i Norge.

Vi kjenner i dag ikke til de fulle implikasjonene av hybridprosjekter, når det gjelder virkninger på kraftpriser, driften av kraftsystemet i sørlige deler av landet og lønnsomhet. Regjeringen har derfor satt i gang en utredning av virkninger på kraftsystemet av ulike nettløsninger for vindkraft til havs. Utredningen ser på konsekvenser for kraftsystemet på land både av ulike dimensjoner av hybridprosjekter og alternative nettløsninger, der det ikke legges til rette for nye mellomlandsforbindelser som kan øke eksportkapasiteten fra fastlands-Norge. Utredningen vil også se på den videre utviklingen av nett til havs. Disse utredningene vil etter planen gjennomføres i løpet av 2022. Regjeringen vil komme tilbake til hvilke nettløsninger som kan være aktuelle ved fremtidig utvikling av havvind på norsk sokkel etter at disse utredningene er gjennomført.

Forslag 36 Stortinget ber regjeringen gjenoppta samarbeidsforumet for vindkraft til havs og ha jevnlig møter for å etablere forutsigbare spilleregler for aktiviteten og ivareta god sameksistens med eksisterende næringer.

Regjeringen vil videreføre samarbeidsforumet for vindkraft til havs og har invitert aktørene til møte 20. mai 2022.

Forslag 37 Stortinget ber regjeringen sørge for at flaskehalsinntekter fra et nordsjønett brukes til å finansiere dette nettet og redusere nettkostnadene for både produsentene og forbrukere av kraften.

Lønnsom handel med kraft mellom land oppstår når det er ulik pris på strømmen i de ulike landene. Prisforskjellen utgjør det som er flaskehalsinntekter, og som tilfaller eieren av kraftforbindelsene. For Norges del betyr det Statnett. I Norge bidrar Statnetts andel av inntektene i sin helhet til reduksjon av tariffgrunnlaget i det sentrale overføringsnettet. Tariffgrunnlaget er det beløpet som skal fordeles på kundene i transmisjonsnettet gjennom tariffene. På den annen side bidrar kostnader i nettet, herunder et framtidig nordsjønett, til at tariffgrunnlaget blir større.

I dag eksisterer det mellomlandsforbindelser hvor grensehandel foregår gjennom etablerte markedsløsninger og vindparker til havs leverer til ett enkelt marked. Fremover kan det bli aktuelt med andre type nettløsninger tilknyttet havvind. Regjeringen vil utrede alternative nettløsninger for havvind, vurdere konsekvenser av ulike dimensjoner av hybridkabler for kraftsystemet på land og den videre utviklingen av nett til havs, der det ikke legges til rette for nye mellomlandsforbindelser som kan øke eksportkapasiteten fra fastlands-Norge. Utredningen vil også se på den videre utviklingen av nett til havs. Vurderinger knyttet til markedsdesign for vindkraft og nett til havs vil inngå i utredningen og i departementets videre arbeid knyttet til å videreutvikle rammeverket for vindkraft til havs. Det vil i det videre arbeidet være relevant å se hen til Europakommisjonens pågående arbeid om å gjøre endringer i Elektrisitetsforordningen som åpner for en delvis overføring av flaskehalsinntekter til vindkraftprodusentene på hybridprosjekter.

Forslag 38 Stortinget ber regjeringen raskt vurdere og beslutte nye virkemidler som kan være utløsende for å få igangsatt prosjekter for flytende havvind, deriblant differansekontrakter.

Teknologiutviklingen for flytende havvind går raskt. Meld. St. 11 (2021-2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021)* slår fast at Olje- og energidepartementet vil utrede hvordan en effektiv støtteordning til flytende havvind på Utsira Nord eventuelt bør innrettes. Differansekontrakter er et av virkemidlene som departementet vil vurdere.

Forslag 39 Stortinget ber regjeringen fortsette å legge til rette for at Norge skal ha ledende testsentre for flytende havvind, som Marine Energy Test Centre (Metcentre), for å utvikle verdensledende kompetanse i norsk industri.

Regjeringen vil legge til rette for etablering og utvikling av test- og pilotanlegg for energiproduksjon til havs. Jeg vil gi unntak fra bestemmelsene om åpning av areal der det er grunnlag for det, og ellers underlegge slike prosjekter en rask og effektiv saksbehandling.

Forslag 40 Stortinget ber regjeringen snarest mulig legge frem forslag til endringer i plan- og bygningsloven, slik at behandling av vindkraftverk på land kan komme i gang igjen der det er lokal aksept for det.

Slik det framgår av Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) vil Regjeringen følge opp de anmodningsvedtak Stortinget fattet ved behandlingen av vindkraftmeldingen.

Olje- og energidepartementet samarbeider med Kommunal- og distriktsdepartementet om oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om å innlemme vindkraft i plan- og bygningsloven. Departementene tar sikte på å sende ut et felles høringsnotat sommeren 2022. Lovsak vil da kunne legges fram for Stortinget vårsesjonen 2023.

Konsesjonsbehandlingen av vindkraft ble stilt i bero i april 2019. I juni 2021 ble det åpnet for å gjenoppta behandlingen av konsesjonssøknader dersom vertskommunen anmoder om det. Dette vil kun være aktuelt i svært få saker. Regjeringen ønsker også å åpne for behandling av helt nye prosjekter, og har derfor bedt NVE om å ta nye meldinger til behandling. Det er en forutsetning at vertskommunen samtykker. Før en melding kan sendes på høring, må kommunen i den enkelte sak ta stilling til hvordan den innenfor gjeldende rett skal behandle prosjektet etter plan- og bygningsloven. I tillegg må konsesjonsbehandlingen tilfredsstille de endringene som Stortinget allerede har sluttet seg til, jf. Innst. 101 S (2020-2021).

Forslag 41 Stortinget ber regjeringen sikre at fremtidige vindkraftutbygginger fører til tydelige lokale ringvirkninger, blant annet ved at det legges til rette for kommunale inntekter.

Jf. Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) fastslås det i Hurdalplattformen at regjeringen vil sikre at lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til disposisjon for utbygging, får mer igjen for det og sikres en rettmessig del av verdiskapingen, herunder gjennom endret skattlegging av vindkraft. En produksjonsavgift på vindkraft som tilfaller kommunene er sendt på høring. Regjeringen tar sikte på at avgiften kan innføres i løpet av året og vil komme tilbake til spørsmål om endret skatt for vindkraft i framleggelsen av statsbudsjettet for 2023.

Forslag 42: Stortinget ber regjeringen vurdere utbygging av vannkraft i vernede vassdrag der det ikke går på bekostning av verneverdiene.

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 25 (2015-2016) om energipolitikken mot 2030, jf. Innst. 401 S (2015-2016), sluttet Stortinget seg til at vassdragsvernet i hovedsak skal ligge fast og at kraftutbygging kun kan vurderes i de tilfellene der flomdemping er formålet. En samlet energi- og miljøkomite uttalte at "*kraftutbygging over 1 MW i vernede vassdrag skal forelegges Stortinget og kun vurderes i de tilfeller der andre flomdempende tiltak er utprøvd, liv og helse står på spill og verneverdiene ikke vil påvirkes nevneverdig*".

Jeg viser også til behandlingen av Dokument 8:70 S (2021-2022) og Dokument 8:77 S (2021-2022), jf. Innst. 192 S (2021-2022). Selv med nye teknologi og avbøtende tiltak vil utbygging av vannkraft i et omfang som monner ha konsekvenser som tørrlegging av reguleringssoner, redusert vannføring på elvestrekninger, landskapsmessige virkninger og ulemper for biologisk mangfold. Jeg kan derfor ikke se at det skal være et betydelig potensial for utbygging av vannkraft i vernede vassdrag uten at det går på bekostning av verneverdiene.

Forslag 43: Stortinget ber regjeringen prioritere utbygging av vannkraft i vernede vassdrag hvor utbyggingen vil ha flomdempende effekt.

Jeg legger til grunn at det realistiske potensialet for lønnsom kraftproduksjon i vernede vassdrag er beskjedent. Jeg mener vi derfor bør konsentrere innsatsen om å finne gode prosjekter utenom de vernede vassdragene. Samtidig mener jeg det kan være gode grunner til å se på tilfellene der flomdemping er et viktig formål, men dette må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Jeg forholder meg til det Stortinget har forutsatt, jf. Innst. 401 S (2015-2016), og at det kun kan være aktuelt å åpne for konsesjonsbehandling av vannkraftprosjekter der flomsikring er hovedformålet. Dette vil slik jeg ser det ikke kunne gi et betydelig bidrag til nasjonal kraftoppdekning, særlig når det samtidig er forutsatt at verneverdiene ikke skal påvirkes nevneverdig.

Forslag 44: Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak for å få fortgang i konsesjonsbehandlingen av småkraftverk.

Regjeringen vil øke norsk vannkraftproduksjon, blant annet på bakgrunn av Stortingets vedtak om kontantstrømskatt for vannkraft og ved å fortsatt prioritere opprustning og utvidelse av eksisterende vannkraftverk i konsesjonsbehandlingen. Det er videre fortsatt et potensiale for helt ny vannkraft, både småkraftverk og noen større prosjekter. Det er allerede gitt konsesjoner til småkraftverk tilsvarende nesten 2 TWh årlig produksjon som ikke er realisert.

Avslagsprosenten for små kraftverk har vært over 50 prosent de siste årene, noe som viser at også småkraftverk kan ha negative virkninger og at det er viktig med grundig konsesjonsbehandling av disse prosjektene.

Forslag 45 Stortinget ber regjeringen vurdere nye støtteordninger til ENØK-tiltak i husholdningene med en tydeligere sosial profil, for eksempel gjennom Husbanken og Forslag 46 Stortinget ber regjeringen påse at de midlene som blir overført fra nettariffen til Enova, kommer husholdningene til gode, og at Enova får på plass nye program for energieffektivisering rettet mot husholdninger og forbrukere.

Forslag 45 og forslag 46 har blitt forelagt klima- og miljøministeren som har følgende uttalelse:

«Enova har over mange år hatt en viktig innsats rettet mot energitiltak hos husholdninger. I dag er det satt av 400 mill. kroner årlig til klima- og energitiltak hos husholdninger og forbrukere i Enovas styringsavtale. Dette er en økning på 100 mill. kroner fra forrige regjering, som følge av regjeringens budsjettforlik med SV. I februar lanserte Enova en rekke nye tiltak. Blant annet økt støtte til solcellepanel, støtte til smart strømstyring, smarte varmtvannsberedere, og kartleggingsstøtte til borettslag og boligsameier. Kartleggingsstøtten skal gi grunnlag for konkrete anbefalinger om smarte energi- og klimatiltak, inkludert tiltak for reduserer energibehov, effektbehov eller klimagassutslipp, og muligheten for lokal kraftproduksjon. Dersom det etter kartleggingen signeres kontrakt om gjennomføring av kartlagte tiltak kan man få opptil 50 pst. mer i kartleggingsstøtte.

Enova er et spesialverktøy for å bidra til senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon. Dette er reflektert også i Enovas innsats overfor husholdninger og forbrukere. Støtte fra Enova skal avlaste risiko og kostnader for de som er først ute med å teste nye løsninger. Det er viktig at noen går foran for at alle andre i neste omgang skal ha bedre og billigere teknologier å velge mellom. Når teknologier blir modne, må andre virkemidler ta over.

Regjeringen er opptatt av at husholdninger med lave inntekter også skal ha mulighet til å få energioppgradert sine boliger. I februar 2022 lanserte regjeringen derfor en ordning på 100 mill. kroner gjennom Enova, der kommuner kan søke om støtte til energitiltak i kommunale boliger. Det vil på sikt gi mindre energiforbruk og lavere strømregninger for beboerne.

Som varslet i Meld. St. 11 (2021–2022) tilleggsmeldingen til Meld. St. 36 (2020–2021), vil regjeringen fra 2023 gi Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Regjeringen legger opp til å finansiere ordningen gjennom å overføre deler av midlene øremerket husholdninger og forbrukere fra Enovas årlige bevilgning til Husbanken fra 2023. Overføringen vil inkludere midlene avsatt til ordningen rettet mot kommunale boliger i 2022. Midlene øremerket husholdninger og forbrukere i avtalen med Enova vil bli justert tilsvarende ned fra 2023 gjennom et tillegg til avtalen. Med en slik overføring vil til sammen 400 mill. kroner komme husholdningene til gode, gjennom Enova, som støtter de som går foran og tester ut nye løsninger, og gjennom Husbanken, som bidrar til at også de med lavere inntekt kan gjennomføre energitiltak. Enova vil samtidig bistå Husbanken med kompetanse på energiområdet.

Regjeringen mener det er hensiktsmessig at Husbanken får ansvar for å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Husbanken iverksetter regjeringens boligsosiale politikk gjennom økonomiske virkemidler som bostøtte, tilskudd og lån. Husbanken legger også til rette for kunnskapsutvikling og kompetanseoverføring til kommuner, frivillig sektor, byggsektoren og andre. Husbanken forvalter i dag flere ordninger som eventuelt kan

suppleres med støtte til energiltak til husholdninger med lave inntekter. Blant annet gir Husbanken lån og tilskudd til utleieboliger, lån til boligkvalitet, tilskudd til tilstandsvurdering, og lån og tilskudd til studentboliger.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2023 med forslag til hvordan midlene kan benyttes.

Jeg fraråder på denne bakgrunn å vedta forslag 45 og 46.»

Forslag 47 Stortinget ber regjeringen stille krav om at spillvarme utnyttes fra prosesser som avgir mye varme, for eksempel industrianlegg, avfallsforbrennings, datasentre, hydrogenproduksjon og energiproduksjonsanlegg.

Olje- og energidepartementet har hatt en offentlig høring av forslag til endringer i energiloven for å imøtekomme krav i energieffektiviseringsdirektivet om å gjøre kost-nytteanalyse av mulighetene til å utnytte spillvarme ved planlegging og oppgradering av anlegg som drives med kull, gass og bioenergi. I høringsnotatet foreslår departementet at også anlegg som drives med elektrisitet skal omfattes av denne plikten selv om det ikke er krav om dette i energieffektiviseringsdirektivet. Representantenes forslag er således allerede i prosess gjennom arbeidet med oppfølgingen av denne høringen.

Forslag 48 Stortinget ber regjeringen vurdere å stramme inn på arealkravet til energifleksibel oppvarming i byggregelverket.

Forslag 48 har blitt forelagt kommunal- og distriktsministeren som har følgende uttalelse:

«Regjeringen er opptatt av å legge til rette for en mer klima- og miljøvennlig byggsektor og bygg som bruker energi på en fornuftig måte. Vi er samtidig opptatt av å holde byggekostnadene så lave som mulig, og legge til rette for å bygge flere boliger. Vi må finne riktig balanse mellom kostnader og krav, og vurdere hvilke virkemidler som er mest hensiktsmessige for å få energieffektive og klimavennlige bygg. Vi jobber med å videreutvikle energi- og klimakrav til bygg. Å vurdere kravene til energifleksibel oppvarming er en naturlig del av dette arbeidet. Forslaget blir derfor ivaretatt av allerede pågående prosesser.»

Forslag 49 Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket og virkemiddelapparatet for å stimulere til bruk av solenergi, blant annet for å stimulere til områdeutbygginger med solenergi og nabolagsstrøm.

Plusskundeordningen legger til rette for at strømkunder kan produsere og forbruke egen strøm. Plusskunder betaler ikke fastledd for innmating og kan måle og avregne innmating og uttak i et felles målepunkt. Elektrisk kraft produsert i solceller til eget bruk har fritak for elavgift. Dagens vilkår i elavgiften om internt ledningsnett gjør det vanskelig for blant annet boligselskap å utnytte fritaket i elavgiften, fordi elektrisiteten normalt leveres over det

ordinære ledningsnett. Reguleringsmyndigheten for energi og Skattedirektoratet har på oppdrag fra Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet utarbeidet et forslag om å utvide dagens plusskundeordning for å bedre tilrettelegge for boligselskap. Forslaget ble beskrevet overordnet i Prop. 1 LS (2021-2022) Skatter, avgifter og toll 2022. Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet jobber nå med å ferdigstille et forslag som kan sendes på høring i løpet av våren.

Som varslet i Meld. St. 11 (2021-2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021)* ønsker regjeringen å se nærmere på hvordan man kan legge bedre til rette for lokal energiproduksjon. Som et steg i å legge til rette for mer etablering av lokal energiproduksjon vil regjeringen gjennomføre en kartlegging av regulatoriske barrierer. Kartleggingen skal fokusere på prosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme, og primært vektlegge energiproduksjon i tilknytning til industriparker og næringseiendom. Regjeringen ønsker å se nærmere på hvordan lokal energiproduksjon tilknyttet lokalt forbruk i industri og næringseiendom sammen med batteri og annen lagring kan bidra til å unngå behov for nye nettinvesteringer.

Jeg fraråder på denne bakgrunn å vedta forslag 49.

Forslag 50 Stortinget ber regjeringen innføre krav om at nettselskaper må registrere og rapportere hvor lang tid de bruker på å behandle enkle søknader om tilknytning av små solkraftanlegg.

Dagens krav er at nettselskapene skal behandle søknader om endring i installasjon uten ugrunnet opphold. Et grunnet opphold vil i denne sammenhengen være tiden det tar å registrere anlegget og tiden det tar å vurdere om det er driftsmessig forsvarlig. I tilfeller der installasjon av solkraftanlegg krever utbedringer/oppgraderinger i nettet vil nettselskapets planlegging og utførelse av arbeidet også karakteriseres som grunnet opphold.

Når kunder/installatører sender installasjonsmelding til nettselskapet om installasjon av solkraftanlegg, registrerer nettselskapene dette i sine systemer. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) får kvartalsrapporter fra nettselskapene om blant annet hvor mange kunder som er registrert som plusskunder, men det rapporteres ikke hvor lang tid behandlingen av søknadene har tatt.

Dersom kunder er misfornøyde med tidsbruken til nettselskapene ved tilknytning av solcelleanlegg, kan de klage til RME. Jeg har fått opplyst fra RME at de har fått få henvendelser og klagesaker om at nettselskap bruker lang tid på å behandle søknader om tilknytning av solkraftanlegg. Jeg mener at dette ikke er en så utbredt utfordring at det er hensiktsmessig å pålegge nettselskapene denne registrerings- og rapporteringsplikten, og jeg anbefaler derfor at representantforslaget ikke vedtas.

Forslag 51 Stortinget ber regjeringen bevilge støtte til FoU- og pilotprosjekter gjennom Enova og legge til rette for at geotermisk energi kan bli en kostnadseffektiv løsning for oppvarming av større bygg og industrielle anlegg.

Forslag 51 har blitt forelagt klima- og miljøministeren som har følgende uttalelse:

«Gjennom budsjettforliket med SV i 2021 økte regjeringen bevilgningene til Enova med 750 mill. kroner. Enova har mandat til å støtte pilotering av nye klima- og energiteknologi i alle sektorer, og den økte bevilgningen gir Enova økt mulighetsrom til å støtte slike prosjekter. Prosjekter som ligger tidligere enn pilotering i teknologiutviklingsløpet, dekkes av andre deler av virkemiddelapparatet, som Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Enova har i dag aktivitet rettet mot geotermisk energi gjennom programmene for støtte væske-til-vann-varmepumpe og varmesentraler. Enova støtter teknologien med sikte på å utløse varig markedsendring slik at løsningene på sikt blir konkurransedyktig uten støtte. Enova har betydelig faglig frihet innenfor rammene av de fireårige styringsavtalene til å prioritere mellom områder, utforme programmer og tildele støtte til enkeltprosjekter slik at midlene utnyttes mest mulig effektivt.

Jeg fraråder på denne bakgrunn å vedta forslag 51.»

Forslag 52. Stortinget ber regjeringen gjennomgå virkemidler for biogass i andre nordiske land og vurdere endringer for å sikre at norske biogassprodusenter er mer konkurransedyktige i møte med utenlandsk biogassproduksjon.

Forslag 52 har blitt forelagt klima- og miljøministeren som har følgende uttalelse:

«Ved behandlingen av Dok. 8:231 S (2020-2021) Representantforslag om å fjerne de statlige barrierene for produksjon og bruk av biogass, jf. Innst. 468 S (2020-2021), fattet Stortinget flere vedtak, blant dem:

Vedtak 1009: "Stortinget ber regjeringen om å ta initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette for å bidra til å utvikle biogassnæringen i Norge."

Biogass kan bidra til både utslippskutt og næringsutvikling og er sirkulær økonomi i praksis. Det er behov for å se nærmere på hva det eventuelt vil innebære å harmonisere rammevilkårene i Norden og konsekvensene av dette. Miljødirektoratet har fått i oppdrag av klima- og miljødepartementet å levere et faglig grunnlag for å følge opp vedtaket, med frist 1. mai 2022. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget når den har vurdert leveransen fra Miljødirektoratet. Representantenes forslag er således allerede i prosess.»

Forslag 53. Stortinget ber regjeringen opprette bransjeavtaler med landbruket og fiskeri- og havbruksnæringen med mål og tiltak for å øke leveransen av råstoff til biogassproduksjon. Klyngesamarbeid på tvers av bionæringene vil spille en viktig rolle i dette arbeidet.

Forslag 53 har blitt forelagt klima- og miljøministeren som har følgende uttalelse:

«Regjeringen arbeider med å opprette Bionova, en finansieringsmekanisme til støtte for klimatiltak i landbruket. Bionova skal bidra til reduksjon i utslipp av klimagasser og særlig til binding av karbon, samt utvikling av næringsvirksomhet i Norge. I budsjettforliket med SV står det at Bionova blant annet skal sikre utvikling av bioøkonomien knyttet til landbruk, skogbruk og havbruk, herunder også bidra til biobasert sirkulærøkonomi og utvikling av løsninger for at avfall fra havbruksnæringen kan brukes som ressurs. Det skal som en del av utredningen vurderes om noen av dagens virkemidler kan legges inn under Bionova. Det er et mål at Bionova skal være operativt fra andre halvår 2022.

Behandling av husdyrgjødsel i biogassanlegg er et viktig tiltak for å redusere klimagassutslipp fra husdyrgjødsel. Over jordbruksavtalen gis det støtte til levering av husdyrgjødsel til biogassproduksjon.

Enova har forenklet søknadsprosessene for støtte til biogassprosjekter og har valgt å prioritere prosjekter med høy innovasjonsgrad. Potensielt vil teknologiutvikling kunne bidra til å få ned kostandene ved å produsere biogass på substrater fra landbruket og fiskeri- og havbruksnæringen som i dag ikke er konkurransedyktige.

Regjeringens viktigste virkemiddel for å gjøre biogass mer konkurransedyktig, noe som vil øke bruk av råstoff, er en gradvis opptrapping av CO₂-avgiften. I Hurdalsplattformen har regjeringen sagt at CO₂-avgiften skal gradvis økes til 2000 kroner frem mot 2030.

Regjeringen jobber fortløpende med disse og andre potensielle virkemidler på tvers av bionæringene for å øke leveransen av råstoff til produksjon av biogass, så vel som flytende biodrivstoff og andre bio-produkter. Jeg ser derfor ikke noe behov per nå å opprette egne bransjeavtaler.»

Forslag 54 Stortinget ber regjeringen sørge for at sirkulær økonomi er et tverrgående satsingsområde for virkemiddelapparatet.

Forslag 54 har blitt forelagt klima- og miljøministeren som har følgende uttalelse:

«Det foregår i dag en rekke satsinger som inkluderer sirkulær økonomi hos virkemiddelapparatet for forskning og innovasjon. Dette gir næringsrettede prosjekter på tvers av sektorer og i hele verdikjeden.

Tidligere i år signerte Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Enova, Siva og Gassnova en avtale for å forsterke og videreutvikle samarbeid om grønn vekst. Avtalen skal omfatte samarbeid om virkemidler, mobilisering, systemutvikling og digitalisering. Dette vil føre til et bedre tilbud til forskning og næringsliv som skal bidra til det grønne skiftet, inklusiv sirkulære løsninger.

Realiseringa av en sirkulær økonomi skjer i stor grad ved samarbeid både innenfor og mellom ulike sektorer. Samarbeid om forsknings- og innovasjonsvirkemidler som Grønn Plattform, Pilot-E og tiltak for å støtte norsk deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogram Horisont Europa bidrar blant annet til å styrke forskning og innovasjon for sirkulære løsninger gjennom hele verdikjeden. Representantens forslag er således allerede i prosess»

55. Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av avansert flytende biodrivstoff og biogass i transportsektoren

Forslag 55 har blitt forelagt klima- og miljøministeren som har følgende uttalelse:

«Dagens omsetningskrav for biodrivstoff til veitrafikk har et delkrav for avansert biodrivstoff. Omsetningskravet til luftfart kan utelukkende oppfylles med avansert biodrivstoff.

Klima- og miljødepartementet behandler nå to forslag som Miljødirektoratet har hatt på høring. Det første foreslår å øke omsetningskravet for veitrafikk, med en dreining mot økt bruk av avansert biodrivstoff. Det andre forslaget er å innføre omsetningskrav for ikke-veigående maskiner, som bare vil kunne oppfylles med avansert biodrivstoff.

I tillegg utreder nå Miljødirektoratet en økning av omsetningskravet for avansert biodrivstoff til luftfart. Dette vil bli vurdert når Miljødirektoratet leverer sin anbefaling. Omsetningskrav er et styringseffektivt virkemiddel som gir oss samlet kontroll over hva som blir solgt av konvensjonelt og avansert biodrivstoff.

Etterspørselen etter biogass er i dag lavere enn produksjonen, så det er behov for å gjøre biogass mer konkurransedyktig for å øke etterspørsel. Det viktigste virkemidlet for å oppnå dette er en gradvis opptrapping av CO₂-avgiften. I Hurdalsplattformen har regjeringen sagt at CO₂-avgiften skal gradvis økes til 2000 kroner frem mot 2030 for å sikre en effektiv klimaomstilling, noe som vil medføre økt etterspørsel etter biogass.

Etter avsluttet høring har Miljødirektoratet oversendt forslag til endret regelverk om utsortering av bioavfall og plastavfall, noe som vil øke tilgangen på råstoffer til biogassproduksjon og trolig redusere prisen. Dette forslaget er til vurdering i departementet.

For å bidra til økt antall kjøretøy som går på biogass, og dermed øke etterspørselen på biogass, har Enova nå forenklet støtteprogrammet for slike kjøretøy. I tillegg har samferdselsdepartementet, i samråd med Klima- og miljødepartementet, gitt Statens vegvesen og Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide en løsning med egen takstgruppe for alle gassdrevne kjøretøy (GA) i takstgruppe 2 (tunge kjøretøy), slik at biogasskjøretøy kan få reduserte takster der kommunene ønsker det. På denne måten kan kommunene gjøre det mer attraktivt å kjøre på biogass. Representantenes forslag er således allerede i prosess.»

Forslag 56: Stortinget ber regjeringen legge til rette for storskalaproduksjonsanlegg for blått og grønt hydrogen og ammoniakk.

Jeg viser til svar på forslag 25. Regjeringen vil også følge opp Stortingets vedtak 35 punkt 25 og 26 av 8. desember 2021 hvor Stortinget ber regjeringen om å

- Legge til rette for realisering av storskala grønn hydrogenproduksjon.
- Gå i dialog med industrien og utrede hvordan ammoniakkproduksjon kan elektrifiseres.

Enova har gitt støtte til to større prosjekter som vil gjennomføre første steg mot storskala grønn hydrogenproduksjon. Yaras prosjekt, som har fått støtte av Enova, vil elektrifisere deler av ammoniakkproduksjonen på Herøya.

Enova har også gitt støtte til et prosjekt kalt Barents Blue ledet av Horisont Energi for produksjon av blå ammoniakk. Departementet tildelte nylig CO₂-lagringstillatelse knyttet til dette prosjektet.

Departementet har også nylig tildelt CO₂-lagringstillatelse knyttet til mulige prosjekt på Vestlandet (Smeaheia).

Regjeringen ønsker et bedre faglig underlag for hvordan staten kan bidra til å bygge opp en sammenhengende verdikjede for hydrogen produsert med lave eller ingen utslipp, der produksjon, distribusjon og bruk utvikles parallelt. Olje- og energidepartementet vil derfor sette ut en ekstern utredning som vil bidra til å svare på dette.

Jeg mener derfor at forslaget ivaretas av allerede pågående prosesser.

Forslag 57 Stortinget ber regjeringen legge til rette for en helhetlig verdikjede for batteriproduksjon i Norge.

Forslag 57 har blitt forelagt næringsministeren som har følgende uttalelse:

«Regjeringen har store ambisjoner for et grønt industriløft, hvor formålet er å skape nye, grønne arbeidsplasser, øke fastlandsinvesteringene, øke eksporten utenom olje og gass og redusere klimagassutslippene. Batterier er ett av seks prioriterte innsatsområder i Grønt industriløft. Dette er med bakgrunn i at Norge anses å være godt posisjonert for å ta markedsandeler i flere deler av batteriverdikjeden, og at etterspørselen etter batterier ventes å øke kraftig i årene som kommer.

Regjeringen vil i løpet av våren 2022 ferdigstille en nasjonal batteristrategi. Strategien vil konkretisere regjeringens ambisjoner og inneholde en operativ handlingsplan for realisering av det norske verdiskapingspotensialet i batteriverdikjeden på en miljømessig bærekraftig

måte. Vi legger nå løpet som skal gjøre næringen i stand til å være internasjonalt konkurransedyktig. Et løp som i sum skal være kraftfullt nok til å tiltrekke privat kapital som må til for å etablere fabrikker i Norge. Det vil si å se på tilgangen til arealer, krafttilgang, bærekraftig mineraluttak, utdanning, markedstilgang, fasiliteter for demonstrasjon og utvikling av teknologi, statlig risikoavlastning ifm. finansiering og kapitaltilgang. Alle virkemidlene i verktøykassen må spille på lag og trekke i samme retning.

Arbeidet med strategien bygger på et bredt kunnskapsgrunnlag og vi har fått mange innspill i arbeidet. Vi arbeider konkret med hvordan staten kan møte batterinæringens behov for risikoavlastning sammen med relevante deler av virkemiddelapparatet. Vi har også et tett samarbeid med den Europeiske Batterialliansen fordi potensialet i denne næringen her hjemme henger sammen med Europas satsingsområder, og utfordringene er de samme. Vi arbeider med å få Norge inn i europeiske IPCEI initiativet på batterier, som gjør at vi vil ha flere virkemidler tilgjengelig. I tillegg er vi i ferd med å inngå et industrielt partnerskap med EU som vil komme den norske batteriindustrien spesielt til gode.»

Forslag 58 - Avvist

Forslag 59 Stortinget ber regjeringen sikre norske batteriaktørers internasjonale konkurransedyktighet, blant annet ved å arbeide for at norske aktører ikke blir pålagt den varslede batteritollen som følge av handelsavtalen mellom Storbritannia og EU.

Forslag 59 har blitt forelagt næringsministeren som har følgende svar:

«Regjeringen og næringsministeren har prioritert batterinæringen i arbeidet med et grønt strategisk industripartnerskap med EU. Gjennom politiske dialoger og diskusjoner på embetsnivå mellom Europakommisjonen og Norge har vi kommet videre med å sikre norske batteriaktørers konkurransedyktighet. Når det gjelder batteritollspørsmålet har regjeringen en ambisjon om at Norge ikke skal anses som et tredjeland i forhold til EU og Storbritannia. Vi har startet en dialog med både EU og den britiske regjeringen. Næringsministeren vil i mai på nytt ta opp spørsmålet med batteritoll på norskproduserte bilbatterier som følge av handelsavtalen mellom UK og EU, med Vise-president Šefčovič og kommissær Breton.»

Forslag 60 Stortinget ber regjeringen legge til rette for å tiltrekke kompetent arbeidskraft fra utlandet og starte arbeidet med å etablere batterispesifikke utdanningsløp i Norge, herunder etablere flere treparts bransjeprogram.

Forslag 60 har blitt forelagt næringsministeren som har følgende svar:

«Kompetanse er, og vil forbli, en av de viktigste faktorene for å lykkes ved oppbygging av en batteriverdikjede. De fleste europeiske land har tilsvarende utfordringer ved at det ikke eksisterer dyp nok kompetanse eller stort nok kandidatvolum for det kommende behovet. Vi ser en industri i utvikling der lisensavtaler og innhenting av kapital er kommet så langt at det som gjenstår for å skape arbeidsplasser er tilgang på ingeniører og fagutdannede.

Når det gjelder tilgang på kompetanse er vi avhengige av å sikre tilgang til ekspertkompetanse og fagutdannede på kort sikt, og utvikle kunnskap og kompetanse i Norge på litt lengre sikt.»

Forslag 61: Stortinget ber regjeringen legge til rette for kommersielt lønnsom CO₂-lagring som kan betjene store utslippsaktører i Europa, herunder en verdikjede for CO₂ gjennom Langskip-prosjektet, og internasjonalt samarbeid i Europa for å bygge nødvendig infrastruktur og utnytte potensialet i en helhetlig verdikjede for karbonfangst og -lagring.

Jeg viser til Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021). Der fremgår det at norske myndigheter vil legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom lagring av CO₂ på norsk sokkel. Dette innebærer også å legge til rette for kommersielt lønnsom CO₂-lagring som kan betjene store utslippsaktører i Europa.

Det fremgår også av tilleggsmeldingen at Langskip, som nå er under bygging, er en sentral del av regjeringens politikk for CO₂-håndtering og del av Norges bidrag til å utvikle nødvendige klimateknologier. Prosjektet skal legge til rette for læring knyttet til regulering og stimulering av CO₂-håndteringsaktiviteter til etterfølgende prosjekter i Europa og verden.

Det er en positiv utvikling for CO₂-håndtering i Europa. Økt pris på CO₂-utslipp og muligheten til å regne negative utslipp mot klimamålene styrker insentivene til å redusere utslipp gjennom CO₂-håndtering. I tillegg vil Langskip bidra med infrastruktur for transport og lagring av CO₂.

Northern Lights er ett av fem prosjekter som har fått tilsagn om støtte gjennom Connecting Europe Facility-programmet i EU. Støtten på 4 mill. Euro skal gå til detaljprosjektering for en fase 2 av prosjektet. Støtten stadfester Northern Lights' posisjon som et viktig europeisk prosjekt av felles interesse.

Norge deltar aktivt i internasjonalt samarbeid for å øke utbredelse av CO₂-håndtering som et effektivt klimavirkemiddel. Europa er prioritert i Norges internasjonale arbeid med CO₂-håndtering og Norge arbeider tett opp mot prosessene i EU for å ivareta norske interesser knyttet til CO₂-håndtering. For at CO₂ skal kunne transporteres fra ett land til ett annet for permanent lagring i undersjøiske reservoarer, må berørte land inngå bilaterale avtaler. Arbeidet med bilaterale avtaler om import/eksport av CO₂ er høyt prioritert fra norske myndigheter. Olje- og energidepartementet har i samarbeid med Klima- og miljødepartementet startet arbeid med vurderinger knyttet til utformingen av slike bilaterale avtaler. Dette vil legge til rette for at norske lagre kan motta CO₂ fra land i Europa.

Gjennom ovennevnte prosesser blir representantforslaget godt ivaretatt.

Forslag 62: Stortinget ber regjeringen legge til rette for et lønnsomt marked gjennom teknologiutvikling og realisering av CCS- og CCU-prosjekter i norsk industri.

Regjeringens arbeid med CO₂-håndtering støttes av et godt utbygd virkemiddelapparat inklusive økende kostnader for utslipp av CO₂. Virkemidlene under Norges forskningsråd, Enova, Gassnova, Innovasjon Norge samt direkttestøtte til gjennomføringen av Langskip vil bidra med å legge til rette for arbeidet.

Jeg viser til Meld. St. 11. (2021-2022) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021). Der fremgår det at et vellykket Langskip vil bidra vesentlig til utvikling av CO₂-håndtering som et effektivt klimatiltak. Langskip vil gi lærings- og skalaeffekter for kommende prosjekter. Slik skal prosjektet bidra til å senke terskelen for nye prosjekter. Langskip kan også legge til rette for næringsutvikling gjennom å bevare, omstille og skape ny industri og næringsvirksomhet i Norge.

Gjennom Climit-programmet gir staten støtte til forskning, utvikling og demonstrasjon av CO₂-håndteringsteknologier. I Saldert budsjett 2022 er det bevilget 164 mill. kroner til Climit. Flere aktører arbeider med alt fra utvikling av teknologi til tidlig prosjektmodning i Climits portefølje. Noen av disse kan bli industrielle prosjekter. I løpet av den siste tiden har industriklyngen i Grenlandsområdet fått Climit-støtte, og CO₂-hub Nordland har fått støtte til å arbeide videre med sitt prosjekt. Andre klynger, slik som Borg CO₂, Eyde-klyngen og CCS Midt-Norge har pågående arbeid. En forstudie for karbonfangstpilot hos Returkraft er også innvilget støtte etter at Meld. St. 36 (2021-2022) ble lagt fram. Industriprosjektene ser på bruk av en rekke ulike fangstteknologier. Carbon Centric står bak et pilotprosjekt om å bygge et karbonfangstanlegg for avfallsforbrenning, med mål om å utvikle billigere teknologi enn det som er tilgjengelig i dag. Fangstanlegget bygges ved Østfold Energi i Rakkestad og skal fange om lag 10 000 tonn CO₂ per år. Det skal stå ferdig om to år. Enova støtter prosjektet med 17,3 mill. kroner. Modningen av nye industrielle prosjekter er også en arena hvor ny teknologi kan utvikles og nå tilstrekkelig modenhet for markedsintroduksjon. I statsbudsjettet for 2022 ble bevilgningen til Climit økt med 10 mill. kroner, som skal bidra til å utrede fangstanlegg ved avfallsforbrenningsanleggene i Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Tromsø og Fredrikstad.

Gjennom eierskap og tilskudd til drift av Teknologisenteret Mongstad legger staten til rette for å teste, verifisere og demonstrere ulike teknologier for å kunne utvikle kostnadseffektiv og industriell CO₂-fangst. I 2021 ble også TCMs nye område for å teste neste generasjons fangstteknologier i mindre skala åpnet. Dette er teknologier som vil kunne redusere kostnader og legge til rette for realisering av CCS- og CCU-prosjekter i norsk industri.

Gjennom ovennevnte virkemidler og prosesser legger regjeringen til rette for teknologiutvikling og markedsbasert realisering av CCS- og CCU-prosjekter i norsk industri.

Forslag 63: Stortinget ber regjeringen videreføre satsingen på forskningssenteret for miljøvennlig energi dedikert til CO₂-håndtering.

Regjeringen mener det er viktig med regelmessig fornyelse av forskningssentrene for miljøvennlig energi (FME). Forskningssenteret for CO₂-håndtering, FME NCCS, fikk støtte fra Norges forskningsråd for totalt åtte år – fra 2016 til 2024 og har dermed to år igjen. I 2016 ble det tildelt til sammen åtte teknologiske forskningssentre på ulike områder innen miljøvennlig energi. Norges forskningsråd er allerede i gang med å forberede utlysning av nye sentre etter at perioden for de eksisterende utløper. Forskningsinstitusjonene som leder det eksisterende senteret for CO₂-håndtering, vil derfor kunne søke om støtte til et nytt senter for CO₂-håndtering i konkurranse med andre søkere om FME på ulike områder. En viktig forutsetning er at et nytt senter for CO₂-håndtering er nyskapende og ikke bare er en direkte fortsettelse av det forrige senteret.

Forslag 64 Stortinget ber regjeringen få fortgang i utlysning av flere lagringstillatelser for CO₂ på norsk sokkel.

Jeg viser til Meld. St. 11 (2021-2022) der fremgår det at norske myndigheter vil legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom lagring av CO₂ på norsk sokkel. Selskaper som har den nødvendige kompetansen og som har modnet fram industrielt gode og lønnsomme prosjekter vil kunne søke om en tillatelse tilpasset virksomhetens behov. Det er også varslet at åpen dør-politikken fremlagt i Meld. St. 36 (2020-2021) videreføres.

Som det fremgår av tilleggsmeldingen vil Olje- og energidepartementet fortløpende vurdere innkomne søknader, og dersom en søknad er av tilstrekkelig kvalitet, vil det området staten vurderer som aktuelt, utlyses med en passende søknadsfrist. Dette er en rask og effektiv måte å få vurdering og tildelt aktuelt lagringsareal til industrielle aktører.

Vårt mål er å legge til rette for at lagring av CO₂ på norsk sokkel skal utvikle seg til en samfunnsøkonomisk lønnsom næring og til et viktig klimatiltak. Vår politikk legger godt til rette for dette.

Forslag 65: Stortinget ber regjeringen styrke forskningen på mineralutvinning på havbunnen, herunder ressurspotensial og miljøkonsekvenser ved eventuell mineralutvinning på havbunnen.

Regjeringen vil videreføre den pågående åpningsprosessen for havbunnsmineraler i tråd med havbunnsmineralloven basert på fastsatt program for konsekvensutredning og oppdrag gitt til Oljedirektoratet angående ressursvurdering. Selskaper og forskningsinstitusjoner som har behov for støtte til forskningsprosjekter kan søke Norges forskningsråds åpne arenaer, EUs forskningsprogram Horisont Europa eller benytte seg av Skattefunn ordningen.

Med hilsen

Terje Aasland

VEDLEGG 8

SPØRSMÅL OG SVAR OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET VEDR MELD. ST. 36 OG MELD ST 11

Spørsmål 1 fra MDG 2. mai:

1. I Energi- og miljøkomiteens behandling av Meld. St. 28 (2020-2020), jf Innst 101 S (2020-2021) Vindkraft på land, skrev en samlet komité: "Komiteen ser at nabokonflikter kan oppstå dersom vindkraftanlegg etableres tett opp til annen bebyggelse. Derfor har meldingen indikert en minsteavstand på 800 meter. Det kan likevel vurderes etablering av vindmøller på industriområder. Da vil avstandskravet på 800 meter kunne fravikes."

Aktører i vindkraftbransjen som MDG har hatt kontakt med, opplever det imidlertid som uklart om avstandskravet på 800 meter gjelder ved etablering av små vindparker tilknyttet industriområder og annen næringsvirksomhet, slik komiteen la til grunn. Kan statsråden redegjøre for om avstandskravet på 800 meter er absolutt, eller om det kan fravikes ved etablering av mindre vindkraftverk i industri- og næringsområder?

Spørsmål 2-13 fra SV 3. mai:

2. Klima- og miljøminister Espen Barth Eide uttalte at han tror at regjeringen kommer til å si nei til nye utbygginger med grunnlag i regjeringens forslag om en klimarisiko-vurdering opp mot Paris-avtalens mål, herunder 1,5 graders målet. Statsråd Aasland har uttalt at det ikke nødvendigvis vil føre til avslag at utbyggingen er i strid med klimamålene. I hvilke tilfeller vil det godkjennes en utbygging dersom det viser seg at den ikke vil være samfunnsøkonomisk lønnsom dersom verden når klimamålene?
3. Det er omtalt en utredning av en fysisk rørledning fra Barentshavs-området til Europa. Hvor er det utredet at en slik ledning skal kunne gå, og hvorfor er/ble ikke planene gjennomført?
4. Det er beskrevet et prosjekt fra Barents-Blue med produksjon av ammoniakk med co2-fangst. Hvor stor andel av co2-en er beregnet fanget opp?
5. Når, eller kommer, regjeringen til å komme med et mål på årlig produksjon av hydrogen?
6. Regjeringen har foreslått at fra 2023 gi Husbanken i oppdrag å støtte energiltak for husholdninger med lave inntekter. Hvor settes grensen for lave inntekter, og hvordan skal resten av tiltakene for energieffektivisering i bygg og boliger administreres?
7. På hvilken måte vil departementet foreta en vurdering av klimavirkninger ved behandlingen av alle nye utbyggingsplaner? Vil den være offentlig tilgjengelig i forkant av tillatelsen, og vil det være mulig å ettergå analysene av klimavirkningen?
8. Anser departementet den skisserte vurderingen av klimavirkningen av nye utbyggingsplaner oppfyller plikten til konsekvensutredning etter petroleumsloven og prosjektdirektivet? Ber om begrunnelse.
9. Ber om en oversikt over det foreløpig beregnede provenytapet for det midlertidige skatteregimet?
10. Det er opplyst at det er kommet inn 11 søknader om PUD i 2021-2022, ber om oversikt over hvilke de er og anslått utbyggingskostnad.
11. Hva er konsekvensen av å fjerne henvisningen til «energiloven» i plan og bygningslovens paragraf 12.1? Hva er konsekvensene av å også fjerne henvisningen til vannressursloven

- og vassdragsreguleringsloven (altså hele siste setning i tredje ledd)? Ber om lovteknisk bistand for begge endringene.
12. Kva er grunngeving og kva utgreiingar og råd frå sivilsamfunnet, inkludert kommuner og fylker, ligg til grunn for at regjeringa foreslår å starte handsaminga av vindkraftkonsesjonar på land før stortinget sitt vedtak nr. 143 og nr.145 gjort i samband med stortingsmelding 28 (2019-2020) er gjennomførte?
  13. Talspersoner fra regjeringen har uttalt at det ikke planlegges å sende vurderingene av om nye olje- og gassfelt er i tråd med 1,5 gradersmålet, ref. Høyesteretts dom i klimasøksmålet på høring. Hva er begrunnelsen for dette og hvordan mener regjeringen det oppfyller dommen fra Høyesterett?

Spørsmål 14-18 fra MDG 5. mai:

14. I tilleggsmeldingen står det at “Regjeringen vil fra 2023 gi Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Det legges opp til å finansiere ordningen gjennom å overføre av midlene øremerket husholdninger og forbrukere fra Enovas årlige bevilgning til Husbanken fra 2023.”
  - Hvor stor andel av midlene som Enova samlet sett disponerer til husholdningene (ca 400 mill. kr) ser regjeringen for seg skal overføres til Husbanken?
  - Vil øvrige husholdninger, som ikke defineres som lavinntekt, fortsatt få støtte gjennom Enova?
15. I tilleggsmeldingen står det at “Det har vært en forutsetning for regjeringen at Verneplan I-IV skal legges til grunn som rammer for vern av vassdrag.” Videre at “Regjeringen vil øke norsk vannkraftproduksjon. blant annet på bakgrunn av Stortingets vedtak om kontantstrømskatt for vannkraft og ved å fortsatt prioritere opprustning og utvidelse av eksisterende vannkraftverk i konsesjonsbehandlingen. Det er videre fortsatt et potensiale for helt ny vannkraft, både småkraftverk og noen større prosjekter.” Hvilke nye, *større* prosjekter for vannkraft er det regjeringen sikter til?
16. I tilleggsmeldingen står det at “Regjeringen vil komme tilbake til Hurdalsplattformens ambisjon om å fastsette et mål for hvor stor produksjonen av solenergi skal være innen 2030 etter at energikommisjonen har lagt fram sin utredning.” Kan statsråden allerede nå si noe om hvordan regjeringen vurderer potensiale for økt bruk av solenergi til oppvarming og strømproduksjon fram mot 2030?
17. Hvordan vurderer regjeringen potensiale for å økt bruk av geotermisk energi i Norge, og hvilken rolle vil dette spille i regjeringens energipolitikk framover?
18. Hvordan vurderer regjeringen potensiale for å ta i bruk bølgekraftverk i Norge, for eksempel i kombinasjon med havvind? Vil regjeringen bidra til å utvikle norsk bølgekraftteknologi?

Spørsmål 19-31 fra Rødt 5. mai:

19. Har regjeringen oppdaterte anslag på kostnaden av å bygge ut havvind, henholdsvis 1 500 mw i første omgang i Sørlige Nordsjø 2 og 1 500 mw på Utsira Nord?

20. Har regjeringen oppdaterte anslag på potensialet for arbeidsplasser ved utbygging av havvind, både produksjon, anleggsfase og drift, de neste årene? Og hvordan vurderer regjeringen anslagene Menon Economics har laget i rapporter fra 2019 og 2021?
21. Har regjeringen oppdaterte anslag på energikostnaden ved havvindutbyggingene i Sørliche Nordsjø 2 og Utsira Nord?
22. I Meld. St. 36 skrives det at det teknisk-økonomiske potensialet for opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraftverk er anslått av NVE til 7,6 TWh. Finnes det oppdaterte anslag på dette, og noen oversikt over hvordan dette fordeler seg på henholdsvis opprusting og utvidelse?
23. Stortinget har vedtatt 10 TWh energisparing i bygg. Har departementet en utfyllende liste over stortingets vedtak og andre saker på energieffektivisering og solenergi som er vedtatt siden Stortinget fattet dette vedtaket?
24. Har regjeringen et anslag på omfanget av spillvarme eller overskuddsvarme fra norsk industri, som ikke benyttes i dag?
25. Utreder regjeringen potensialet for å bruke mer av spillvarmen eller overskuddsvarmen enn i dag?
26. Vil regjeringen sørge for at innbyggerne i kommunene som stiller seg positive til vindkraft, etter regjeringens åpning for å behandle nye meldinger og konsesjonssøknader om vindkraft, får de rettighetene til medvirkning som plan- og bygningsloven gir?
27. Vil plan- og bygningslovens § 12-9 om planprogram for planer med vesentlige virkninger for miljø og samfunn kunne gjelde i noen tilfeller av åpning for vindkraft etter OEDs nye instruks til NVE?
28. Vil det i tilfeller hvor melding om utbygging av vindkraft er levert og utredningsprogram er godkjent før nye bestemmelser i Plan- og bygningsloven har trådd i kraft, men hvor utredningen ikke er fullført eller konsesjon ikke gitt før nye lovbestemmelser er i kraft, være slik at resten av prosessen må gjøres under Plan- og bygningsloven? Eller legges det opp til at det vil være prosesser fram mot godkjent konsesjon som får fortsette som før, selv etter at nye lovbestemmelser i Plan- og bygningsloven har trådd i kraft?
29. Har regjeringen bestemt seg for å ikke gjøre endringer i forskriften om nettleie som trer i kraft 1. juli og dermed avvise forslaget fra en rekke nettleieselskaper, miljø- og interesseorganisasjoner, eller er dette fortsatt til vurdering?
30. Hva er kraftbehovet til kraft-fra-land-prosjekter på sokkelen som har fått konsesjon, men ikke har bygd ut eller satt dette i drift enda?
31. Hva er kraftbehovet til kraft-fra-land-prosjekter på sokkelen som har søkt, men ikke fått, konsesjon enda?

Spørsmål 32-37 fra KrF 6. mai:

32. Magasinene har det siste halvåret blitt tappet ned. I NO2 ligger f.eks magasinutfyllingen mer enn 20% under median. Når magasinivået er lavere blir trykket på vannet lavere og vannkraftverk med magasin vil da produsere mindre energi pr enhet vann. Hvor stort energitap blir det årlig i norske vannkraftverk dersom nivået ligger 20% under mediannivået?
33. Hva er regjeringens vurdering av mulighetsrommet for å opprette egen prissone ved kabelpunktene på utenlandskablene, og på den måten sikre lav pris i Norge, men fortsatt høy eksport av overskuddskraft til europeisk pris?
34. Mange næringsetableringer for å lykkes med det grønne skiftet trues av lang saksbehandlingstid og for dårlig nettkapasitet. Hva gjøres for å få ned saksbehandlingstiden?

35. Behovet for kraft har virkelig skutt fart de siste månedene. Det varsles enorme etableringer. Hva gjør regjeringen for å raskt få på plass nett slik at ikke viktige investeringer havner i utlandet i stedet?
36. Det varsles endringer som skal sikre forbrukere og mindre bedrifter gode fastprisavtaler på strøm. Hvilket prisnivå er det mål om å komme ned på, og hvor stor andel av forbrukerne venter man å benytte seg av fastpris?
37. Endring av nettleien har som hovedhensikt å endre folks vaner slik at nettet blir jevnere og bedre utnyttet.
- a) Hvor stor utjevning i forbruk kan man forvente med den relativt kompliserte tariffen som er foreslått og hvor stor del av de totale utgiftene til nett utgjør dette?
  - b) Har regjeringen vurdert en enklere tariff med f.eks røde timer på dagtid og **grønne timer på natt uten andre kompliserende ledd?**

Spørsmål 38-59 fra FrP:

38. I vindkraftmeldingen i 2020 fikk Fremskrittspartiet stortingsflertallet med på følgende endringer: a) Flytte regelverket fra energiloven til plan- og bygningsloven, b) at det skal opprettes en buffersone til bebyggelse i nye konsesjoner, c) konsesjoner skal ikke gis uten lokal aksept, d) kutt av alle subsidier til nye prosjekter på land, e) det skal foreligge en garanti for opprydning etter endt prosjekt, f) høyde og antall turbiner skal fastsettes i konsesjonene som gis og g) byggestart må skje senest fem år etter gitt konsesjon. Når regjeringen nå har bedt NVE om å gjenoppta saksbehandlingen av konsesjoner for vindkraft på land, kan statsråden redegjøre for hvordan punktene ovenfor blir ivaretatt i det nye konsesjonsregimet?
39. I mediene har regjeringen gitt ulike signaler knyttet til kommunal vetorett for nye vindkraftprosjekter på land. Kan statsråden garantere at det er kommunene som alltid vil ha siste ord før det blir gitt nye konsesjoner?
40. Hva er samlet kostnad per tonn redusert CO2 for karbonfangst- og lagringsprosjektene per prosjekt (Norcem og Klemetsrud osv.), og hvor høy er denne kostnaden sammenliknet med andre klimatiltak som elektrifisering av sokkelen og kvotekjøp gjennom ETS?
41. Hvor stor andel av investeringene til elektrifisering av sokkelen står oljeselskapene bak med dagens skatteregime?
42. Vi vet i dag at produksjonen fra olje og gassfelt naturlig reduseres over tid. Kan regjeringen redegjøre for hvilke nye gassressurser og felt som kan bli satt i produksjon i løpet av de neste fem årene for å sikre – eller aller helst øke – vår evne til å forsyne europeiske borgere og industri?
43. Hvor stor andel av strømmen blir i dag brukt av industrien, og hvor stor andel av innbetalt nettleie står industrien bak?
44. Hvor mye mer vil en gjennomsnittlig norsk husholdning måtte betale i året i økt strømregning, nettleie inkludert, dersom norsk sokkel fullelektrifiseres med kraft fra land, gitt at kapasiteten i dagens kraftproduksjon ikke øker? Svaret bes oppgitt med utgangspunkt i siste tilgjengelige data.
45. Det snakkes ofte om et fremtidig kraftoverskudd i Norden. Hvor mye vil et slikt kraftoverskudd kunne påvirke prisene i prisområdene NO1, NO2 og NO3?
46. Fyllingsgraden i norske vannmagasiner er nå på sitt laveste nivå siden 2003. Hvor lav må fyllingsgraden bli før krafteksporten til utlandet begrenses? Svar bes oppgitt i rekkefølge med andre sektorer som har utkoblingstariffer.
47. Kan statsråden anslå hvor suboptimal produksjonen av småkraft blir med en grunnrenteskatt på 10 MW på grunn av grensetilpasning, og er det gjort andre utregninger på endret kraftproduksjon ved endring av grunnrenteskatten?
48. Hvor stort er potensialet i økt kraftproduksjon innen småkraft?

49. Hvor mye høyere kraftpris forutsetter utbygging med radialkobling i Sørlige Nordsjø II sammenlignet med hybridkobling? Ber også om et svar som regner på en tredje modell med hybridkobling, men der forutsetningen er Statnett som eier og at det aldri kan bli eksportert mer strøm til Europa enn hva som produseres.
50. I energimeldingen skriver regjeringen at konsesjonssystemet ligger fast, og statsråden har flere ganger gjentatt at målet er videre leting etter olje og gass i nye felt på norsk sokkel. Når vil regjeringen avklare utlysning av en 26. nummerert konsesjonsrunde på sokkelen?
51. Det vises ofte til utredninger for en fremtidig løsning av eksport av gass fra Barentshavet. Når forventer regjeringen å ta denne beslutningen?
52. Med omleggingen til kontantstrømskatt i petroleumsskatteregimet endres store deler av forutsetningen for å la nye selskaper etabler seg på sokkelen. Kan statsråden gjøre rede for om terskelen har blitt lavere eller høyere for nye aktører å lete og produsere olje og gass på norsk sokkel?
53. På grunn av en brann på Melkøya har det vært produksjonsstans på anlegget til Equinor. Hva beregnes tapet i kroner til på denne produksjonsstansen?
54. I energimeldingen gjentas ambisjonen fra Hurdalsplattformen om at regjeringen vil kutte 55 prosent av utslippene innenfor hele den norske økonomien. Bokfører EU utslippskutt som gjøres nasjonalt på toppen av kvoteplikt i kvotepliktig sektor på samme måte som utslippskutt i ikke-kvotepliktig sektor?
55. Hva er kostnaden beregnet til på forskjellen i klimamålene som er innmeldt til FN og klimamålene satt i Hurdalsplattformen?
56. Hvor stort potensiale ser statsråden for seg at det er på energi- effektiviseringstiltak i eksisterende bygg og nye bygg. Ber om at svaret er fordelt på husholdninger og næringsbygg.
57. Hvilke virkemidler er statsråden villig til å bidra med på energieffektivisering for å nå potensialet, og hva vil kostnadene for dette være?
58. Hvor lang behandlingstid har det vært hos NVE de ti siste årene fordelt på ulike søke kategorier, og hva mener statsråden er akseptabelt? Ber om at svaret er fordelt per år de siste ti år og antall saker innkommet og avgitt.
59. Hvilket ressursbehov har NVE om de skal redusere sin behandlingstid, særlig på småkraft?

Spørsmål 60 fra SV 11. mai:

60. Hvilke endringer i lovverk må til for at vindkraftutbygginger også må behandles etter plan- og bygningsloven? Ber om lovteknisk bistand til hvordan loven må endres i tråd med forslaget.

SVAR FRA OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET:

Svar av 5. mai på spm 1 fra MDG:

Svar på spørsmål 1:

Aktører i vindkraftbransjen som MDG har hatt kontakt med, opplever det imidlertid som uklart om avstandskravet på 800 meter gjelder ved etablering av små vindparker tilknyttet industriområder og annen næringsvirksomhet, slik komiteen la til grunn. Kan statsråden redegjøre for om avstandskravet på 800 meter er absolutt, eller om det kan fravikes ved etablering av mindre vindkraftverk i industri- og næringsområder?

Forslaget om minsteavstand som ble foreslått i stortingsmeldingen om vindkraft på land, må naturlig nok sees i sammenheng med Stortingets vurderinger på dette punktet i Innst. 101 S (2020-2021).

En samlet komité uttalte som det også fremgår av spørsmålet i innstillingen blant annet: «(D)et kan likevel vurderes etablering av vindmøller på industriområder. Da vil avstandskravet på 800 meter kunne fravikes.»

Det fremgår videre av innstillingen at et flertall i komiteen: «mener de foreslåtte avstandskravene for vindturbiner på minimum 800 meter til nærmeste bebyggelse kan være for strenge når det gjelder utbygging i industriområder. Normalt vil turbinene i slike områder være vesentlig lavere enn turbiner som bygges ut i naturen, ha kortere skyggekast og støy mindre enn større turbiner.»

De avstandsbegrensningene som ble foreslått i vindkraftmeldingen er ikke juridisk bindende krav, men uttrykk for prinsipper som skal legges til grunn for forvaltningen fremover. Jeg mener at komiteens presiseringer av hvordan disse avstandsbegrensningene bør praktiseres i industri- og næringsområder er fornuftige og legger til rette for samlokalisering av produksjon og forbruk. Jeg vil legge det til grunn for konsesjonsbehandling av vindkraft fremover.

Svar av 11. mai på spm 2-13 fra SV:

Svar på spørsmål 2:

Erfaringene fra norsk sokkel er at selskapene krever høy forventet avkastning og solid økonomi for å beslutte nye investeringer med påfølgende levering av plan for utbygging og drift (PUD) til myndighetene. Typisk har prosjektene kort forventet tilbakebetalingstid.

Hver enkelt rettighetshaver tar investeringsbeslutninger basert på egne, interne vurderinger og beslutningskriterier. Deretter er det avstemning i rettighetshavergruppen. Tar gruppen investeringsbeslutning, skal de innlevere en søknad om godkjenning av PUD. Rettighetshaverne i et utbyggingsprosjekt skal i PUD legge frem lønnsomhetsberegninger for prosjektet, inkludert en risiko- og usikkerhetsanalyse og en beregning av balansepris. Balanseprisen viser hvor lave priser prosjektet tåler og fortsatt gi god kapitalavkastning.

For nye utbygginger vil regjeringen kreve at rettighetshavergruppen i PUD også gjennomfører en kvalitativ stresstesting mot finansiell klimarisiko ved at utbyggingens balansepris sammenliknes med ulike scenarier for olje- og gassprisbaner som er forenelige med målene i Parisavtalen, herunder 1,5-gradersmålet.

Hvilke priser over tid på olje eller gass som realiseres hvis Parisavtalens 1,5-gradersmål nås er usikkert, og avhenger bl.a. av de forutsetninger som må gjøres om en rekke usikre forhold både på tilbuds- og etterspørselssiden. For de nærmeste årene kan en i markedet, om ønskelig, avtale fremtidige fastpriser for olje. Gjøres dette, kan den finansielle klimarisikoen ved en utbygging elimineres.

Det finnes ikke én prisbane som gir oppfyllelse av målene i Parisavtalen, men mange forskjellige prisbaner med et betydelig utfallsrom for fremtidige olje- og gasspriser. Det internasjonale pengefondets (IMF) viser eksempelvis i World Economic Outlook fra april 2022 at en oljepris i en utvikling forenelig med Parisavtalen (IEA Net Zero Emissions scenario) kan ligge mellom 20 og 190 USD per fat olje avhengig av de forutsetninger de har lagt til grunn for beregningene. IMF påpeker at virkningene av klimapolitikken på olje- og gassmarkedet kan føre til både lavere og høyere priser.

Myndighetene vil fortsatt gjennomføre en helhetlig vurdering av plan for utbygging og drift for hvert enkelt nytt utbyggingsprosjekt. Prosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme og robuste, herunder mot finansiell klimarisiko, vil fortsatt godkjennes.

Svar på spørsmål 3:

Gasscos arkitektrolle omfatter alle aktuelle eksportløsninger for gass. Selskapet har over tid studert muligheter for og konsekvenser av å øke gasseksportkapasiteten ut fra Barentshavet. Denne er i dag begrenset av kapasiteten på Hammerfest LNG. Alternativer som har vært utredet omfatter både tilkobling til det eksisterende rørsystemet til Europa fra Norskehavet og økt LNG-eksportkapasitet.

Når det gjelder røralternativet, har det vært sett på tilkobling til Polarled og Åsgard Transport. Det har foreløpig ikke vært interesse i næringen for å bruke ressurser på å studere i detalj alternativene frem mot en mulig investeringsbeslutning. Det foreligger ikke noe konkret forslag til rørtrasé.

Gassco fremla i 2020 rapporten «Vurdering av gasstransportalternativer i Barentshavet sør». Resultatene fra arbeidet er i rapporten oppsummert gjennom et sett med observasjoner knyttet til utviklingen av gassressursene i Barentshavet og behovet for gasstransport- og behandlingsskapasitet i Barentshavet sør:

1. Det er store gjenværende petroleumsressurser forventet i Barentshavet. Flere felt er i drift og under utvikling og nye funn modnes fram mot investeringsbeslutning
2. Kapasiteten på Melkøya LNG-anlegg er planlagt fullt utnyttet de neste 20 årene med gassressursene fra Snøhvitfeltet alene
3. Det er behov for gasstransportkapasitet for felt som er i drift og under utvikling før det åpner seg opp ledig kapasitet på Melkøya LNG-anlegg

4. Assosiert gass i oljefelt har historisk vært en viktig drivkraft for utviklingen av gassinfrastrukturen på norsk sokkel, og det samme ser også ut til å være gjeldende i Barentshavet
5. Flere alternativer for gasstransport er vurdert; LNG- og rør framstår som de mest aktuelle
6. Økt kapasitet tilrettelegger for økt verdiskaping. Tilrettelegging av gasskapasitet på nye felt utover feltets behov og mulig akselerert gassproduksjon fra eksisterende felt vil øke verdiskapingen ytterligere
7. En tidlig kapasitetsøkning vil legge til rette for raskere utvikling av påviste gassressurser, og samtidig tilrettelegge for mer optimal produksjon av olje med assosiert gass
8. Større kapasitetsøkninger krever mer enn gassressurser i felt og funn for å gi lønnsomhet. Samtidig gir en slik løsning en opsjonsverdi som må hensyntas for tilleggsressurser fra felt i drift og under utvikling og fra nye funn
9. Enklere løsninger for gasstransport og teknologiutvikling vil bidra til å redusere utbyggings- og driftskostnader
10. Samhandling på tvers av utvinningstillatelser er nødvendig for å legge til rette for en helhetlig utvikling av gassinfrastruktur i Barentshavet.

Nylig har en tredje mulighet, gasseksport i form av blå ammoniakk, blitt lansert som en alternativ løsning gjennom Barents Blue-prosjektet. Som arkitekt for gasstransportsystemet vil Gassco vurdere alle de tre løsningene opp mot alternativene og komme med en anbefaling om videre prosess.

En økning i eksportkapasitet fra Barentshavet vil gi muligheter for å akselerere produksjon av gass fra feltene i området, gjøre det mulig å bygge ut mindre gassfunn i årene framover og gjøre det mer attraktivt å lete, fordi utsiktene til lønnsom utbygging og produksjon kan bli bedre.

Svar på spørsmål 4:

Horisont energi, operatøren for den planlagte ammoniakfabrikken under Barents Blue-prosjektet, har oppgitt at det anlegget det arbeides med skal ha over 99 pst. samlet CO₂-fangstgrad fra produksjonen.

Svar på spørsmål 5:

Regjeringen redegjør for sine ambisjoner for produksjon av hydrogen i kap. 5.3.5.2 i Meld. St. 11 (2021-2022). Norge har noen forutsetninger som i utgangspunktet legger til rette for produksjon av hydrogen med ingen eller lave utslipp. Det kan gjøres enten gjennom elektrolyse basert på fornybar kraft, eller ved reformering av naturgass med CO₂-håndtering som forutsetter tilgang på kraft, naturgass og plass til CO₂-lagring.

Hydrogen er en energibærer som på linje med andre energibærere, som bensin og fjernvarme, produseres fra en energikilde. Disse produksjonsprosessene krever energi og medfører energitap. Det gjør at hydrogen er mer kostbart enn å bruke for eksempel elektrisitet direkte. Det er også svært kraftkrevende å produsere hydrogen ved elektrolyse basert på fornybar kraft. Gitt effektiv bruk av knappe ressurser bør det derfor ikke produseres mer hydrogen i 2030 enn hva som etterspørres.

Det er derfor viktig å utvikle en sammenhengende verdikjede innen hydrogen, der produksjon, distribusjon og bruk utvikles parallelt. For å bidra til å redusere norske klimagassutslipp, har

regjeringen en ambisjon om å legge til rette for produksjon av hydrogen med lave eller ingen utslipp for å dekke den nasjonale etterspørselen. Hvor mye hydrogen som produseres med lave eller ingen utslipp vil da bestemmes av etterspørselen.

Regjeringen vil legge til rette for etablering av samfunnsøkonomisk lønnsom produksjon av blått hydrogen, blant annet gjennom Gasscos arkitektfunksjon, ved å tildele areal for CO₂-lagring etter lagringsforskriften til interessenter med lagringsbehov og behandle relevante søknader om utbygginger under lagringsforskriften raskt og effektivt. Dette er områder med store industrielle perspektiver, men der det er avgjørende at det er kjøpere for disse tjenestene med høy nok betalingsvillighet i EU og/eller Storbritannia.

Det er stor usikkerhet om og eventuelt når et hydrogenmarked vil oppnå en størrelse av betydning, og i hvilke sektorer hydrogen eventuelt vil vinne fram. Utviklingen er i stor grad avhengig av teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner for både hydrogen og konkurrerende teknologier og løsninger, inkludert hvilken energibærer aktørene i markedet vil etterspørre i framtiden. Videre er den avhengig av videre politikkutforming internasjonalt.

Svar på spørsmål 6:

Enova har over mange år hatt en viktig innsats rettet mot energitiltak hos husholdninger. I dag er det satt av 400 mill. kroner årlig til klima- og energitiltak hos husholdninger og forbrukere i Enovas styringsavtale. I februar lanserte Enova en rekke nye tiltak. Blant annet økt støtte til solcellepanel, støtte til smart strømstyring, smarte varmtvannsberedere, og kartleggingsstøtte til borettslag og boligsameier. Enova er et spesialverktøy for å støtte de som er først ute med å teste nye løsninger. Dette er reflektert også i Enovas innsats overfor husholdninger og forbrukere.

Mange kan ta i bruk teknologisk modne løsninger uten støtte, men dette er mer utfordrende for husholdninger med lave inntekter. Regjeringen er opptatt av at husholdninger med lave inntekter også skal ha mulighet til å få energioppgradert sine boliger. Derfor lanserte regjeringen i februar en ordning for støtte til energitiltak i kommunale boliger. Regjeringen legger nå opp til å gi Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter og å finansiere dette ved å overføre deler av midlene øremerket husholdninger og forbrukere fra Enovas årlige bevilgning til Husbanken. Med overføringen blir administreringen av midlene delt mellom Enova, som støtter de som går foran og tester ut nye løsninger, og Husbanken, som bidrar til energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Til sammen vil 400 mill. kroner komme husholdningene til gode.

Som varslet i meldingen, vil regjeringen komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2023 med forslag til hvordan midlene under Husbanken kan benyttes.

Svar på spørsmål 7:

Departementet foretok justeringer i saksbehandlingen av utbyggingsplaner høsten 2021. Departementet har ved behandling av planer godkjent etter dette gjort eksplisitte vurderinger knyttet til mulige klimavirkninger i Norge ved utnyttelse av de forventede ressursene i utbyggingen.

Norske felt dekker i dag i størrelsesorden 2-3 pst. av verdens behov for olje og gass. Det er usikkert om nye utbyggingsprosjekter på norsk sokkel bidrar til økte, uendrede eller lavere globale klimagassutslipp totalt sett. På grunn av størrelsen, vil effekten på globale utslipp av nye utbygginger uansett være svært liten.

Departementets beregninger/utredninger av forbrenningsutslipp vil tilpasses størrelsen av ressursene i den enkelte utbygging. Dette er en avgjørende faktor for omfanget av utslipp fra sluttbruken av ressursene. Departementet gjør for alle aktuelle prosjekter beregninger av brutto forbrenningsutslipp (maksimale utslipp). For større utbygginger vil departementet også gjøre anslag på mulige netto forbrenningsutslipp ved utnyttelsen av ressursene i et felt. Dette er forhold departementet eksplisitt vurderer i saksbehandlingen.

Departementets beregninger/utredninger av forbrenningsutslipp som ligger til grunn for vurderingene vil være basert på et oppdatert faktagrunnlag.

For å beregne bruttoutslipp tas det utgangspunkt i publiserte, anerkjente utslippsfaktorer og forventede, utvinnbare ressurser i utbyggingen. Ved større utbygginger, når det i tillegg skal beregnes nettoutslippseffekt, vil departementet på tilsvarende måte basere seg på eksterne, publiserte analyser. Her er Rystad Energy (2021) og Rosendahl m.fl. (2017) sentrale faglige arbeider. Både ved beregning av brutto- og nettoutslipp vil departementet legge til grunn offentlig tilgjengelig informasjon både i dag og fremover. Departementets arbeid kan enkelt ettergås.

I Meld. St. 11 (2021-2022) framgår det at departementet fremover vil synliggjøre disse vurderingene ved vedtak om godkjenning av plan for utbygging og drift. Store utbygginger forelegges Stortinget før sluttbehandling i departementet. Konsekvenser av en utbygging, herunder departementets vurderinger av forbrenningsutslipp vil inngå i saksfremlegget for Stortinget og vil være en del av faktagrunnlaget når Stortinget skal behandle saken. Det arbeides i næringen med flere planer som, om besluttet, vil forelegges Stortinget våren 2023. Som del av den samlede behandlingen av disse tar departementet sikte på å få gjennomført en oppdatert, ekstern utredning av netto utslippseffekter knyttet både til disse prosjektene og mer generelt til utslipp fra norsk produksjon. En slik utredning vil bli gjort offentlig tilgjengelig.

Jeg viser også til svaret på spørsmål 13.

Svar på spørsmål 8:

Det er departementets oppfatning at de vurderingene som vil gjøres for nye utbyggingsplaner er i overensstemmelse med petroleumsløven og prosjektdirektivet. Det stilles ikke eksplisitte krav til at konsekvensutredninger skal omfatte klimavirkninger av forbrenningsutslipp i andre land.

Svar på spørsmål 9:

Spørsmålet har blitt forelagt finansministeren som har gitt følgende svar:

«De midlertidige endringene i petroleumsskatten, jf. Prop. 113 L (2019-2020) og Innst. 351 L (2019-2020), ble vedtatt i juni 2020 og innebærer blant annet at investeringskostnader samt en friinntekt på 24 pst. kan utgiftsføres umiddelbart i særskattegrunnlaget. Reglene omfatter investeringskostnader som pådras i 2020 og 2021, samt investeringskostnader som er omfattet av plan for utbygging og drift (PUD) eller plan for anlegg og drift (PAD) innkommet til Olje- og energidepartementet før 1. januar 2023 og godkjent av departementet før 1. januar 2024.

Finansdepartementets siste anslag på provenyvirkningen av de midlertidige reglene fremgår av svar på spørsmål 51 fra SVs fraksjon i finanskomiteen til statsbudsjettet for 2022. Påløpt provenytap i 2020 og 2021 ble i svaret anslått til hhv. 74 og 57 mrd. kroner. Provenytapet over tid ble anslått til om lag 10 mrd. kroner, målt som nåverdi i 2020-kroner. Beregningene baserer seg på investeringsanslagene til statsbudsjettet for 2022.»

Dette er statiske beregninger som ikke hensyntar at utbygginger kunne blitt utsatt/lagt på is uten de midlertidige skattetiltakene.

Svar på spørsmål 10:

I Meld. St. 11 (2021-2022) går det frem at Olje- og energidepartementet i perioden 2020 – 2021 har mottatt 11 planer for utbygging og drift (PUD). Dette tallet inkluderer både søknader om godkjenning av plan for utbygging og drift og søknader om godkjenning av endret plan for utbygging og drift.

I 2020 mottok departementet søknad om godkjenning av PUD for Breidablikk (18600 mill. kr). I 2021 mottok departementet slik søknader for: Kristin Sør (6626 mill. kr), Kobra East og Gekko (7029 mill. kr), Frosk (1977 mill. kr) og Tommeliten A (12293 mill. kr).

I 2020 mottok departementet søknad om endret PUD for: Hod reutvikling (5700 mill. kr) og Sleipner kraft fra land (833 mill. kr). I 2021 mottok departementet søknad om endret PUD for Troll elektrifisering (8151 mill. kr), Oseberg OGP (10294 mill. kr), Ormen Lange fase 3 (13669 mill. kr) og Gina Krog eksportløsning (1259 mill. kr).

Svar på spørsmål 11:

Olje- og energidepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet jobber med oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om innlemming av vindkraft i plan- og bygningsloven. Komiteen pekte ved behandlingen av vindkraftmeldingen, på nettopp endringer i pbl § 12-1 tredje ledd som noe som burde vurderes, og det er naturlig at dette inngår i de utredningene departementene foretar. Målet er å legge fram et høringsnotat denne sommeren. Når høringen er gjennomført, høringsuttalelsene er vurdert og saken for øvrig behandlet slik Utredningsinstruksen krever, vil regjeringen oversende Stortinget en lovproposisjon. I forbindelse med behandling av lovproposisjonen vil departementet selvfølgelig yte den lovtekniske bistanden Stortinget anmoder om.

Svar på spørsmål 12:

En fullstendig stans i behandlingen av saker innenfor et forvaltningsområde, krever en særlig begrunnelse. Det normale når det utredes og behandles endringer i lover, er at gjeldende rett legges til grunn for forvaltningen, fram til nye bestemmelser har trådt i kraft.

Konsesjonsbehandlingen av vindkraft har vært stanset siden april 2019. Å stanse behandlingen av nye prosjekter frem til stortingsmeldingen om vindkraft på land var behandlet, var hensiktsmessig og ønskelig ut ifra en rekke hensyn. Samtidig er det utfordrende både for berørte aktører, kommuner og allmenne interesser at saker ligger uavklart over lang tid. I brev av 17. juni 2021 til NVE ble det derfor åpnet for at behandlingen av konsesjonssøknader kunne gjenopptas

og klagesaker sluttbehandles, dersom vertskommunene anmoder om det. Meldinger om nye vindkraftprosjekter var ikke inkludert i dette.

Vindkraft på land er teknologien med lavest gjennomsnittlig utbyggingskostnad i Norge, og kan gi et viktig bidrag til å øke produksjonen av fornybar energi. Stans i behandlingen av meldinger om nye vindkraftprosjekter gjør at det ikke utvikles nye prosjekter, og bidrar til at kompetansen hos både bransje og myndigheter reduseres. Det er derfor naturlig at forvaltningen vurderer om det ekstraordinære tiltaket «stans» skal videreføres, eller om det er rom for å normalisere forvaltningen på dette området.

Ved Stortingets behandling vindkraftmeldingen ble det lagt stor vekt på kommunens rolle i fremtidig behandling av vindkraft. Regjeringen legger derfor avgjørende vekt på kommunens syn i spørsmålet om et prosjekt kan tas til konsesjonsbehandling, og har kommet til at behandlingen av meldinger om nye vindkraftprosjekter kan starte opp der vertskommunene samtykker til det.

At nye vindkraftprosjekter tas til behandling, betyr ikke at det gis konsesjon. Det vil bli avgjort etter grundige og inkluderende prosesser der hensyn til miljø og naboer skal vektlegges sterkere enn tidligere, og basert på et omfattende, oppdatert kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft, utarbeidet av blant andre NVE og Miljødirektoratet.

Som oppfølging av anmodningsvedtak nr. 145 har olje- og energidepartementet bestilt og mottatt en utredning av ulike modeller og tidspunkt for garantistillelse for vindkraftverk. Departementet vurderer nå utredningen.

Svar på spørsmål 13:

Som part i Parisavtalen har Norge forpliktet seg til å bidra til å nå det globale langsiktige temperaturmålet om å holde økningen i den globale gjennomsnittstemperaturen godt under 2 °C sammenlignet med før-industrielt nivå, og tilstrebe å begrense temperaturøkningen til 1,5 °C. Regjeringen fører en aktiv og helhetlig klimapolitikk for å nå disse målene. Norsk petroleumspolitikkk ligger innenfor disse rammene.

Ved oppfølgingen av dommen har det vært sentralt at Høyesterett i plenum understreker at det er opp til myndighetene hvilke tiltak som skal til for å sikre ivaretagelse av hensynet til klima og miljø i tilfeller der lovgiver har tatt stilling til dette, samt at det må aksepteres at norsk klimapolitikk bygger på den ansvarsfordelingen mellom stater som følger av internasjonale avtaler. Dette omfatter prinsippet om at hver stat er ansvarlig for den forbrenningen som skjer på eget territorium. Den nasjonale klima- og miljøpolitikken som flere ganger er forelagt Stortinget, der alle utslipp og tiltak ses i sammenheng, samt den globale klimapolitikken med de mekanismer som der er utarbeidet (bl.a. at stater har ansvar for egne utslipp), er ikke av Høyesterett ansett å være i strid med de krav som følger av Grunnloven § 112.

Høyesterett legger i sin dom til grunn at konsekvensene i Norge av forbrenningsutslipp i utlandet av en ny utbygging på norsk sokkel, vil bli vurdert på PUD-stadiet. Det er staten som har det overordnede ansvaret for at det skjer en slik vurdering, og Grunnloven § 112 overlater et skjønns til statens myndigheter når det gjelder den nærmere gjennomføringen av pliktene etter bestemmelsen. Departementet har så langt lagt opp til at vurderinger av forbrenningsutslippene foretas av departementet selv og offentliggjøres i dokumentet som redegjør for og begrunner vedtaket om å godkjenne eller ikke godkjenne plan for utbygging og drift, jf. forskrift til lov om petroleumsvirksomhet § 20. For utbygginger som skal forelegges Stortinget før sluttbehandling i

departementet, vil denne type vurderinger inngå i saksfremlegget. Dette vil gi allmenheten innsikt i de vurderingene som foretas. Departementets arbeid kan enkelt ettergås, jeg viser også til omtale av dette i svar på spørsmål 7 ovenfor.

Det er flere grunner til at departementet har valgt denne løsningen, men hovedbegrunnelsen er, som Høyesterett også understreker (dommen avsnitt 234), at nettoeffekten av forbrenningsutslipp fra petroleumsvirksomheten er komplisert og omstridt, siden den er knyttet til det globale markedet og konkurransesituasjonen for olje og gass. Det er behov for en samordnet, helhetlig og konsistent tilnærming til spørsmålet, som sikres best ved at departementet foretar vurderingene. Omfanget av vurderingen vil tilpasses størrelsen på ressursene i den enkelte utbygging. For saker som fremlegges for Stortinget vil vurderingene fremgå av saksfremlegget. Disse vurderingene skiller seg følgelig fra de konsekvensutredninger som rettighetshaversekselskapene er pålagt å gjøre i forbindelse med utbygging av olje- og gassfelt, og som er gjenstand for offentlig høring i to omganger; både i form av forslaget til hva som skal utredes og i form av de endelige utredninger.

Svar av 12. mai på spm 14-18 fra MDG:

Svar på spørsmål 14:

I omtalen av tiltak for energioppgradering for husholdninger med lave inntekter i tilleggsmeldingen falt det ved en inkurie ut et tekstavsnitt i korrekturrunden, jf. rettbrev av 5. mai. Som det fremkommer i rettbrevet legges det opp til å finansiere ordningen gjennom å overføre deler av midlene øremerket husholdninger og forbrukere fra Enovas årlige bevilgning til Husbanken fra 2023. Overføringen vil inkludere midlene avsatt til ordningen rettet mot kommunale boliger i 2022. Den konkrete summen vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

I rettbrevet fremkommer det videre at midlene øremerket husholdninger og forbrukere i avtalen med Enova vil bli justert tilsvarende ned fra 2023 gjennom et tillegg til avtalen. Med en slik overføring vil til sammen 400 mill. kroner komme husholdningene til gode, gjennom Enova, som støtter de som går foran og tester ut nye løsninger, og gjennom Husbanken, som bidrar til at også de med lavere inntekt kan gjennomføre energitiltak.

I februar lanserte Enova en rekke nye tiltak. Blant annet økt støtte til solcellepanel, støtte til smart strømstyring, smarte varmtvannsberedere, og kartleggingsstøtte til borettslag og boligsameier. Som varslet i meldingen, vil regjeringen komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2023 med forslag til hvordan midlene under Husbanken kan benyttes.

Svar på spørsmål 15

Jeg er kjent med at NVE har fått signaler fra de største vannkraftprodusentene i Norge at de vurderer å søke om både opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraftanlegg samt utbygging av nye vannkraftverk over 10 MW, gitt bedre rammevilkår. De fleste prosjektene er ennå ikke meldt til NVE, og regjeringen har derfor ikke en liste over konkrete prosjekter.

Svar på spørsmål 16

Utbyggingen av solkraft er mer aktuelt enn for få år siden, gjennom de siste års teknologitvilling og fallende kostnader. Dersom utviklingen fortsetter, kan solkraft få en større rolle i den norske kraftforsyningen fram mot 2040. Norge har i dag 7000 anlegg som er knyttet til kraftnettet, de fleste av disse mindre anlegg tilknyttet boligmassen. I årene framover antar NVE det også blir større interesse for store solkraftanlegg og har utarbeidet en veileder for konsesjonsbehandlingen av nye anlegg. NVE forventer i sin langsiktige kraftmarkedsanalyse fra 2021 at det vil komme 4 TWh sol innen 2040.

NVE ga nylig konsesjon til det første solkraftanlegget i Norge. Furuset solkraftverk har fått konsesjon for en installert effekt på inntil 7 MWp, noe som årlig kan gi rundt 6,4 GWh ny fornybar energiproduksjon. Dette dekker det årlige strømforbruket til ca. 320 husholdninger.

Regjeringen vil komme tilbake til Hurdalsplattformens ambisjon om å fastsette et mål for hvor stor produksjonen av solenergi skal være innen 2030 etter at energikommisjonen har lagt fram sin utredning.

Svar på spørsmål 17:

Potensialet for å bruke grunnvarme til oppvarmingsformål er betydelig og Enova har i mange år gitt støtte til kjøp av bergvarmepumpe. Grunnvarme finnes stort sett overalt i Norge, men det er store variasjoner i grunnforholdene som spiller inn på mulighetene for å nyttiggjøre seg denne ressursen. Utnyttelse av grunnvarme avhenger også av tekniske forhold i bygningsmassen som for eksempel om byggets oppvarmingssystem kan kobles på en bergvarmepumpe. I tillegg er kostnadene knyttet til andre oppvarmingalternativer avgjørende for bruk av grunnvarme.

Når det gjelder dyp geotermisk energi, er ikke dette et prioritert område for regjeringen. Det er imidlertid et potensial for å utvikle teknologi og tjenester for dyp geotermisk energiproduksjon rettet mot et internasjonalt marked. Teknologiene vil være innovasjoner fra olje- og gasssektoren, samt nye tjenester som er direkte avledet fra denne sektoren. Det kan derfor være et verdiskapingspotensial knyttet til utvikling av en leverandørindustri innen dyp geotermisk energi. Det er behov for betydelige kostnadsreduksjoner for å styrke teknologiens konkurranseevne. Norsk forskning, industri og næringsliv har komparative fortrinn basert på petroleumsvirksomheten innenfor sentrale teknologiområder som reservoarmodellering og seismikk til brønnboring og produksjonsoptimalisering. Resultater fra det store energiforskningsprogrammet ENERGIX i Norges forskningsråd viser at det nå er enkelte aktører med erfaring fra petroleumsnæringen som er involvert i ulike former for brønnboring på land. Der har det i de siste årene vært et økende antall slike prosjekter med bakgrunn fra petroleumsnæringen.

Svar på spørsmål 18:

Det teoretiske bølgekraftpotensialet langs kysten av Norge er stort, men det er en lang vei å gå før bølgekraft er konkurransedyktig sammenlignet med andre energiteknologier. Staten har i over fire tiår støttet forskning og utvikling av bølgekraftteknologier, uten at det har gitt de helt store resultatene. Dette skyldes at det er svært økonomisk og teknologisk krevende å få utnyttet

bølgekraft sammenlignet med andre fornybare energikilder. Det er heller ikke noen stor interesse fra industri og næringsliv. Regjeringen gir støtte til forskning og utvikling av fornybare energiteknologier gjennom ENERGIX-programmet i Norges forskningsråd. Gjennom programmet er det også mulig å støtte norsk bølgekraftteknologi, inklusive bølgekraftverk kombinert med havvind.

Svar av 12. mai på spm 19-31 fra Rødt:

Svar på spørsmål 19:

Kostnadsanslagene fra Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid ligger til grunn for Meld. St. 11 (2021-2022).

NVEs anslag for et bunnfast vindkraftverk på 1 400 MW i Sørliche Nordsjø II bygget i 2030 lå mellom 48 og 68 øre per kWh i gjennomsnitt over levetiden. Tilsvarende tall for et flytende vindkraftverk på 500 MW på Utsira Nord lå mellom 72 og 110 øre per kWh. Kostnadsutviklingen for flytende havvind avhenger av hvor mye som vil bli bygd ut globalt og om den forventede graden av innovasjon gjennomføres.

Svar på spørsmål 20:

Regjeringen har et mål om at satsingen på havvind skal bidra til industriutvikling. Dette gjør vi gjennom å etablere et hjemmemarked ved utlysning av havvindområder i Norge, der norske leverandører på grunn av nærhet til markedet, erfaring fra norsk sokkel, og kunnskap vil ha gode muligheter til å delta.

En rapport utarbeidet av Multiconsult på bestilling fra Norwep, Eksfin og Olje- og energidepartementet viser vekst i både nasjonal og internasjonal omsetning fra norske havvindaktører i 2020. I 2020 var havvind den nest største fornybarnæringen i Norge både i total omsetning (13,9 mrd. kroner) og sysselsetting (3 556 årsverk).

Regjeringen har ikke oppdaterte anslag for sysselsetting i havvindnæringa fremover i tid.

Svar på spørsmål 21:

Se svar på spørsmål 19.

Svar på spørsmål 22:

Det er ikke gjennomført nyere anslag for det teknisk-økonomiske potensialet for opprusting og utvidelse enn anslagene det vises til i spørsmålet.

Svar på spørsmål 23:

Departementet har dessverre ingen liste over stortingets vedtak og andre saker på energieffektiviserings- og solenergiområdet. Disse sakene omfatter flere departement, og det har ikke vært anledning til å utarbeide en slik liste innenfor svarfristen.

I budsjettforliket ble regjeringspartiene enige med SV om å utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg.

Regjeringen vil legge fram denne planen i forbindelse med statsbudsjettet for 2023. I tillegg vil regjeringen redegjøre for arbeidet med ENØK-tiltak i husholdningene.

Som en del av forberedelsene til en gjennomføring av EUs energieffektiviseringsdirektiv arbeider Olje- og energidepartementet, i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet, med å etablere en langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger. En arbeidsgruppe bestående av NVE og Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har fått i oppdrag å utarbeide et underlag til en slik strategi. Underlaget skal gi en oversikt over bygningsmassen, beskrive kostnadseffektive tiltak og presentere estimater av de forventede energibesparelsene som følge av eksisterende og vedtatt politikk.

Svar på spørsmål 24:

Det er anslagsvis [19 TWh](#) ikke utnyttet spillvarme fra varmekilder over 25 grader i Norge.^[1]

I hvilken grad varmeressursene kan utnyttes avhenger av flere forhold. Varmekilden må ha et visst temperaturnivå og et visst volum. I tillegg er geografisk plassering i forhold til mulige avtakere for varme avgjørende.

Svar på spørsmål 25:

Oslo Economics og Asplan Viak har, på oppdrag fra Olje- og energidepartementet og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), [kartlagt potensialet for effektivisering av oppvarming og kjøling i Norge](#). Konsulentene har blant annet vurdert potensialet for økt utnyttelse av overskuddsvarme. I rapporten konkluderes det med at det lønnsomme potensialet for utnyttelse av overskuddsvarme fra industri er begrenset. Videre pekes det på at datasentre kan bli en betydelig varmekilde i årene som kommer. I forbindelse med gjennomføringen av energieffektiviseringsdirektivet og på bakgrunn i varmekartleggingen har departementet sendt på [høring et lovforslag](#) der aktører som planlegger å bygge nye, eller foreta omfattende (vesentlige) oppgraderinger av energi- og industrianlegg, pålegges å gjennomføre en kost-nytteanalyse av å utnytte overskuddsvarme.

NVE utvikler også et [nasjonalt varmekart](#), som blant annet viser mulige kilder til overskuddsvarme. Varmekartet vil kunne gi innsikt i hvor det er mulige avtakere av overskuddsvarme, og hvilke varmekilder som kan være tilgjengelige.

Svar på spørsmål 26:

De formelle kravene til melding, konsekvensutredning, offentliggjøring, høring mv. er om lag de samme enten en prosess kjøres etter plan og bygningsloven eller energiloven. I Olje- og energidepartementets brev til NVE av 8. april 2022 heter det blant annet:

«Nye meldinger om vindkraft skal inneholde en plan for medvirkning, og naboer og andre interesserte skal varsles. En større krets av naboer skal kunne involvere seg i konsesjonsprosessen.»

I stortingsmeldingen om vindkraft på land er dette nærmere beskrevet i kap. 4.2.2 «Bedre nabovarsling» der det blant annet heter:

---

^[1] Oslo Economics og Asplan Viak på oppdrag fra Olje- og energidepartementet og NVE: Kartlegging og vurdering av potensial for effektivisering av oppvarming og kjøling i Norge.

«Rutinene for varsling av naboer og andre rettighetshavere bør være de samme uavhengig av om det er et byggetiltak eller utarbeiding av reguleringsplan etter plan- og bygningsloven eller en konsesjonssak etter energiloven. Det skal derfor utarbeides rutiner for nabovarsling i forbindelse med høring i vindkraftsaker. Dette skal gjelde for eiere av helårs- og fritidsboliger og for annen virksomhet, og vil omfatte meldings-, søknads- og detaljplanfasen. Bedre nabovarsling vil bidra til at en større del av lokalsamfunnet, også de som ikke er direkte parter i saken, får informasjon og mulighet til å uttale seg.»

Svar på spørsmål 27:

Alle konsesjonspliktige vindkraftverk skal konsekvensutredes etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven kapittel 14 med tilhørende forskrifter. Det innebærer at de litt større vindkraftverkene (over 10 MW) starter med melding med forslag til utredningsprogram, som sendes på høring, før det vedtas av NVE. Krav til prosess og innhold ved konsekvensutredninger etter pbl kap 14 for vindkraftverk er de samme som en prosess etter pbl. § 12-9, jf. § 4-1. Skal pbl § 12-9 komme til direkte anvendelse betinger det at kommunen beslutter å regulere vindkraftverket selv.

I Olje- og energidepartementets brev til NVE av 8. april 2022 om oppstart av konsesjonsbehandling av vindkraft, heter det om kommunens rolle:

«God dialog mellom vindkraftutvikler og kommunen er grunnleggende i alle faser i et prosjekt. En vindkraftutvikler skal starte planleggingen av et prosjekt i dialog med vertskommunen, og kommunens syn på om meldingen kan tas til behandling skal avklares. Det skal ved oversendelse av melding til NVE vedlegges skriftlig bekreftelse på at kommunen samtykker til at meldingen tas til behandling.

Etter at melding med forslag til KU-program er oversendt NVE, bør NVE, kommunen og tiltakshaver gjennomføre et oppstartsmøte der rammene for den videre behandlingen avklares. Det er ikke reguleringsplikt for konsesjonspliktige vindkraftverk, men vindkraft kan ikke bygges i strid med gjeldende kommunale planer. Før melding kan sendes på høring, må kommunene beslutte hvordan kommunen innenfor gjeldende rett, skal behandle prosjektet etter plan- og bygningsloven. Kommunen må ta stilling til om dette skal skje gjennom plan eller dispensasjon. Det skal også avklares hvordan kommunen ønsker å bli involvert ved fastsetting av KU-program og i søknadsbehandlingen.»

Svar på spørsmål 28:

Det er vanlig når det innføres ny lovgivning som på en eller annen måte griper inn eller får betydning for gitte tillatelser eller saker under behandling, at det gis overgangsbestemmelser. Hvorvidt dette skal gjøres for endringene i konsesjonsbehandlingen av vindkraft og i så fall hvordan dette skal innrettes, må vurderes som ledd i lovarbeidet.

Svar på spørsmål 29

Etter innspill fra de nevnte aktørene har regjeringen besluttet å innføre en overgangsperiode for kravet om at energileddet maksimalt kan utgjøre 50 prosent av nettselskapets inntekter, frem til 1. juli 2024. Øvrige bestemmelser i tidligere vedtatte forskriftsendringer trer i kraft 1. juli 2022 som planlagt.

Svar på spørsmål 30:

Følgende prosjekter på sokkelen med kraft fra land har konsesjon etter energiloven og er under utbygging: Områdeløsningen på Utsirahøyden (Johan Sverdrup trinn 2, Edvard Grieg, Ivar Aasen, Gina Krog, Sleipner Øst), Ormen lange fase 3, Troll Vest elektrifisering og kraft fra land til Osebergfeltet. Forventet samlet kraftbehovet til disse prosjektene når de har kommet i full drift er om lag 2,6 TWh per år.

Svar på spørsmål 31:

Følgende prosjekter på sokkelen som planlegger bruk av kraft fra land har søkt konsesjon etter energiloven: Utbygging av Wisting-funnet, Linnorm-funnet og funnene i Noaka-området og kraft fra land til feltene Draugen og Njord. Forventet samlet kraftbehov til disse prosjektene når de har kommet i full drift i 2030 er om lag 2,3 TWh per år. Det per i dag ikke fattet investeringsbeslutning for noen av disse prosjektene.

I tillegg til disse kraft fra land-prosjektene så utredes også muligheten av å bruke mer kraft fra nettet på landanleggene Hammerfest LNG og Kårstø.

Svar av 16. mai på spm 32-37 fra KrF:

Svar på spørsmål 32:

Ved lavere magasinfylling vil trykket på vannet som produseres være noe lavere, ettersom fallhøyden er noe mindre. Det er i dag om lag 1700 vannkraftverk i Norge, og noen av disse har inntak direkte i reguleringsmagasiner. I disse kraftverkene vil kraftproduksjonen per enhet vann bli påvirket av magasinnivået. De øvrige kraftverkene blir ikke påvirket av dette. Det varierer mye fra magasin til magasin hvor mye magasinnivået påvirker fallhøyden og dermed kraftproduksjonen.

Over en lengre periode vil magasinfyllingen variere, og produsentene disponerer magasinene sine ut fra flere hensyn samtidig. Produsentene ønsker å minimere flomtap og skadeflom, men må samtidig alltid ha nok vann til å oppfylle krav om minstevannføring og magasinrestriksjoner. Vi er nå inn i perioden hvor snøsmeltingen starter. I denne perioden er magasinfyllingen normalt på et lavt nivå, slik at man har mulighet for å kunne ta imot mest mulig smeltevann.

NVE beregner årlig hvor mye vannkraftproduksjon som er mulig gjennom et normalt værår. I dag har Norge en installert effekt i vannkraftsystemet på rundt 33,4 GW, som antas å tilsvare en produksjon på om lag 138 TWh gjennom et normalt værår. Ulike faktorer vil påvirke slik at den faktiske produksjonen fra vannkraften vil variere fra år til år.

Svar på spørsmål 33:

I henhold til forskrift om systemansvar (FoS) § 5 har Statnett, som systemansvarlig, blant annet ansvar for å inndelegge Norge i budområder for å håndtere store og langvarige flaskehals i regional- og sentralnettet. Formålet med inndelingen i markedsområder er hensynet til driften av det samlede kraftsystemet og utnyttelsen av de totale ressursene. Grensen for markedsområdene settes på de stedene hvor det i mange driftssituasjoner oppstår flaskehals i nettet, men det er ikke alltid slik at det er flaskehals, og dermed forskjellig pris, mellom områdene. Å innføre et

prisområde rundt ilandføringspunktene for utenlandsforbindelsene vil altså ikke være i tråd med hensikten med inndelingen av Norge i ulike budområder.

Dersom innføring av et prisområde rundt ilandføringspunktene for utlandskablene skulle hatt noen virkning på kraftprisen i Norge for øvrig, må kapasiteten inn til prisområdet settes lavere enn kapasiteten på kabelen. Dersom kapasiteten inn til prisområdet er høyere, vil det være kapasiteten på utenlandsforbindelsen som vil være begrensningen og det vil ikke bli noen prisforskjell inn mot området. Å sette kapasiteten inn til prisområdet lavere enn kapasiteten på utenlandsforbindelsen vil i praksis ha samme effekt som å redusere kapasiteten på selve utenlandsforbindelsen, med unntak av at forbrukere og produsenter innenfor det nye prisområdet vil få likere pris som i landet i motsatt ende av den relevante utenlandsforbindelsen.

Som ved reduksjon av kapasiteten på utenlandsforbindelsene, vil opprettelse av et prisområde rundt en forbindelse i et forsøk på å redusere kraftprisen ellers i Norge kunne være i strid med våre internasjonale forpliktelser. Da vil vi blant annet risikere at vi ikke er sikret tilgang på import av kraft når vi virkelig trenger det. De juridiske virkningene av å innføre et prisområde rundt ilandføringspunktene for utlandskablene må nærmere vurderes opp mot våre internasjonale forpliktelser.

Som følge av situasjonen i kraftmarkedet er det behov for en bred og grundig gjennomgang av kraftsituasjonen. Det skal blant annet gjøres en utredning av tiltak som har blitt foreslått gjennom kraftsituasjonen 2021-2022. Ulike former av regulering av krafteksport til utlandet er blant tiltakene som skal vurderes.

Svar på spørsmål 34 og 35:

Siden 2019 har det vært en sterk økning i antall saker om nettkonsesjoner hos konsesjonsmyndighetene. Dette kan henge sammen med at omstillingen i næringslivet går raskere enn man hadde forutsatt. Jeg er opptatt av at omstillingen til grønn energi skal lykkes, og det er derfor tatt en rekke grep for å styrke og effektivisere behandlingen av nettsaker, både på kort og lengre sikt. I tillegg er NVE over statsbudsjettet for i år tilført midler for å øke bemanningen innen konsesjonsbehandling.

Jeg viser også til det pågående arbeidet i strømnnettutvalget. Det er et offentlig utvalg som blant annet skal komme med forslag til tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nettanlegg. Dette innebærer blant annet å utrede om og hvordan konsesjonsprosessen for oppgradering av eksisterende anlegg eller etablering av nye anlegg kan forenkles, herunder om deler av konsesjonsbehandlingen og planleggingen kan gjennomføres parallelt og om detaljeringsgraden kan reduseres. Utvalget skal levere sin rapport 14. juni 2022.

Bygging av nye større nettanlegg kan være konfliktfylte saker og må følge demokratiske prosesser som ivaretar alle hensyn både når det gjelder mennesker, miljø- og samfunnsinteresser. Behandlingene av disse sakene kan derfor ta tid. Jeg er imidlertid opptatt av at behandlingen av nettsaker - innenfor forsvarlige rammer - skal være så effektiv som mulig, både hos nettselskapene og konsesjonsmyndighetene. Jeg ser derfor fram til å få rapporten fra Strømnnettutvalget, og vil raskt følge opp arbeidet med å indentifisere tiltak som kan redusere tiden for konsesjonsbehandling.

Regjeringen vil øke norsk kraftproduksjon, blant annet gjennom å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg, legge til rette for en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi for havvind og tillate utbygging av vindkraft på steder der det er gode vindforhold og lokal aksept. I brev fra OED til NVE av 8. april i år fikk NVE beskjed om å starte opp igjen behandlingen av nye meldinger om vindkraftverk der vertskommunene samtykker.

Svar på spørsmål 36

Standardisering av kontrakter og endringer av grunnrenteskatten er blant grepene som blir utredet for å legge til rette for et bedre tilbud av fastprisavtaler til sluttbrukere. Prisnivået for strøm fastsettes i markedet, og regjeringen har ikke satt noe mål for prisen på fremtidige fastpriser. Ifølge bransjeaktørene kan imidlertid endringene føre til at prisene på fastprisavtaler for strøm blir lavere enn i dag.

Et bedre tilbud av fastprisavtaler vil kunne gi økonomisk forutsigbarhet både for husholdninger og bedrifter. Hver enkelt sluttbruker må imidlertid vurdere hvilken avtalestype som passer best, og regjeringen har ikke noe anslag på hvor stor andel av forbrukerne som vil velge fastprisavtaler fremover.

Svar på spørsmål 37:

Vi bruker strøm til stadig flere formål og vi bruker også mer strøm samtidig. Effektbruken i Norge forventes å øke i takt med elektrifiseringen av samfunnet. Dette øker behovet for kapasitet i strømmettet.

I en analyse utført for RME anslår DNV GL og Pöyry Management Consulting at forventet behov for nettinvesteringer i distribusjonsnettene som følge av elektrifisering av personbiltransporten, i 2019 var mellom 4,4 og 11 milliarder kroner dersom ladingen skjer når kapasiteten i strømmettet allerede er anstrengt. Til sammenligning var den bokførte verdien av distribusjonsnettene om lag 54 milliarder kroner.

De vedtatte forskriftsendringer vil gi incentiver til å lade smartere, som igjen vil bidra til å unngå slike unødvendige investeringer. Ifølge RME vil kunder som lader elbil i timer med høy effektbruk kunne påregne en ekstraregning på 60-100 kroner i måneden dersom man tar utgangspunkt i den effektbaserte nettleiemodellen til Glitre Energi Nett AS. Med kraftig hjemmelader kan regningen bli 160 kroner høyere i måneden. Denne kostnadsøkningen kan kunden unngå med mer bevisst lading. Elbillading er enkelt å styre i dag, med styring innebygget i elbilen/elbilladeren.

Det er viktig å utnytte det nettet vi har bedre. Effektbaserte tariffen gir incentiver til nettopp dette. En mer effektiv nettutnyttelse vil over tid bidra til lavere nettkostnader for strømkundene, mindre naturinngrep og færre konflikter knyttet til nettutbygging. En mer effektiv nettutnyttelse er også viktig for å unngå at næringsutvikling stopper opp nødvendig, i påvente av ny nettutbygging.

- a) *Har regjeringen vurdert en enklere tariff med f.eks røde timer på dagtid og grønne timer på natt uten andre kompliserende ledd?*

Det ligger omfattende utredninger til grunn for de vedtatte forskriftsendringene i Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffene, som trer i kraft 1. juli 2022. RME har blant annet vurdert flere ulike modeller for å oppnå målsettingene og vurderingene har vært gjenstand for offentlige høringer.

RME har vurdert eksempelet i spørsmålet, såkalt time-of-use-prising.

Ny teknologi muliggjør automatisk tilpassing til prisendringer. Slik teknologi er for eksempel vanlig i elbiler/elbilladere. For drift av strømmettet er det imidlertid en fordel at endring av forbruk ikke gjøres på eksakt samme tidspunkt for mange kunder, da det kan føre til ubalanser i kraftsystemet som kan gi driftsmessige utfordringer for strømmettet. Kongsberg Digital har ifølge RME i en casestudie illustrert hvordan elbiler som lader etter spotpris, men uten å fordele effekten jevnt, kan skape nye effekttopper om natten. Prissignaler gjennom høye tidsdifferensierte energiledd i nettleien, kan ifølge RME gi samme utslag. RME har vurdert at en modell som kun inneholder time-of-use pricing ikke er å foretrekke.

Jeg vil trekke fram at regelverket fastsetter rammer og prinsipper for hvordan nettleiemodellene skal utformes, men det er nettselskapet som bestemmer utformingen av nettleiemodellen innenfor rammene, blant annet ut fra lokale forhold som kapasitet i nettet.

Svar av 16. mai på spm 38-59 fra FrP:

Svar på spørsmål 38

I brev av 8. april 2022 fra OED til NVE om oppstart av konsesjonsbehandlingen, heter det blant annet: *«Behandlingen av meldinger og søknader om nye vindkraftverk må legges til grunn de endringene og hensynene som følger av vindkraftmeldingen (Meld. St. 28 (2019-2020)) og Stortingets behandling av denne, og som kan gjennomføres uten lov- og forskriftsendringer.»*

Videre heter det: *«Videre behandling av melding og konsesjonssøknad må også legges til grunn følgende fra vindkraftmeldingen:*

- *Kraftproduksjon og nett skal koordineres i behandlingen av vindkraftverk. Tilgjengelig nettkapasitet skal vurderes i en tidlig fase.*
- *Virkninger for miljø, naboer og annen virksomhet skal beskrives tydelig og vektlegges sterkere enn tidligere.*
- *Fordeler og ulemper ved et vindkraftverk skal synliggjøres og avveies på en så åpen og tydelig måte som mulig. Det skal stilles tydeligere krav til at konsesjonssøker synliggjør samfunnsøkonomisk lønnsomhet ved prosjektet.*
- *Tydeligere konsesjonsvilkår, for eksempel knyttet til viktige miljøverdier, maksimal turbinhøyde og krav til minsteavstand til bebyggelse og andre installasjoner skal sørge for at prosjektene ikke endrer seg vesentlig underveis i prosessen. Det skal legges flere premisser for utforming av prosjektene på et tidligere stadium enn det som har vært praksis tidligere.*

- *Samlet belastning for reindriften av tiltaket, samt eksisterende, godkjente eller planlagte tiltak skal vurderes og vektlegges i konsesjonsbehandlingen, i tillegg til at virkninger av klimaendringer og rowilltrykk i området må vurderes.*
- *Konsesjonssøknader som inneholder dokumentasjon på medvirkning fra reindriften i utredningen og en avtale om avbøtende og kompensere tiltak, vil bli prioritert i konsesjonsbehandlingen framfor søknader som ikke har god dokumentasjon på disse forholdene.»*

Krav om garantistillelse for opprydningskostnader har vært standardvilkår i vindkraftkonsesjoner i lang tid. OED har innhentet en ekstern utredning som har sett på alternativer tidspunkt og metoder for garantistillelse. Departementet vurderer nå utredningen.

Svar på spørsmål 39

I praksis har det de siste 10-15 årene, med et par helt spesielle unntak, ikke blitt gitt konsesjon til vindkraftverk mot vertskommunens vilje. Vindkraft kan ikke etter gjeldende rett bygges i strid med kommunal plan, og med mindre gjeldende planer åpner for vindkraftutbygging, må kommunen planavklare prosjektet før det kan bygges.

I brev av 8. april d.å. til NVE om oppstart av konsesjonsbehandlingen av vindkraft på land, heter det om forholdet til kommunen og planmyndigheten: *«Etter at melding med forslag til KU-program er oversendt NVE, bør NVE, kommunen og tiltakshaver gjennomføre et oppstartsmøte der rammene for den videre behandlingen avklares. Det er ikke reguleringsplikt for konsesjonspliktige vindkraftverk, men vindkraft kan ikke bygges i strid med gjeldende kommunale planer. Før melding kan sendes på høring, må kommunene beslutte hvordan kommunen innenfor gjeldende rett, skal behandle prosjektet etter plan- og bygningsloven. Kommunen må ta stilling til om dette skal skje gjennom plan eller dispensasjon. Det skal også avklares hvordan kommunen ønsker å bli involvert ved fastsetting av KU-program og i søknadsbehandlingen.»*

Svar på spørsmål 40:

Tiltakskostnader for Langskip prosjektet ble beregnet av ekstern kvalitetssikrer og er gjengitt i tabell 5-4 i KS2 sluttrapport datert 24. juni 2020. Rapporten viser at samlet tiltakskost for fangstanleggene (Norcem, Fortum Oslo Varme) og transport- og lagringsprosjektet (Northern Lights) er på om lag 1280 kroner per tonn CO₂, gitt 25 års driftstid. Disse beregningene forutsetter at det kun vil være Norcem og Fortum Oslo Varme som lagrer CO₂ hos Northern Lights. Dersom en derimot i tillegg klarer å utnytte hele lagringskapasiteten i Northern Lights fase 1 som er 1,5 millioner tonn per år, blir tiltakskostnadene redusert til samlet om lag 940 kroner per tonn CO₂.

Rapporten viser også at tiltakskosten for fangstanlegget til Norcem er på om lag 1183 kr per tonn CO₂, mens tiltakskosten for fangstannlegget til Fortum Oslo Varme er på om lag 1379 kroner per tonn CO₂. Disse beregningene forutsetter også 25 års driftstid og at det kun er Norcem og Fortum Oslo Varme som lagrer sin CO₂ hos Northern Lights. Dersom Northern Lights klarer å utnytte hele kapasiteten på 1,5 millioner tonn per år i lageret blir tiltakskostnadene for Norcem og Fortum Oslo

Varme på henholdsvis 842 og 1038 kroner per tonn CO₂. Til sammenligning er dagens ETS-pris (10.05.2022) 87 Euro eller om lag 880 kroner.

Tiltakskostnadene ved kraft-fra-land-prosjekter på norsk sokkel varierer betydelig fra prosjekt til prosjekt på grunn av variasjoner i tekniske muligheter, kostnader, mulige utslippsreduksjoner og effekter på kraftsystemet på land. Oljedirektoratet har i rapporten «Kraft fra land til norsk sokkel» fra 2020 utarbeidet en oversikt over tiltakskostnader for en rekke kraft fra land-prosjekter som er utredet av selskapene. Tiltakskostnaden ved kraft fra land varierer fra under 1000 kroner per tonn CO₂ til opp mot 8000 kroner per tonn CO₂. Dette omfatter både nye utbyggingsprosjekter og endret kraftforsyning på felt som i dag er i drift.

Svar på spørsmål 41:

Spørsmålet er forelagt finansministeren som har gitt følgende uttalelse: «Selskapene anslås å betale om lag 12 pst. av investeringskostnaden etter skatt med dagens ordinære petroleumsskatt. Stortinget vedtok midlertidige endringer i petroleumsskatten i juni 2020. For investeringer omfattet av de midlertidige reglene anslås selskapene å betale om lag 10 pst. av investeringskostnaden etter skatt. Med regjeringens forslag til omlegging av særskatten til en kontantstrømskatt, jf. Prop. 88 LS (2021–2022), vil selskapenes andel av investeringskostnaden etter skatt øke til om lag 22 pst. Investeringsandelene gjelder for investeringer knyttet til elektrifisering i den grad slike investeringer er omfattet av petroleumsskattesystemet.»

Med utgangspunkt i en nominell risikofri rente på 1,95 pst. etter skatt er selskapenes andel av investeringskostnaden etter skatt beregnet til 12 pst. med dagens ordinære petroleumsskatt, mens med et avkastningskrav på 10,2 pst. nominelt etter skatt vil selskapenes andel av investeringskostnadene etter skatt utgjøre om lag 26 pst., jf. Prop. 113 L (2019-2020). Verdsatt med en risikofri rente på 1,95 pst. etter skatt er selskapenes andel av investeringskostnaden etter skatt om lag 22 pst med regjeringens forslag til omlegging av særskatten til en kontantstrømskatt, jf. Prop. 88 LS (2021–2022).

Svar på spørsmål 42:

Det vises til departementets Prop. 1 S (2021-2022) side 121 der det gjøres rede for prosjekter som var under utbygging høsten 2021. Siden da har feltene Yme, Solveig og Hod kommet i produksjon, disse produserer i hovedsak olje.

De største feltene som ventes å starte opp på norsk kontinentalsokkel i 2022 er Johan Sverdrup-feltets fase 2 og Njord-feltet (med satellittene Hyme, Bauge og Fenja). Ingen nye, større feltutbygginger med mye gassressurser pågår i dag på norsk kontinentalsokkel. Det er imidlertid flere mindre nye utbygginger som samlet vil gi et bidrag til fremtidige gassleveranser.

Departementet forventer investeringsbeslutning og innlevering av utbyggingsplaner flere nye utbyggingsprosjekter i løpet av 2022. Enkelte av disse har ikke ubetydelige gassressurser og kan, om de blir besluttet av selskapene, komme i produksjon i siste halvdel av 2020-tallet.

Det gjøres og/eller planlegges imidlertid tiltak på eksisterende felt for å øke utvinningsgraden. Slike prosjekter bidrar til at produksjonen fra eksisterende felt ikke reduseres.

Norsk gassproduksjon er som følge av dette ventet å holde seg på et stabilt og høyt nivå det neste tiåret.

Svar på spørsmål 43:

Ifølge Reguleringsmyndigheten for energi (RME) stod sluttbrukergruppene «industri» og «bergverksindustri og utvinning» for om lag 40 prosent av forbruket og innbetalte om lag 10 prosent av nettselskapenes inntekter i 2020. Beregningene baserer seg på nettselskapenes faktiske inntekter som er rapportert i eRapp for 2020 for alle nettnivå.

Svar på spørsmål 44:

Isolert sett vil en økning i kraftteterspørsel uten en økning i kraftproduksjon trekke i retning av økte kraftpriser. Alt annet likt vil dette gi økte strømknudener for en norsk husholdning. Det er likevel ikke mulig å gi et sikkert svar på hvordan en fullelektrifisering av sokkelen vil påvirke strømprisene og dermed strømregningen til husholdningene. Virkningene avhenger av hvilket prisområde forbruket kommer inn i, samt en rekke andre forhold i kraftmarkedet.

NVE og Oljedirektoratet gjennomførte i 2020 en studie om kraft fra land til norsk sokkel. I rapporten så man ikke på en fullelektrifisering av sokkelen, men det ble lagt til grunn elektrifisering av flere modne og umodne prosjekter. Analysene viser at kraftprisen øker mest i Nord-Norge, der prisen blir opp mot 5,8 øre/kWh høyere med kraft fra land-prosjektene enn uten. Prisivirkningen i Midt-Norge er noe lavere. I Sør-Norge ble virkningen på kraftprisen anslått til 0,4-1,2 øre/kWh. Prisivirkningen ble beregnet til å være størst rundt 2030.

Svar på spørsmål 45:

Et økt kraftoverskudd i de nordiske landene vil alt annet likt bidra til lavere kraftpriser også i Norge, men det er vanskelig å gi et sikkert svar på hvordan endring i en enkeltfaktor i kraftmarkedet vil slå ut på kraftprisen. Virkningen vil avhenge av hvor i Norden overskuddet av kraft vil ligge, overføringskapasiteten mellom ulike områder og situasjonen i de omkringliggende markedene.

For eksempel er prisområdene NO1 og NO2 (Sørøst-Norge) tettere knyttet til det europeiske kraftmarkedet enn prisområdet NO3 (Midt-Norge). Dermed vil kraftprisene i Sørøst-Norge i stor grad påvirkes av forholdene i Europa.

Fra Midt-Norge og sørover er det i dag flaskehals i nettet. Dette gjør at kraften som produseres nord for denne flaskehalsen i begrenset grad vil flyte sørover. Dette er også situasjonen i det

svenske kraftsystemet. Med denne type kapasitetsbegrensninger, vil et økende kraftoverskudd i nordlige deler av Norge og Sverige trolig senke kraftprisen, isolert sett.

Svar på spørsmål 46:

Statnett er systemansvarlig og gjør fortløpende vurderer kraftsituasjonen i Norge. Vurderingen er basert på statistiske data om tilførsel av vann (tilsig) til magasinene i de ulike regionene, magasinutfylling, forventet forbruk og importkapasitet. Statnett bruker en skala med fem trinn for å karakterisere kraftsituasjonen, fra normal (grønn) til rasjonering (svart). Statnett vurderer nå situasjonen som normal.

Rasjonering, og følgelig eventuell stopp av eksport, vil derfor være resultat av en helhetlig vurdering, og vil ikke inntreffe ved en bestemt fyllingsgrad. Under rasjonering skal tilgjengelig energi prioriteres etter følgende rekkefølge:

- liv og helse
- vitale samfunnsinteresser
- næringsliv, og berørte økonomiske interesser.

For uttaks kunder som er tilknyttet med vilkår om utkobling så er det driftsmessige forhold, og ikke kraftmangel, som legges til grunn for nettselskapets vurdering av utkobling.

Svar på spørsmål 47:

Spørsmålet har blitt forelagt finansministeren som har gitt følgende svar: «Kraftverk med samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA er i dag fritatt fra grunnrenteskatt. Kraftskatteutvalget (NOU 2019: 16) ble bedt om å vurdere den nedre grensen for grunnrenteskatt. Utvalget viste til at nedre grense gir selskapene insentiv til å neddimensjonere eller dele opp kraftverk for å unngå grunnrenteskatt, og beskrev tilpasninger til nedre grense i punkt 8.5.1. Her vises det blant annet til at faktiske idriftsettelse indikerer betydelig grad av tilpasninger til grensen på 10 000 kVA, og at det er en klar opphopning under 10 MW (som om lag tilsvarer 10 000 kVA). Utvalgets modellberegninger viste at kraftverk med optimal ytelse opp mot det dobbelte av nedre grense kan ha insentiver til nedskalering. Utvalget viste til at den eneste måten å fullstendig fjerne de skattemessige insentivene til tilpasning av merkeytelsen, er å fjerne nedre grense slik at alle vannkraftverk blir grunnrenteskattepliktige. Utvalget foreslo å redusere nedre grense fra 10 000 kVA til 1 500 kVA.

Finansdepartementet har ikke grunnlag for å vurdere hvor mye kraftproduksjonen kan øke dersom nedre grense i grunnrenteskatten fjernes. Det vil blant annet avhenge av fremtidige investeringer og forhold i eksisterende kraftverk.»

Svar på spørsmål 48:

NVE anslår at det i dag er et samlet potensial for vannkraft på 23 TWh. I anslaget på 23 TWh er det inkludert ett kartlagt potensial for småkraft på 8,1 TWh fra nye kraftverk og 2,7 TWh som er gitt endelig tillatelse og ikke er bygd eller til behandling. Det kartlagte potensialet består av henlagte eller utgåtte prosjekter som NVE har hatt til behandling samt digital kartlegging av små kraftverk med en øvre grense for utbyggingskostnad på 5 kr/kWh med prisnivå 2020.

Svar på spørsmål 49:

Det foreligger ikke noen analyse som representantene spør om. I Meld. St. 36 (2020-2021) *Energi til arbeid* ble det gjennomført eksempelberegninger av prissatte samfunnsøkonomiske effekter av bunnfast vindkraft til havs med ulike tilknytninger av NVE. Regjeringen vil gjennomføre en vurdering av den videre utviklingen av Sørlege Nordsjø II og hvordan det skal kobles til nettet. NVE skal gjennomføre en utredning av ulike nettløsninger for vindkraft til havs med kobling både til Norge og/eller utlandet og belyse ulike effekter dette vil ha på kraftsystemet i Norge.

Svar på spørsmål 50:

Jeg viser til mitt svar på representantforslag 123 S (2021-2022) oversendt Stortinget 14. mars 2022.

Konsesjonsrundene er en grunnpilar i vår petroleumpolitikk. TFO-rundene omfatter nå størstedelen av tilgjengelig leteareal på norsk sokkel. Hvordan de prospektive, tilgjengelige områdene utenfor dagens forhåndsdefinerte område skal gjøres tilgjengelig for interesserte selskaper fremover er en petroleumsfaglig vurdering. I forbindelse med TFO 2022 er TFO-området utvidet ytterligere i Barentshavet. Vi har ikke konkludert rundt om det å avholde en 26. konsesjonsrunde er den mest hensiktsmessige måten å gjøre prospektivt areal utenfor dagens TFO-område tilgjengelig for næringen.

Svar på spørsmål 51:

Gasscos arkitektrolle omfatter alle aktuelle eksportløsninger for gass. Selskapet har over tid studert muligheter for og konsekvenser av å øke gasseksportkapasiteten ut fra Barentshavet. Denne er i dag begrenset av kapasiteten på Hammerfest LNG. Alternativer som har vært utredet omfatter både tilkobling til det eksisterende rørsystemet til Europa fra Norskehavet og økt LNG-eksportkapasitet. Det har foreløpig ikke vært interesse i næringen for å bruke ressurser på å studere i detalj alternativene frem mot et endelig konseptvalg og påfølgende investeringsløp.

Nylig har en tredje mulighet, gasseksport i form av blå ammoniakk, blitt lansert som en alternativ løsning gjennom Barents Blue-prosjektet. En slik løsning modnes nå frem i prosjektet.

Som arkitekt for gasstransportsystemet vil Gassco når løsningene er modnet frem slik at de kan sammenlignes vurdere de tre løsningene opp mot hverandre og komme med en anbefaling om videre prosess.

Svar på spørsmål 52:

Spørsmålet er forelagt finansministeren som har gitt følgende uttalelse: «For selskaper utenfor skatteposisjon vil den foreslåtte endringen i petroleumsskatten, jf. Prop. 88 LS (2021–2022), kunne innebære en liten skjerpelse i letefasen fordi skatteverdien av letekosnader i alminnelig inntekt ikke lenger utbetales, men må fremføres uten rente. På den annen side vil leteselskaper, etter å ha gjort et funn, kunne gå over i investeringsfasen hvor de vil ha nytte av de andre elementene i forslaget, som umiddelbar utgiftsføring og den generelle utbetalingsordningen for skatteverdien av underskudd i særskatten. Det vises for øvrig til Prop. 88 LS (2021–2022) for ytterligere informasjon om forslaget og hvilke konsekvenser forslaget kan medføre.»

Svar på spørsmål 53:

Hammerfest LNG (Melkøya) har vært nedstengt siden september 2020. Operatøren Equinor arbeider med å få anlegget i drift og planlegger oppstart medio mai. Nedstengingen av anlegget har medført kostnader for å få anlegget tilbake i drift. Inntekter fra produksjonen av ressursene i feltet har blitt utsatt til senere. Departementet har ikke gjort beregninger av de økonomiske effektene av denne produksjonsstansene.

Svar på spørsmål 54

Det gis et samlet svar på spørsmålene 54 og 55.

Norges klimamål for 2030 er å redusere utslippene med minst 50 og opp mot 55 pst. sammenliknet med 1990. Dette målet er Norges nasjonalt fastsatte bidrag under Parisavtalen og er en juridisk forpliktelse som både er meldt inn til FN og lovfestet i den norske klimaloven. I tillegg til den internasjonale forpliktelsen har Norge flere ambisiøse nasjonale mål. I 2050 er målet at Norge skal være et lavutslippssamfunn og at klimagassutslippene i 2050 reduseres med i størrelsesorden 90 til 95 pst. sammenliknet med 1990. Regjeringen mener det er behov for høyere ambisjoner i klimapolitikken og har satt seg et ambisiøst mål for å forsterke og videreutvikle omstillingen for at Norge skal bli et lavutslippssamfunn. Som et delmål på veien mot netto nullutslipp og lavutslippssamfunnet har regjeringen satt et omstillingsmål for hele økonomien i 2030. Dette er formulert i regjeringsplattformen som et mål om å kutte norske utslipp med 55 pst. sammenliknet med 1990. Det innebærer at regjeringen har et nasjonalt mål om å omstille både kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor. Regjeringen har en nærmere omtale av målet i Hurdalsplattformen i revidert nasjonalbudsjett.

Kostnadene ved å nå klimamålene er avhengig av hvilke virkemidler vi velger å bruke. Vi skal drive en ansvarlig og fornuftig klimapolitikk. Kostnadene ved å nå det norske omstillingsmålet er foreløpig ikke beregnet. Kostnadene ved ikke å omstille økonomien til et lavutslippssamfunn er heller ikke beregnet.

Målet vårt under Parisavtalen skal oppfylles i samarbeid med EU. Da avtalen om å samarbeide om å oppfylle våre respektive mål under Parisavtalen ble inngått, hadde både Norge og EU 2030-mål om å redusere utslippene med 40 pst. Siden 2019 har både Norge og EU oppdatert sine mål under Parisavtalen. Regjeringen ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU.

EUs klimaregelverk er innrettet for å nå EUs klimamål for 2030 og består av tre pilarer: kvotepliktige utslipp som er regulert gjennom EUs kvotehandelssystem (EU ETS), ikke-kvotepliktige utslipp som er regulert av forordningen om innsatsfordeling og regelverket for opptak og utslipp fra skog og annen arealbruk. Hvert land har egne nasjonale forpliktelser for ikke-kvotepliktig sektor i form av kvantifiserte utslippsmål. EUs kvotehandelssystem er lagt opp slik at de kvotepliktige virksomhetene sammen bidrar med nødvendige utslippsreduksjoner slik at det overordnede målet nås. Det er ikke egne nasjonale utslippsmål for kvotepliktig sektor.

Svar på spørsmål 55

Se svar på spørsmål 54 over.

Svar på spørsmål 56:

I budsjettforliket ble regjeringspartiene enige med SV om å utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. Dette er et overordnet energieffektiviseringsmål for hele bygningssektoren, og omfatter alle typer bygg, herunder boliger, yrkesbygg og offentlige bygg.

Som en del av forberedelsene til en gjennomføring av EUs energieffektiviseringsdirektiv arbeider Olje- og energidepartementet, i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet, med å etablere en langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger. En arbeidsgruppe bestående av NVE og Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har fått i oppdrag å utarbeide et underlag til en slik strategi. Underlaget skal gi en oversikt over bygningsmassen, beskrive kostnadseffektive tiltak og presentere estimater av de forventede energibesparelsene som følge av eksisterende og vedtatt politikk.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en plan med tiltak for å redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030 i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

Svar på spørsmål 57:

I budsjettforliket ble regjeringspartiene enige med SV om å utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. Dette

er et overordnet energieffektiviseringsmål for hele bygningssektoren, og omfatter alle typer bygg, herunder boliger, yrkesbygg og offentlige bygg.

Som en del av forberedelsene til en gjennomføring av EUs energieffektiviseringsdirektiv arbeider Olje- og energidepartementet, i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet, med å etablere en langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger. En arbeidsgruppe bestående av NVE og Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har fått i oppdrag å utarbeide et underlag til en slik strategi. Underlaget skal gi en oversikt over bygningsmassen, beskrive kostnadseffektive tiltak og presentere estimater av de forventede energibesparelsene som følge av eksisterende og vedtatt politikk.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en plan med tiltak for å redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030 i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

Svar på spørsmål 58:

NVE mottar og behandler svært mange konsesjonssøknader. NVE har ikke digitalisert saksinformasjonen på en slik måte at detaljert informasjon om saksbehandlingstid kan sammenstilles på en enkel måte. Anslått saksbehandlingstid for anleggskonsesjoner etter energiloven varierer også mye med størrelse og kompleksitet på saken. NVE har imidlertid estimert følgende saksbehandlingstid for ulike sakstyper:

- Mindre konsesjonssøknader uten behov for høring: 3-6 måneder
- Mindre konsesjonssøknader med høring: 6-12 måneder
- Større kraftledningsprosjekter (kun søknad): 1-2 år
- Saker med melding etter forskrift om konsekvensutredninger: 2-4 år

NVE har mottatt et økende antall søknader om anleggskonsesjon siden høsten 2020, noe som gjør at det nå er en kø av søknader som venter på ledig saksbehandler. På nåværende tidspunkt er det ca. 120 søknader i kø og en ventetid på saksbehandler på 7-9 mnd. før NVE starter konsesjonsbehandling av de innkomne sakene. NVE har gjort noen endringer for å sikre raskere behandling av et stort antall små saker med begrensede virkninger.

NVEs vedtak kan påklages til Olje- og energidepartementet, og en eventuell klage medfører ytterligere saksbehandlingstid.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål 34 og 35.

Svar på spørsmål 59:

NVE har på budsjettet for 2022 fått tilført 10 millioner kroner til nye stillinger for å øke bemanningen innen konsesjonsbehandling, noe som forventes å ha effekt den kommende tiden. Når det gjelder ny produksjon har NVE de senere årene nedjustert kapasiteten til saksbehandling

som følge av at antall søknader ble betydelig redusert da elsertifikatperioden gikk mot slutten. NVE opplyser at de i dag har 17 søknader om ny småkraft til behandling med samlet produksjon på 116 GWh, hvorav flere saker er i sluttfasen. Dersom NVE får mange nye søknader om ny produksjon til behandling de kommende årene kan det bli behov for økte ressurser til konsesjonsbehandling. Det er for tidlig å anslå konkret hva behovet er, da de fleste potensielle prosjektene ennå ikke er meldt NVE.

Svar av 19. mai på spm 60 fra SV:

Svar på spørsmål 60:

Vindkraftverk er allerede omfattet av plan- og bygningsloven og kan etter dagens lovgivning ikke bygges i strid med gjeldende kommunale planer. Dersom gjeldende kommunale arealplaner ikke åpner for etablering av vindkraftverk, må kommunen også etter allerede gjeldende lov planavklare prosjektet etter plan- og bygningsloven.

Olje- og energidepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet jobber med oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak om vindkraft og plan- og bygningsloven. Målet er å legge fram et høringsnotat denne sommeren. Når høringen er gjennomført, høringsuttalelsene er vurdert og saken for øvrig behandlet slik Utredningsinstruksen krever, vil regjeringen oversende Stortinget en lovproposisjon. I forbindelse med behandling av lovproposisjonen vil departementet selvfølgelig yte den lovtekniske bistanden Stortinget anmoder om.